

فصلنامه خبری مطالعات جهان

بسال هفتم ■ شماره هفدهم ■ پاییز ۱۴۰۰

- مصاحبه با اعضای هیات علمی
- مصاحبه با کارکنان
- اخبار ویژه
- افتخارات
- سخنرانی‌ها، کارگاه‌ها و نشست‌های تخصصی
- اهم فعالیت‌های اعضای هیئت علمی
- اهم فعالیت‌های معاونت آموزشی و پژوهشی
- اهم فعالیت‌های بین‌الملل
- اهم فعالیت‌های دانشجویی
- معرفی کتاب
- دفاعیه‌های نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰
- فهرست برخی مراکز مطالعات راهبردی
- مناسبت‌ها
- انتصاب‌ها، تبریک و تسلیت

سابقه

فهرست

۱	دکتر احسان رسولی نژاد، استادیار گروه مطالعات روسیه
	مصاحبه با اعضای هیات علمی
	مصاحبه با کارکنان و دانشجویان
۳	محمد معطری، کارشناس آموزش
۴	حسین ابراهیمی، دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات هند
	اخبار ویژه
۶	سومین همایش بین المللی صلح و حل منازعه
۲۲	دومین همایش بین المللی مطالعات ایران معاصر
۳۵	سمینار سواد رسانه‌ای و اطلاعاتی: سواد رسانه‌ای و اطلاعات در خدمت منافع مردم
۳۸	سومین سلسله نشست‌های مجازی: همه‌گیری کرونا و تحولات جهانی در عصر کرونا و پساکرونا
۴۴	قرار گرفتن سه رشته دکتری دانشکده در دفترچه سازمان سنجش
۴۴	حضور دانشجویان رشته مطالعات ژاپن در دانشکده
	افتخارات
۴۵	
۴۷	سخنرانی‌ها، کارگاه‌ها و نشست‌های تخصصی
۵۷	اهم فعالیت‌های اعضای هیئت علمی
۵۹	اهم فعالیت‌های معاونت آموزشی و پژوهشی
۶۰	اهم فعالیت‌های بین الملل
۶۱	اهم فعالیت‌های دانشجویی
۶۲	معرفی کتاب
۶۵	فهرست برخی مراکز مطالعات راهبردی
۷۰	دفاعیه‌های نیمسال اول ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰ کارشناسی ارشد
۷۲	مناسبت‌ها
۷۵	انتصاب‌ها، تبریک و تسلیت

خبرنامه دانشکده مطالعات جهان

تهیه شده در روابط عمومی و بین الملل

دانشکده مطالعات جهان

پاییز ۱۴۰۰

مدیر مسئول: دکتر سعیدرضا عاملی

وبراستار و دبیر اجرایی: زهرا جلال زاده

همکاران این شماره در تهیه خبر و مصاحبه و مطالب:

زهرا جلال زاده و دکتر الهه نوری غلامی زاده

مدیر هنری: افشین ضیائی‌بان

طراح و صفحه‌آرا: لیلی اسکندرپور

نشانی: تهران - خیابان کارگر شمالی

پردیس شمالی دانشگاه تهران، بین خیابان پانزدهم و

شانزدهم، دانشکده مطالعات جهان

کد پستی دانشکده: ۱۴۳۹۸۱۴۴۱

تلفکس: ۸۸۶۲۰۸۶۲

وبگاه: <http://fws.ut.ac.ir>

رایانامه: fws@ut.ac.ir

کانال دانشکده:

WhatsApp: @FWSUT

مصاحبه‌ها

دکتر احسان رسولی‌نژاد، استادیار گروه مطالعات روسیه

جناب آقای دکتر رسولی‌نژاد از اینکه در این شماره خبرنامه در خدمت شما می‌باشیم، بسیار خرسندیم. جناب عالی دبیر علمی «همایش بین‌المللی همه‌گیری کرونا و تحولات جهانی در عصر کرونا و پساکرونا» هستید که در ۱۵ اسفند ۱۴۰۰ در دانشکده برگزار خواهد شد. پیش از این پانزده نشست تخصصی با همین عنوان با بررسی ابعاد مختلف سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و اقتصادی، از زمستان ۱۳۹۹ تا پاییز ۱۴۰۰ با نظارت علمی شما در دانشکده به‌طور مجازی برگزار شد که بازتاب‌های خوبی نیز داشت. با توجه به اهمیت موضوع، درباره نحوه برگزاری این همایش و لزوم آن سخن بفرمایید.

از مقدمه و لطف شما سپاسگزارم. همان‌گونه که اشاره داشتید، در راستای تجربه موفق برگزاری ۱۵ نشست تخصصی علمی با شرکت سخنرانان بین‌المللی از ژاپن و کره جنوبی، و سخنرانان متخصص و پژوهشگر از دانشگاه تهران و سایر نهادهای پژوهشی ایران، درصدد برآمدیم تا با یاری خداوند متعال، و همراهی ریاست محترم دانشکده مطالعات جهان و انجمن ایرانی مطالعات جهان، کنفرانس بین‌المللی «همه‌گیری کرونا و تحولات جهانی در عصر کرونا و پساکرونا» را در اسفند امسال برگزار کنیم. با برنامه‌ریزی‌های صورت‌گرفته، این کنفرانس به‌طور ترکیبی (حضور و مجازی) در یک روز و براساس گفتمان‌سازی میان‌رشته‌ای در حوزه اثرگذاری کرونا صورت خواهد گرفت. اهم نتایج و دستاوردهای برگزاری این کنفرانس مواردی همچون موارد زیر خواهد بود: ارتقای توانمندی‌های علمی محافل دانشگاهی داخلی در زمینه تحولات ناشی از کرونا از طریق ارتباط با مراکز، محققان و صاحب‌نظران فعال در زمینه تحولات سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کرونا در عرصه بین‌المللی، تعمیق دانش بومی تحولات ایجاد شده بر اثر کرونا از راه تعامل با محافل بین‌المللی فعال در این عرصه و شناخته‌تر شدن دانشگاه تهران و دانشکده مطالعات جهان، به‌عنوان مراکز علمی فعال در حوزه گفتمان کرونا و آثار آن در داخل و خارج از کشور. امیدوارم با همراهی همه همکاران در دانشکده مطالعات جهان، این اتفاق علمی بین‌المللی در شأن دانشگاه تهران و کشور ایران عزیزمان برگزار شود.

مجازی‌شدن آموزش در کشور، تجربه شخصی شما از آن چه بوده است و آن را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

برای پاسخ به این سؤال اجازه می‌خواهم که مسئله را از چند جنبه تشریح کنم. موضوع آموزش مجازی دانشگاه‌ها تحت اثر کرونا، مسئله‌ای پذیرفته‌شده و جهانی بود و همه دانشگاه‌های جهان به‌سمت پرورش و توسعه آموزش و یادگیری مجازی حرکت کردند. در دانشگاه تهران، این مسئله از همان ابتدا مورد توجه قرار گرفت و به‌واسطه تجربه به‌دست‌آمده از سامانه آموزش مجازی قبل از کرونا، انطباق با شرایط جدید به‌سرعت انجام شد و سامانه ایلرن در اختیار اساتید و دانشجویان قرار گرفت. به‌شخصه، از آموزش مجازی تحت سامانه ایلرن دانشگاه تهران تجربه بسیار مطلوب و مثبتی دارم و با استفاده از شیوه تدریس اسنکرون، به استفاده از بسترهای مکمل آموزشی همچون اسکایپ به‌هیچ عنوان نیازی نداشتیم. بخش‌های تکالیف، برجسب، آزمون‌سازی و نظایر آن در سامانه ایلرن به‌خوبی قرار گرفته بود و استفاده از آن‌ها برای بنده دشوار نبود. هر چند می‌بایست قائل به این مسئله باشیم که به‌دلیل عدم بلوغ آموزش مجازی در کشور و نداشتن کیفیت بالای اینترنت در مناطق جغرافیایی ایران، مسئله آموزش مجازی در دانشگاه تهران همراه با کاستی‌ها و ضعف‌هایی بود. اما با درک این شرایط، نمره نهایی به کارکرد سامانه ایلرن و انطباق اساتید و دانشجویان با آن در دانشگاه تهران مطلوب بوده است. به‌نظر بنده، حتی با اتمام همه‌گیری کرونا (که آرزومندم به‌زودی شاهد این اتفاق مبارک باشیم)، آموزش هیبریدی (ترکیبی) می‌تواند در دانشگاه تهران استفاده شود و تجربیات آموزش مجازی در قالب آموزش هیبریدی ادامه پیدا کند.

با توجه به شرایط خاص پیش‌آمده با همه‌گیری کووید ۱۹ و

مزیت چندرشته‌ای بودن را در خود گنجانده است که از یک سو، امری پیچیده و چند بعدی، و از سویی در کشور ایران مسئله‌ای نوپا و تازه است. چندوجهی بودن رشته‌های دانشکده، خود به معنای آشنایی جامع‌تر و کامل‌تر دانشجویان با مسائل مختلف کشور مورد مطالعه آن‌هاست. یکی از چالش‌ها و دغدغه‌های همیشگی کشورها، وضعیت اقتصادی آن‌هاست که در سطح خرد، میانه و کلان شامل عناوین مطالعاتی مختلف می‌شود. در دانشکده مطالعات جهان یکی از گرایش‌های تعریف شده برای دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد، گرایش اقتصاد است. دانشجویان به‌واسطه گذراندن دروس مبنایی اقتصادی می‌توانند به تحقیقات و مطالعات عمیق‌تر در حوزه اقتصاد کشور مورد مطالعه خود بپردازند.

یکی از اساتیدی هستی که حرمت پیش‌کسوتان و اساتید پیشین خود را بسیار محفوظ می‌شمارید؛ فرهنگ و اخلاقی که شاید باید برای رواج بیشتر آن تلاش بیشتری به‌خصوص برای نسل‌های آتی کرد. چه توصیه‌ای به دانشجویان امروز دارید که آینده‌سازان فردای کشورمان هستند؟

اساتید پیشین و پیش‌کسوت برکت محافل علمی هستند و افتخار شاگردی و همکاری با این عزیزان همچون جوهری در کارنامه تحصیلاتی و شغلی ما می‌درخشد. حقیر در جایگاه نصیحت به دانشجویان عزیز نیستم، اما پیشنهاد می‌کنم که دانشجویان قدر تلمذ در محضر اساتید گرانقدر را بدانند و سعی کنند تا با اخلاق محوری و ادب‌پروری، قدر این اساتید را بیش از پیش بدانند و از تجربیات والا و علم نافذ این بزرگان عرصه علم و دانش بهره‌مند شوند. مصرع زیبای «با ادب باش که سرمایه خوبان ادب است»، همیشه در ساختار تفکر من وجود داشته و جهت‌دهی اصلی به زندگی فردی، اجتماعی و کاری بنده بر اساس این اصل بوده است. پیشنهاد می‌کنم که عزیزان دانشجو این مصرع را در ذهن خود بیش از پیش بپروراند تا از ثمرات ادب در زندگی حال و آینده خود بهره‌مند شوند.

از وقتی که به این شماره خبرنامه اختصاص فرمودید بسیار سیاست‌گزاریم. برای جناب عالی در مسیر پیش‌رو آرزوی موفقیت داریم.

به‌عنوان یکی از اعضای هیئت علمی بسیار فعال در حوزه پژوهش و در عرصه بین‌الملل، این افتخار را داریم که حضرت‌عالی در جشنواره پژوهشی امسال دانشگاه، به‌عنوان استاد برجسته جوان انتخاب شده‌اید. جدی‌ترین چالش‌هایی که به‌عنوان عضو هیئت علمی دانشگاه برای انجام پژوهش‌های بین‌المللی و داخلی با آن مواجهید چیست؟

از محبت و لطف شما سپاسگزارم. عنوان «استاد برجسته جوان» واقعاً در حد عنوان قابل قبول است و بنده محضر اساتید دانشکده مطالعات جهان و دانشگاه تهران تلمذ می‌کنم. در مورد سؤال شما باید به این نکته اشاره کنم که با وجود بستر فناوری اطلاعات و ارتباطات، تقریباً چالش عمومی برای تحقیق و پژوهش‌های

معتبر بین‌المللی از داخل ایران وجود ندارد و با شناخت مرزهای علمی، داشتن ایده مرزشکنی علمی و نگارش اثر علمی فاخر، تمام اعضای هیئت علمی دانشگاه تهران قادر به انجام پژوهش‌های داخلی و بین‌المللی معتبر خواهند بود. اما در کنار این تفکر مثبت، مقوله اثرگذاری تحریم‌ها بر فعالیت‌های علمی دانشگاهیان در ایران مسئله مهم و در خور تأملی است که به واکاوی جنبه‌های مختلف آن و سیاست‌گذاری در حوزه رفع آثار منفی تحریم‌ها بر فعالیت‌های علمی دانشگاهیان در ایران نیاز دارد. این موضوع روشنی است که تحریم‌های ظالمانه علیه ایران، هزینه علم‌آموزی و تعامل با محافل علمی بین‌المللی را به‌شدت افزایش داده و در برخی موارد امکان ارتباط با محیط خارج برای دانشگاهیان ایرانی وجود

ندارد. همچنین مسئله جایگاه علوم انسانی و اجتماعی در بخش صنایع و نهادهای دولتی به‌خوبی تعریف و تبیین نشده که خود به عدم ارتباط معنادار و اثربخش میان آن‌ها منجر شده است. به‌نظر بنده، برگزاری جلسات میان دانشگاه و صنعت در حوزه علوم انسانی و اجتماعی، ایجاد سامانه عرضه و تقاضای پژوهش‌های کاربردی در دانشگاه تهران به بهبود وضعیت پژوهش‌های کاربردی داخلی علوم انسانی و اجتماعی کمک شایانی خواهد کرد.

با توجه به میان‌رشته‌ای بودن تمامی رشته‌های دانشکده، فضا برای کار در حوزه تخصصی شما (اقتصاد) چگونه است؟ به‌نظر من دانشکده مطالعات جهان در کنار مزایای بی‌شمار،

به‌نظر بنده، حتی با اتمام همه‌گیری کرونا آموزش هیبریدی (ترکیبی) می‌تواند در دانشگاه تهران استفاده شود و تجربیات آموزش مجازی در قالب آموزش هیبریدی ادامه پیدا کند.

برگزاری جلسات میان دانشگاه و صنعت در حوزه علوم انسانی و اجتماعی، ایجاد سامانه عرضه و تقاضای پژوهش‌های کاربردی در دانشگاه تهران به بهبود وضعیت پژوهش‌های کاربردی داخلی علوم انسانی و اجتماعی کمک شایانی خواهد کرد.

محمد معطری، کارشناس آموزش

● **جناب آقای معطری از اینکه در این شماره خبرنامه در خدمت شما هستیم، بسیار خرسندیم. حضرت عالی مدت کوتاهی است که به دانشکده مطالعات جهان ملحق شده‌اید. از تجربه این مدت فعالیت در محیط دانشکده بفرمائید؟**

عرض سلام و احترام دارم خدمت شما و همه عزیزانی که این مصاحبه را می‌خوانند. امروز که این مطالب را خدمتان عرض می‌کنم دقیقاً ۸۰ روز از حضور بنده در جمع خانواده دانشکده مطالعات جهان می‌گذرد. البته، اینکه گفتم خانواده تعبیری بود که از بدو ورودم به دانشکده، خیلی از همکاران خوب این مجموعه برای خوشامدگویی از آن استفاده کردند و امروز بعد از ۸۰ روز، درستی و به‌جای بودن عبارت «خانواده مطالعات جهان» کاملاً برایم اثبات شده است. علت اصلی احساس خوب و شادمانی امروز بنده در واقع همین موضوع است و از این بابت خداوند را بسیار شاکرم.

سختی‌های خودش را دارد. بعضی از این چالش‌ها مشترک است و برخی مختص یکی. آنچه مهم است درست انجام شدن و پیشبرد صحیح کار در هر شرایطی است. البته، ناگفته نماند، با توجه به تیپ شخصیتی برون‌گرا و اهل ارتباط و تعاملی که از خودم می‌شناسم، با تمام وجود دوست دارم روند کار هر چه زودتر برگردد به حالت قبل از کرونا و از شر این ویروس منحوس خلاص بشویم انشاءالله.

● **عمده چالش‌های که در بخش آموزش با آن درگیر بوده‌اید چه مواردی بر شمردنی است؟**

سرفصل‌های اصلی کار آموزش دانشکده که کارشناس آموزش

● **چه پیشنهادی برای ارتقای تعامل با اساتید و دانشجویان و بهبود روند کار دارید؟**

به‌نظر من، ارتباطات کلامی و برگزاری جلسات تبادل نظر و مطرح کردن مشکلات کاری در هر واحد بین کارمندان و اساتید و حتی دانشجویان و درخواست طرح راه‌حل از این افراد فواید زیادی دارد. البته، در نگاه اول، شاید در بعضی مواقع، این مهم شذنی نباشد و کمی بی‌ربط به‌نظر آید؛ ولی، با مطالعه و کنکاش در احوالات مراکز آموزشی دیگر و البته در کشورهایی که در بحث آموزش‌های آکادمیک پیشرفته‌اند، بازدهی و کارآمدی این روش و روش‌هایی با این مبنا قابل مشاهده است.

آنچه مهم است درست انجام شدن و پیشبرد صحیح کار در هر شرایطی است.

با آن‌ها برخورد می‌کند، در مجموع به‌نظرم خیلی نیست؛ ولی، چیزی که شاید بشود حتی عبارت چالش را برایش به‌کار برد وجود جزئیات بسیار زیاد ذیل هر عنوان هست. این چالش برای من که تجربه کار در بخش آموزش را نداشتم و از واحد دیگری به آموزش منتقل شدم بسیار جدی‌تر بود. ولی بحمدالله امروز با کمک‌های معاونت محترم آموزشی و پژوهشی دانشکده، سرکار خانم دکتر

پوررستمی، همچنین همکاران خوب این واحد، جناب آقای نسیمی، جناب آقای عسگری، سرکار خانم بویری و به‌خصوص سرکار خانم سلگی عزیز تسلط نسبتاً خوبی به‌کار پیدا کرده‌ام. جای خانم سلگی بین ما خالی است و امیدوارم هر جا هستند خوب و خوش باشند.

● **از وقتی که به این شماره خبرنامه اختصاص فرمودید بسیار سپاسگزاریم. برای جناب عالی در مسیر پیش‌رو آرزوی موفقیت داریم.**

من هم از شما به‌خاطر این مصاحبه و اینکه موجبات آشنایی بیشتر بین من و دیگر اعضای این مجموعه را فراهم کردید بسیار متشکرم و متقابلاً آرزوی موفقیت می‌کنم.

● **همه‌گیری کرونا و مجازی شدن آموزش در دانشگاه، چه تأثیری در روند کاری شما داشته است؟**

من تجربه کار آموزش را قبل از کرونا ندارم و در عمل سختی‌ها و چالش‌های کار به‌شکل غیرمجازی را به‌طور ملموس درک نکردم؛ ولی، با اطلاعاتی که در این مدت به‌دست آوردم می‌توانم بگویم کار کردن به هر دو شیوه، چه مجازی و چه غیرمجازی، درگیری و

حسین ابراهیمی، دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات هند

● جناب آقای ابراهیمی از اینکه در این شماره خبرنامه در خدمت شما ایم، بسیار خرسندیم. خودتان را بیشتر معرفی بفرمایید.

با سلام و آرزوی توفیق و فرزندی برای شما و خانواده مطالعات جهان. من حسین ابراهیمی از دوران کودکی به زبان انگلیسی علاقه‌مند شدم و پس از فراگیری آن، به تدریس این زبان مشغول شدم و یادگیری زبان فرانسه را آغاز کردم. دوران کارشناسی خود را در دانشکده زبان‌ها و ادبیات خارجی زبان اردو، هندی و کره‌ای را یاد گرفتم. پس از آن به آموزش زبان کره‌ای در دانشگاه تهران، ترجمه و مشاوره در حوزه‌های مختلف آموزشی و فرهنگی روی آوردم و در حال حاضر نیز سوپروایزر و مدیریت گروه پارسیلا هستم. از کودکی رویای تغییر جهان را داشته و دارم. احساس می‌کنم ما انسان‌ها هدف بزرگ حضور در عرصه تجلی را که بیداری درونی است گاه‌گاهی فراموش می‌کنیم. می‌خواهم افتخار یادآوری این موضوع را به بشریت در آینده نزدیک داشته باشم.

اینکه اوایل چندبار در نیم‌طبقه‌های شرقی و غربی گم شده‌ام؛ معماری داخلی غیرتکراری وجه‌ها و گوشه‌ها نظرم را به خودش جلب می‌کند. کتابخانه خوب و آرامی داریم. باغچه‌ای در وسط لابی داریم و باشگاه داریم که نشان از خرد و بینش متعالی بنیانگذاران اینجاست. یک دستگاه خودپرداز هم قبلاً داشتیم که مدتی است از نعمت آن بی‌بهره‌ایم. سالن‌های کنفرانس و اتاق فیلم نیز از دیگر امکانات خوب این دانشکده است.

● جناب عالی از همکاران دبیرخانه دائمی همایش بین‌المللی صلح و حل‌منازعه هستید. در همین فصل سومین همایش صلح و حل‌منازعه برگزار شد. از تجربه همکاری خود در برگزاری این همایش بفرمایید.

بله برگزاری کنفرانس صلح، در سه روز متوالی و آن هم به‌طور برخط تجربه زیبا و آموزنده‌ای برای من بود که جادار از دکتر علیخانی بابت بنیان نهادن چنین حرکت زیبایی در آموزش کشورمان تشکر کنم. همچنین، از دکتر سلطانی‌نژاد و تمامی همکاران عزیز دست‌اندرکار این

ما انسان‌ها هدف بزرگ حضور در عرصه تجلی را که بیداری درونی است گاه‌گاهی فراموش می‌کنیم.

● تجربه دانشجویی در دانشکده مطالعات جهان را چگونه می‌بینید؟

وقتی اولین بار وارد دانشکده مطالعات شدم، فضای متفاوت این دانشکده را کاملاً احساس کردم. پس از دانشجوی شدنم نیز همچنان این فضا برایم فوق‌العاده دلچسب

و آموزنده است. اساتیدی که هرکدام در زمینه خاصی نخبه هستند، کارکنانی که مهر و روحیه صمیمی و پرانرژی‌شان همیشه باعث قوت قلب دانشجویان بوده و دانشجویانی که همگی توانمندی‌های بی‌نظیری دارند. فضای دانشکده بسیار برایم جالب است. معماری منحصر به فردی دارد، با

محدودیت‌ها و چالش‌های جدی به دنبال آن، روند تحصیل آن هم به طور مجازی را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

با توجه به اینکه در این دو سال تدریس در مدارس، آموزشگاه‌ها و دیگر مراکز آموزشی را تجربه کرده‌ام، دیده‌ام که این نوع آموزش برای بعضی دانشجویان کیفیت پایین‌تری نسبت به آموزش حضوری دارد، چراکه بخشی از روند آموزش، غیرکلامی و فاقد انرژی است. ما امروزه می‌دانیم که وقتی دو نفر باهم به طور حضوری صحبت می‌کنند، حوزه‌های انرژی و امواج بیوفتونی این افراد در ارتباط با هم دیتا (Data=information+intelligence) منتقل می‌کند. این روند باعث درک درونی خاصی از موضوع در حال انتقال می‌شود که به فرد کمک می‌کند تا بینش دقیق‌تری از موضوع کسب کند. در آموزش برخط این بعد تا حدی محدود شده است. با این حال آموزش مجازی فایده‌های زیادی نیز دارد؛ از جمله در دسترس بودن منابع و مطالب دیجیتال فراوانی که به همت مراکز آموزشی گردآوری شده است. در هر حال جهان به سمت مجازی شدن به سرعت به پیش می‌رود و در آینده نزدیک دنیاهای مجازی (Metaverse) وارد زندگی روزمره ما خواهد شد.

جهان به سمت
مجازی شدن به سرعت
به پیش می‌رود و در
آینده نزدیک دنیاهای
مجازی (Metaverse)
وارد زندگی روزمره ما
خواهد شد.

● از وقتی که به این شماره خبرنامه اختصاص فرمودید بسیار سپاسگزاریم. برایتان آرزوی موفقیت داریم.

سپاس. من نیز از شما همکار گرامی و ارجمند بابت زحمات فروتنانه‌تان، از دانشکده مطالعات جهان بابت افتخار همراهی و از خوانندگان گرانقدر بابت فرصتی که برای خواندن مطالب من گذاشتند صمیمانه قدردانی می‌کنم. باشد تا راز گل زرین باغ دل‌های ما را عطرآگین کند.

همایش که با صبوری و تلاش مضاعف خودشان کارها را تسریع کردند سپاسگزارم.

● روحیه تعاملی شما و اخلاق خوش و همکاری گروهی خوبتان در برگزاری این همایش چشمگیر بود. چگونه می‌توان در شرایط دشوار و استرس‌زا، روحیه را در سطح خوب حفظ کرد و به کار ادامه داد؟

بسیار سپاسگزارم. اگر بخواهم در یک واژه بگویم: «صلح». با شنیدن این واژه همیشه به خودم می‌گفتم صلح کجاست؟ ما خوب می‌دانیم که صلح ابتدا از خود آغاز می‌شود. صلح با خود به نظرم کمی چالش‌برانگیز است، چراکه ما را به درون خودمان که ناشناخته است می‌برد. به درون که می‌نگریم افکار و احساسات را می‌بینیم که هر لحظه می‌آید و می‌رود و به تعبیر مولانا درون ما میهمانخانه‌ای است و باید از تمامی میهمان‌ها به خوبی پذیرایی کنیم، چراکه هر کدام درسی برایمان دارد. بعضی از این میهمان‌ها از دوران کودکی درون ما خانه کرده‌اند و مشاهده کردن آن‌ها و به صلح رسیدن با آن‌ها لازمه صلح درونی است. سپس، صلح با دیگری و دیدن ویژگی‌های درونی فرد دیگر که گاه فرد از کودکی دچار آن‌ها شده و شاید در مواقعی خودش نیز از آن‌ها آگاه نباشد؛ و بعد از این صلح با

تمامیت هستی که مرحله نهایی صلح است پیش می‌آید. وقتی به صلح رسیده باشیم، عشق و شوری را ادراک می‌کنیم که در زندگی بی‌وقفه جاری است. در چنین حالتی زندگی لحظه به لحظه شمع‌برانگیز خواهد بود و چالش‌ها، چه کاری و چه غیرکاری، با شعوری هماهنگ حل و فصل خواهد شد.

● با توجه به همه‌گیری کووید ۱۹ در جهان و

اخبار ویژه

سومین همایش بین‌المللی صلح و حل منازعه

تو مگو همه به جنگند و ز صلح من چه آید
تو یکی نه ای هزاری تو چراغ خود برافروز

سومین همایش بین‌المللی صلح و حل منازعه از ۲۶ الی ۲۸ مهر ۱۴۰۰ در دانشکده مطالعات جهان برگزار شد. در افتتاحیه این نشست در صبح روز دوشنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۰ پس از سخنرانی پژوهشگران و اساتید پیش‌کسوت به شرح زیر، سومین همایش بین‌المللی صلح و حل منازعه کار خود را آغاز کرد. اداره افتتاحیه این همایش را نیز حمید دشتی، دانشجوی فارغ‌التحصیل رشته آمریکای شمالی و مجری توانای صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران بر عهده داشت.

دکتر سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، در مراسم افتتاحیه، استمرار همایش‌ها و نشست‌ها را موجب شکل‌گیری شبکه‌ای از علاقه‌مندان، صاحب‌نظران و اندیشه‌ورزان در حوزه‌های تخصصی دانست و آن را یکی از اصول دانشکده مطالعات جهان خواند و افزود: «در دانشکده مطالعات جهان تلاش شده است به جای برگزاری همایش‌های مقطعی، به دنبال نهادینه کردن مباحث مهم و شبکه‌سازی بین اندیشمندان در حوزه‌های دانشگاهی باشیم». دکتر سمیعی یکی از اقدامات موفق در این مسیر را همایش بین‌المللی صلح و حل منازعه خواند و ادامه به تبیین اهمیت صلح و حل منازعه پرداخت. رئیس دانشکده مطالعات جهان صلح را قوام اصلی هر تمدنی

خواند و ادامه داد: «انسان‌ها بدون صلح و حل منازعه هرگز نمی‌توانند در کنار هم زندگی کنند، چه در گروه‌های کوچکی مثل خانواده یا قبیله و چه در گروه‌های بزرگ‌تر در شهرها و کشورها. رکن اصلی هر تمدن زیستن صلح‌آمیز در کنار هم و رفع مسالمت‌آمیز منازعات است.»

دکتر سمیعی رسالت دانشکده مطالعات جهان را مطالعه کشورها خواند. این دانشکده در ۲۱ رشته و در دو مقطع کارشناسی‌ارشد و دکتری پذیرای دانشجویان است. وی افزود: «در مطالعه جهان باید توجه ویژه‌ای به صلح و حل منازعه داشت. مطالعات در این دانشکده همه بر محور زندگی مسالمت‌آمیز در جهان استوار است. هم‌اندیشی

دبیر علمی همایش)، جناب آقای دکتر محمد سلطانی‌نژاد (دبیر اجرایی همایش)، سرکار خانم مهندس سمانه شفیعی (رئیس واحد انفورماتیک)، سرکار خانم زهرا جلال‌زاده (مسئول امور بین‌الملل و روابط عمومی)، همچنین از دیگر همکاران اجرایی همایش سرکار خانم دکتر سعیده کوزه‌گری، جناب آقای حسین ابراهیمی، سرکار خانم زهرا حسینی، و جناب آقای رضا شجاعی تشکر و قدردانی کرد. دکتر رضا داوری اردکانی، فیلسوف و رئیس فرهنگستان علوم جمهوری اسلامی ایران، در افتتاحیه سومین همایش بین‌المللی صلح و حل‌منازعه در صبح روز دوشنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۰، سخنرانی خود را با عنوان «چگونه و تا چه زمانی می‌توان از صلح دفاع کرد؟» ایراد کرد.

در ادامه مشروح سخنرانی این استاد پیش‌کسوت در فلسفه آمده است.

حفظ صلح تا کی و کجا و چگونه ممکن است؟

فغان ز جغد جنگ و مرغوی او
 که تا ابد بریده باد نای او
 بریده باد نای او و تا ابد
 گسسته و شکسته پر و پای او
 ز من بریده یار آشنای من
 کز او بریده باد آشنای او
 چه باشد از بلای جنگ صعبت‌تر؟
 که کس امان نیابد از بلای او
 همی زند صلاهی مرگ و نیست کس
 که جان برد ز صدمت صلاهی او
 همی دهد ندای خوف و می‌رسد
 به هر دلی مهابت ندای او

برای اهل فلسفه سخن گفتن از صلح همواره کاری بسیار دشوار بوده است. متفکران و فیلسوفان از هراکلیتس تا هگل و نیچه به عنوان تماشاگران و شاهدان تاریخ ناگزیر باید گواهی می‌دادند که تاریخ سراسر جنگ بوده است و در زمان ما نیز از وقتی جنگ بین‌الملل دوم پایان یافته همواره تاکنون در نقاطی از مناطق جهان دود آتش جنگ فضا را تاریک و خوفناک می‌کرده است.

از سوی دیگر اگر این تماشاگر و شاهد تاریخ به تعبیر کانت به بانگ باطن خود رجوع کند می‌شنود که جنگ این حادثه زشت و آزاردهنده و ویرانگر را مطلقاً محکوم باید کرد و صلح را به هر قیمت نگاه باید داشت؛ ولی، آیا اشخاص و افراد و حتی سیاستمداران می‌توانند راه جنگ را ببندند و از آن جلوگیری کنند؟ در سال ۱۹۳۲ آلبرت اینشتین فیزیکدان نامی فکر می‌کرد با دعوت مردمان به صلح و قانع کردن جنگ‌افروزان از طریق استدلال و دعوت به

شکل‌گرفته در این همایش و در سطح بین‌المللی نیز بستر و زیربنایی خواهد بود برای نهادینه‌تر شدن تفکر صلح که قوام اصلی زندگی اجتماعی و هر تمدنی است، به‌ویژه تمدن اسلامی.»
 رئیس دانشکده مطالعات جهان اسلام را به معنای سلام، صلح و دوستی تفسیر کرد و ادامه داد: «هدف از برگزاری این همایش شکل‌گیری هم‌فکری، شبکه‌های فکری و ارتباطی میان اندیشمندان و اندیشه‌ورزان در موضوع صلح و حل‌منازعه و استحکام آن است.»
 دکتر سمیعی موضوع صلح و حل‌منازعه را موضوعی چندرشته‌ای، فرارشته‌ای و میان‌رشته‌ای خواند و افزود: «تلاش بر آن است که تمامی علاقه‌مندان به این موضوع را از رشته‌های مختلف و از کشورهای مختلف گردهم آوریم و مخاطبان خود را هر سال نسبت به سال قبل افزایش دهیم. امید است با همیاری تمامی این افراد، نگاه صلح‌محور و با محوریت حل‌منازعات به مطالعات جهان در کشورمان ایران و در عرصه بین‌الملل جایگاهی فراتر از جایگاه فعلی کسب کند.»

دکتر سمیعی: در دانشکده مطالعات جهان تلاش شده است به‌جای برگزاری همایش‌های مقطعی، به‌دنبال نهادینه‌کردن مباحث مهم و شبکه‌سازی بین اندیشمندان در حوزه‌های دانشگاهی باشیم.

دکتر سمیعی ضمن ابراز تأسف از اینکه به‌دلیل همه‌گیری کرونا نتوانستیم میزبان اساتید و پژوهشگران از سراسر دنیا باشیم، ابزار امیدواری کرد که در همایش بعدی بتوان به‌طور حضوری در تهران و دانشکده مطالعات جهان میزبان این اندیشمندان و متفکران بود. دکتر سمیعی در پایان سخنان خود از کمیته سیاستگذاری و داوری علمی همایش و از جناب آقای دکتر علی‌اکبر علیخانی

«باید دانست که پیکار عدل است و همه چیز از راه پیکار و ضرورت پدید می‌آید.»

به نظر هراکلیتوس، هومروس خطا کرد که گفت ای کاش می‌شد جدال از میان آدمیان و خدایان برخیزد. او نمی‌دانست که برای ویرانی جهان دعا می‌کرد، زیرا اگر دعای او مستجاب می‌شد همه چیز از میان می‌رفت.

در زمان سقراط و افلاطون، سوفسطاییان به مردمان می‌آموختند که تکلیف عدالت در جنگ معین می‌شود و حق با غالب است. اما سقراط و افلاطون مدینه را مدینه صلح و آرامش می‌خواستند و شاگردشان ارسطو بنای سیاست اخلاقی را گذاشت و بخش بزرگی از کتاب پرفکر خود اخلاق نیکوماخوس را به وصف و شرح و بیان دوستی اختصاص داد. قبل از او افلاطون در آثار خود این رأی را که حق با قوی است و حکومت، حکومت غلبه است رد کرده بود.

در کتاب *نومیس/از قول آتنی* (که ظاهراً و قاعدتاً باید سخنگوی افلاطون باشد) آمده است که: «قاعده پنجم (از قواعد فرمانروایی) این است که اقویاً حکومت کنند و ضعیفان فرمان ببرند.» و مخاطب او کلینیساس سخن او را با این جمله تأیید می‌کند که ضرورت چنین حکم می‌کند. اما، آتنی توضیح می‌دهد که: «آری این حکم ضروری در مورد جانداران جاری است و پیندار (شاعر یونانی) آن را موافق طبیعت خوانده است. ولی به عقیده من مهم‌تر از همه آن قاعده‌ها، قاعده ششم است که طبق آن دانایان باید زمام حکومت را به دست گیرند و نادانان زیردست باشند.»

افلاطون در اینجا با ظرافت و حفظ حرمت پیندار نظر خود را این چنین به‌جای گفته شاعر می‌گذارد که: «این قاعده را پیندار عزیز، من به هیچ روی خلاف طبیعت نمی‌دانم، بلکه ادعا می‌کنم قاعده موافق طبیعت این است که حکومت تنها به‌دست قانون باشد و هر کس از روی کمال رغبت و بی‌آنکه زور و اجباری در میان باشد، از فرمان آن پیروی کند» (افلاطون، نومیس، بند ۶۹۰، ترجمه محمدحسن لطفی). فیلسوفان جهان اسلام هم با نظر به منابع آرا و نظریات خود یعنی اسلام و فرهنگ ایران و فلسفه یونان، گرچه بعد از فارابی مباحث سیاست را تفصیل ندادند، هرچا از سیاست گفتند جانب سیاست اخلاقی را نگاه داشتند. به این نکته هم باید توجه کرد که در دوران‌های گذشته مسئله صلح و حفظ آن مطرح نبوده است، زیرا مردمان خود را در تعیین سرنوشت خود و کشور خود آزاد نمی‌دیدند که بتوانند تکلیف صلح و جنگ را معین کنند. چنانکه دیدیم دوران جدید دوران ظهور اراده و اقتدار بشر بود. این دوران یکسره پینداری و سوفسطایی نبود که جنگ را فرمانروای جهان بداند. جنگ را هم انکار نمی‌کرد، اما می‌توانست طرح صلح در برابر جنگ را دراندازد. در سخنان فروید نزاع و تنازع میان فرهنگ و طبیعت تصدیق شده است. فروید از کسانی است که مخصوصاً به برخورد و تقابل میان فرهنگ و طبیعت نظر داشته و

اندیشیدن می‌توان از فاجعه جلوگیری کرد. او در نامه‌ای از فروید پرسید: «آیا راهی برای نجات از فاجعه جنگ وجود دارد؟» فروید در جواب نوشت که «جنگ اقتضای طبیعت انسان است، زیرا او غریزه مرگ و ویرانگری (تاناتوس) را با خود دارد.» اما، در پایان نامه اظهار امیدواری کرد و نوشت که: «... شاید این امید آرزوی موهوم نباشد که این دو عامل یکی خلق و خوی فرهنگی آدمی و دیگری ترس بجا از وضع جنگ‌های آینده به‌زودی سبب پایان جنگ شوند. منتهی نمی‌توان حدس زد که این مقصود از چه شاهراه‌ها و کوره‌راه‌ها حاصل خواهد شد. مثلاً می‌توانیم مطمئن باشیم که هر چه به رشد فرهنگ کمک کند بر ضد جنگ نیز عمل خواهد کرد...» (خرد در سیاست، عزت‌ا... فولادوند، ص ۳۳۱، طرح نو)

این سخن فروید یک آرزو و تعارف نیست و آن را برای خشنود کردن انیشتین نگفته است. فروید مثل انیشتین معتقد نبود که بتوان با سعی و کوشش و درس و آموزش از جنگ جلوگیری کرد. گفته او حتی با آنچه در مقدمه اعلامیه جهانی حقوق بشر مصوب ۱۹۴۸ سازمان ملل آمده است تفاوت دارد. در مقدمه مزبور جنگ ناشی از جهل و فرع نشناختن حقوق بشر دانسته شده است و این تقریباً همان چیزی است که انیشتین به آن معتقد بود. بنای نظر اخلاقی شایع در همه جهان نیز برای پیشگیری از جنگ بر تعلیم و تربیت و آشنا کردن مردمان و حکومت‌ها با خطرها و آفات و آسیب‌های جنگ قرار دارد، ولی به گمان من نظر فروید چیز دیگری است. فروید با اینکه خود یکی از نمایندگان بحران فرهنگ و تاریخ جدید است هنوز به قدرت فرهنگ جدید اروپا اعتقاد داشته و امیدوار بوده است که در این فرهنگ و با این فرهنگ بتوان بر طبیعت پیروز شد. پس چه باک که جنگ در طبیعت آدمی باشد. فرهنگ آمده است که بر طبیعت غلبه کند. اینجا فرهنگ چیزی بیش از آموخته‌ها و آموختنی‌هاست. این ماجرا در تاریخ غربی نزدیک به سه هزار سال سابقه دارد. از همر و هسیودوس که بگذریم هراکلیتوس می‌گفته است: «نام عدل را هم نمی‌دانستند، اگر بی‌عدالتی‌ها نمی‌بود» و

«جنگ پدر همه چیزها و پادشاه همه چیز است و بعضی را چون خدایان آشکار کرده است و بعضی را چون آدمیان برده ساخته است و بعضی را آزاد» و

ندارند کشته می‌شوند و شهرها و بناهای تاریخی ویران می‌شود و فکر می‌کنند که اگر برپاکنندگان جنگ از آثار زشت و مصیبت‌بار جنگ خبر داشتند از آن پرهیز می‌کردند. به عبارت دیگر، جنگ را به نادانی نسبت می‌دهند و عجباً که فیلسوفی مثل هابز هم بر این اعتقاد بوده است.

نظر کانت در باب صلح چه اهمیتی دارد؟ چیزی که در درجه اول باید روشن شود معنای صلح و جایگاه آن در فلسفه اوست. رسم شایع در آموزش و پژوهش فلسفه کانت این است که جوهر فلسفه او را در نقادی خرد محض یعنی نقد علم و نقادی عقل عملی می‌بینند و غالباً نقد اول را مهم‌تر و آورده اصلی فلسفه کانت می‌دانند. کانت خود چنین نظری نداشته و از میان سه نقد خود نقد سوم یعنی نقد حکم را که به اخلاق و سیاست می‌پیوندد مهم‌تر می‌دانسته و سال‌های پایان عمر را یکسره صرف فلسفه اخلاق و فلسفه سیاست کرده است.

دکتر رضا داوری اردکانی:
بنای نظر اخلاقی شایع در
همه جهان نیز برای پیشگیری
از جنگ بر تعلیم و تربیت
و آشنا کردن مردمان و
حکومت‌ها با خطرها و آفات و
آسیب‌های جنگ قرار دارد.

این امر را چگونه باید دریافت و توجیه کرد؟ من فکر می‌کنم فیلسوف مدرنیته علم و آزادی را دو شأن مهم دوران جدید می‌دانسته و از تعارض میان ضرورت علم و آزادی در اخلاق و سیاست غافل نبوده و فکر می‌کرده است که چون اصل کار جهان بر پیشرفت است باید به مدد اصل مزبور میان این دو به نحوی جمع شود و این جمع حکم و فرمان خرد قانونگذار است که جنگ را مطلقاً محکوم می‌کند. پس کانت صرفاً در آرزوی صلح نبود، بلکه آن را حقی می‌دانست که در زمان نه هنوز با ایجاد جامعه حقوقی بین‌المللی و جمهوری جهانی تحقق خواهد یافت. به عبارت دیگر، صلح وضعی است که در آن به اختلاف‌ها و نزاع‌ها سامان داده می‌شود و حیثیت و آزادی آدمی محفوظ می‌ماند. شاید بگویند و از زمان خود کانت تاکنون بسیار گفته‌اند که صلح مورد نظر کانت سودا و آرزویی بیش نبوده و حتی کسانی کتاب صلح دائم را متضمن مطالبی خیالی و رؤیایی دانسته‌اند، این‌ها هیچ‌کدام در نظر نگرفته‌اند که فیلسوف مدرنیته تاریخ را تاریخ منورالفکری می‌دانسته و از مدرنیته و دعاوی

آن را با دید پسیکانالیست خود شرح و بیان کرده است. این فرهنگ چیست که می‌تواند در برابر طبیعت بایستد و آن را مهار کند. گرچه روان‌شناس بزرگ در کتاب ناراحتی در تمدن، تقابل میان طبیعت و فرهنگ را مایه ناراحتی آدمیان دانسته است، امیدش به صلح یکسره به فرهنگ مستقل از طبیعت نبوده و او طبیعت آدمی را منحل در غریزه مرگ و ویرانگری نمی‌دانسته است. به نظر او اروس (عشق) نیز وجهی از وجود آدمی است. کوشش فروید در این راه دنباله سعی شاعران و متفکران دوران جدید برای رفع تعارض‌های درون تاریخ مدرنیته بود. دوران جدید با ظهور بشری آغاز شد که در خود اراده به تسخیر طبیعت و تصرف در جهان را می‌دید. اراده به تسخیر و قهر متضمن تعارض است و نمی‌دانیم آزادی و قهر چگونه در تاریخ و در وجود آدمی با هم جمع می‌شوند. ولی می‌دانیم که در تاریخ فرهنگ و فلسفه و هنر جدید برای رفع این تعارض و جمع آزادی و ضرورت و مهر و کین توزی و تعدیل خشونت و حفظ صلح چه سعی عظیمی شده است.

مثال و اوج این کوشش را در تفکر کانت می‌بینیم. کسانی که کانت را فیلسوف مدرنیته دانسته‌اند شاید به کوشش او برای جمع ضرورت در علم و آزادی در اخلاق و سیاست و امیدش به «صلح دائم» و اعتقاد به تحقق روان و عقل کل، در پایان راه نظر داشته‌اند. کاری که کانت کرده است از جهات مختلف اهمیت دارد. اولاً او تنها فیلسوفی است که به امر صلح اعتنای تام داشته است. همیشه نویسندگان و فیلسوفان از جنگ و صلح می‌گفته‌اند و در زمان ما بزرگانی چون تولستوی، رومن رولان، برتراند راسل و گاندی از صلح دفاع کرده‌اند. اما، این مهم است که فیلسوف مدرنیته در آغاز عهد تجدد به صلح نه به عنوان وضعی که در آن جنگ وجود ندارد، بلکه به عنوان حق بشر و وضعی که باید با پیشرفت عقل به وجود آید فکر می‌کرده است. تفاوت کانت با اخلاقی و به خصوص هگل این بود که او در نگاه به تاریخ به آغاز می‌نگریست و فکر می‌کرد که این آغاز است که در آن تکلیف حادثه معین می‌شود، نه اینکه پایان و آینده، راه اکنون را معین کند. او اصل پیشرفت را اصل ره‌آموز راه صلح و انقلاب فرانسه را امیدبخش آینده می‌دانست. ثانیاً، کانت، برخلاف انتظاری که از فیلسوف اخلاقی می‌رود، به صلح با نظر اخلاقی و سیاسی نگاه نمی‌کرد؛ یعنی، صلح را به این اعتبار که آرزوی مردمان و مایه راحتی خیال و آرامش و متضمن صلاح کشورهای است در نظر نداشت، بلکه آن را چیزی که باید در پایان تاریخ محقق شود می‌دید. او به پیشرفت خرد اعتقاد داشت و تحقق صلح را مقتضای این پیشرفت می‌دانست. البته، منکر نبود که جنگ یک واقعیت است و بسیاری پیشرفت‌ها از آن حاصل شده است؛ اما، فکر می‌کرد راه بشر راهی است که باید به صلح بینجامد. پیداست که عموم مردم و دوستداران صلح بیشتر از آن جهت با جنگ مخالف‌اند که در آن غیرنظامیان و زنان و مردان و کودکانی که در جنگ شرکت

و مارکس با درکی خاص که از فلسفه هگل داشت راه پیشرفت جهان جدید را راهی خونین و پرخطر می‌دانست و معتقد بود که برای رهایی بشر از بیگانه‌گشتگی با خود و رسیدن به صلح درون و بیرون، باید از دریای خون گذشت. در همان زمان که مارکس کتاب *کاپیتال* را می‌نوشت داروین بی‌خبر از مارکس و بی‌اعتنا به کاروبار او کتاب مهم اصل انواع را نوشت و منتشر کرد. او هم فکر می‌کرد که راه تحول و پیشرفت راه نزاع و جنگ است و تنازع بقا و انتخاب اصلح را نه فقط لازمه پیشرفت، بلکه اصل حاکم بر همه موجودات می‌دانست. انتخاب اصلحی هم که در تنازع بقا صورت گیرد، پیداست که انتخاب قوی‌تر (قوی) است و نه ضروراً صالح‌تر به معنای اخلاقی لفظ. اینجا صالح موجودی است که صلاحیت و توانایی ماندن داشته باشد. هگل و مارکس و داروین در آینه زمان و تاریخ و جهان از صلحی که کانت می‌گفت سخن نگفتند و بیشتر قهر و جنگ در نظرشان ظاهر شده بود، هرچند که تحقق عقل هگل و جامعه بی‌طبقه مارکس می‌بایست وضع صلح باشد.

پس چه عجب که وقتی قرن نوزدهم تمام شد اروپا آماده جنگ شده بود و در طی مدت سی سال سه فاجعه بزرگ در آن قاره روی داد و این هر سه انفجار ناشی از تضادها و تعارض‌های درونی جهان جدید بود. این سه حادثه دو جنگ موسوم به جنگ جهانی اول و دوم بود و یکی هم انقلابی که با آن بلشویسم بر روسیه حاکم شد. نمی‌دانم چرا جنگ‌های اول و دوم را جهانی می‌خوانند. این جنگ‌ها جهانی نبود. جنگ اروپا و اروپایی بود که در جنگ دوم، آمریکا نیز در آن وارد شد. این جنگ‌ها را ظاهراً از آن جهت جهانی می‌خوانند که به نظرشان اروپا و آمریکا در تمام جهان است و با این تمام‌انگاری است که لااقل در بیرون از اروپا امید به صلح راهی به دل‌ها نیافته و صلح یک آرزو و حسرت باقی مانده است.

چنانکه اشاره شد بعد از جنگ دوم همواره آتش فتنه و نزاع و جنگ در جای‌جای جهان برافروخته بوده است. جنگ داخلی چین، جنگ دو کره، جنگ آمریکا و ویتنام، جنگ هند و پاکستان، جنگ چین و هند، جنگ‌های اعراب و اسرائیل، جنگ ایران و عراق، جنگ در بوسنی، جنگ خلیج فارس و...، جنگ در افغانستان و سوریه از جمله مصیبت‌بارترین جنگ‌های هفتاد سال اخیر بوده است و نمی‌دانیم فردا آتش جنگ در کجا افروخته خواهد شد و میان چه کشورها و اقوام و قدرت‌های ملی و محلی و سوداگری و کدام کشورها خواهد بود. وقوع جنگ در هر جای دیگر جهان و در داخل کشورها هم محتمل است.

جنگ‌هایی که به آن‌ها اشاره کردیم چون در اروپا و آمریکای شمالی اتفاق نیفتاده و اروپا و آمریکا کمتر به‌طور مستقیم در آن‌ها درگیر بوده است جنگ جهانی خوانده نمی‌شود، اما در حقیقت این جنگ‌ها جنگ جهانی است که نه فقط بسیاری از کشورها و

و خواست‌ها و غایت‌های آن دفاع می‌کرده است. مدرنیته با خود رویای بهشت زمینی را آورده بود و کانت می‌بایست به این بهشت نظر کند و به شرایط امکان تحقق آن بیندیشد.

کسانی هم گفته‌اند عنوان کتاب *صلح دائم* طنز است. ولی نمی‌دانیم چرا باید این عنوان را عنوانی طنزآمیز بدانیم. کانت هرگز از صلح، آرامش گورستان را مراد نمی‌کرده است. این هم معلوم است که فیلسوف به صلح جاودانی سنت اوگوستن در مدینه الهی فکر نمی‌کرده و بهشت زمینیش نباید با مدینه آسمانی اشتباه شود. صلح دائم بخشی از تفکر کانت و متمم طرح او در بیان شئون تجدد و قوام و تقدیر جهان جدید است. او می‌خواسته است راه رهایی مدرنیته از تعارض‌ها را بیابد و نشان دهد که مدرنیته دوران عقل و تحقق آن است. می‌دانیم که این طرح، تحقق نیافته و حتی تعارض‌هایی که کانت در رفع آن‌ها می‌کوشید شدت بیشتر پیدا کرده و در نتیجه کتاب *صلح دائم* که پر فروش‌ترین کتاب کانت بوده از رده آثار مهم او و حتی شاید بتوان گفت از فهرست کتاب‌های فلسفه خارج شده است. کانت در این کتاب خیالبافی نکرده بود. او که به تحقق یک نظام عقلی امیدوار بود نمی‌توانست به صلح دائم

دکتر داوری: درست است که امکان جنگ‌های کلاسیک و به‌کاربردن سلاح‌های کشتار جمعی هرگز منتفی نشده است و چه بسا که بر اثر یک حماقت بزرگ، جهان در کمتر از یک ساعت در یک آتش‌سوزی بزرگ خاکستر شود، ولی نشانه‌هایی هم اکنون پیداست که جنگ‌ها صورت و سمت‌وسویی دیگر پیدا کرده است.

نظر نداشته باشد و مخصوصاً رأی و نظرش تا وقتی و جایی که راه مدرنیته دشوار نشده بود درست می‌نمود. شاهدش هم اینکه در قرن نوزدهم در قیاس با قرن هجدهم در اروپا جنگی روی نداد و قهر سیاست غربی متوجه آسیا و آفریقا و آمریکای لاتین شد که این‌ها در آن زمان از نگاه غربی بیرون از جهان خرد جدید بودند و به دورانی که کانت آن را دوران محجوری بشر می‌دانست تعلق داشتند. اما سیر حوادث نشان داد که تعارض‌های تجدد چیزی نبود که از میان برود و پنهان بماند. در قرن نوزدهم هگل خلف کانت معتقد بود که صفحات صلح در کتاب تاریخ سفید است

به حکم رقابت بر سر تضاد منافع، بلکه بر اثر تعلقات قومی- قبیله‌ای یا اختلاف‌های عقیدتی باشد. گسترش این جنگ‌ها می‌تواند جهان را به سمت آشوب بیشتر و ویرانی ببرد. اما شاید جلوگیری از آن‌ها به دشواری جلوگیری از جنگ‌های کلاسیک نباشد و حتی اگر بیش از حد گسترش یابد، چه بسا که مصیبت موجب تذکر شود. چه وقتی شدت به نهایت می‌رسد به فرموده مولایمان علی علیه‌السلام گشایشی پدید می‌آید. اگر مردمانی که بر اثر عصبیت‌های قومی و نژادی و عقیدتی باهم می‌جنگند به این خودآگاهی بسیار دشواریاب برسند که راه حقیقت راهی نیست که در آن می‌روند و از عمق جان و فطرت خود بشنوند که

خلق سراسر همه نهال خدایند

هیچ نه بشکن از این درخت و نه برکن

و احیاناً متذکر شوند که آلت دست قدرت‌های بزرگ شده‌اند شاید از راه جنگ منصرف شوند. از مراکز قدرت انتظار رعایت صلاح کشورها و صلح میان آن‌ها نمی‌توان داشت، اما دگرگون‌شدن احوال و اعمال مردم و امیدبستن به اینکه پس از خسته‌شدن از ماجراجویی‌ها سر عقل آیند و به صلاح و آینده خود بیندیشند، لاقلاً رویکردی زیبا و اخلاقی است.

سخن را پایان دهم. از صلح و اصلاح جهان در صورتی می‌توان چشم پوشید که مهر و دوستی و امید یکسره مغلوب کین و دشمنی

دکتر داوری: تجربه انفجار بمب‌های اتمی در هیروشیما و ناکازاکی نشان داد که قدرت‌های بزرگ از هیچ فاجعه‌ای پروا به دل راه نمی‌دهند و دیدیم که بعد از آن فاجعه، خرد مشترکی هم پدید نیامد که بتواند راه قدرت‌ها و حکومت‌ها را برای ارتکاب فجایعی نظیر آن ببندد.

و نومی‌دی شده باشد. ولی به‌نظر نمی‌رسد که درگیری‌های جهان و نزاع‌ها و کشمکش‌های درونی آدمیان هرگز به غلبه قطعی کین بر مهر بینجامد و به این جهت این امید می‌تواند محفوظ باشد که آدمی در نسبتی که با مبدأ دارد از گذرگاه سخت و تنگنای قهر کنونی بگذرد و به تعبیر حافظ عالمی دیگر و آدمی دیگر پدید آید. دکتر سعیدرضا عاملی، دبیر شورای انقلاب فرهنگی، دیگر سخنران مراسم افتتاحیه سومین همایش بین‌المللی صلح و حل‌منازعه در صبح روز دوشنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۰ بود.

مخصوصاً قدرت‌های سیاسی- نظامی جهان در آن‌ها دخالت دارند، بلکه مناطق و کشورهایی هم که در حواشی جنگ قرار دارند از آفت‌ها و صدمات آن در امان نمی‌مانند. کافی است که به شرایط و آثار سیاسی جنگ داخلی یمن در روابط بین‌الملل بیندیشیم و مگر می‌توانیم جنگ در سوریه و حتی در افغانستان را جنگ محلی و منطقه‌ای بدانیم؟ در این شرایط که جهان دچار آشوب و ادمی در خطر نابودی قرار دارد آیا نباید به گشایش راهی اندیشید که جنگ سلطان و رهرو اصلی آن نباشد؟ من این خوش‌بینی را ندارم که بگویم چون جنگ‌های آینده بسیار وحشتناک شده است و از این هم وحشتناک‌تر خواهد شد، مردم و حکومت‌ها و دولت‌ها به خرد رو می‌کنند و برای رسیدن به یک توافق بین‌المللی و برقرار کردن صلح می‌کوشند. تجربه انفجار بمب‌های اتمی در هیروشیما و ناکازاکی نشان داد که قدرت‌های بزرگ از هیچ فاجعه‌ای پروا به دل راه نمی‌دهند و دیدیم که بعد از آن فاجعه، خرد مشترکی هم پدید نیامد که بتواند راه قدرت‌ها و حکومت‌ها را برای ارتکاب فجایعی نظیر آن ببندد. پس آیا باید از صلح و از آینده بشر نومید شد و مانند ماکس وبر سخن هراکلیتوس را به زبان امروزی در آورد و گفت: «صلح و سعادت عمومی به معنی فرارسیدن عصر آخرین آدمیان یعنی موجوداتی است که صلح و سعادت بشری را اختراع کرده‌اند» (لئو اشتراوس، حقوق طبیعی و تاریخ، ص ۸۵ تا ۸۷). درست است که در جهان کنونی از صلح گفتن و به صلح امیدبستن بسیار دشوار است، اما وجود آدمی یکسره کین و کین‌توزی نیست، بلکه گل او را با عشق سرشته‌اند و اگر آدمی راهی به سر غلبه جنگ بر جهان و وجود آدمی بیاید، می‌تواند از دام غروری که جهان کنونی به آن مبتلا شده است نجات یابد و در خانه تواضع و صلح و دوستی سکونت کند. جهان کنونی هر چند پر از بی‌رحمی و خونریزی و قهر و فساد و زشتی است. ولی همین که حکم به زشتی و فساد و اظهار بیزاری از آن‌ها می‌شود نشانه آن است که آدمی به وضع موجود تسلیم نشده است و به رهایی از آن می‌اندیشد و طبیعی و قهری است که از جنگ هم که همه زشتی‌ها و تباهی‌ها را در خود و با خود دارد بیزار باشد.

چیز دیگری هم هست که مخصوصاً باید به آن توجه کرد. درست است که امکان جنگ‌های کلاسیک و به‌کاربردن سلاح‌های کشتار جمعی هرگز منتفی نشده است و چه بسا که بر اثر یک حماقت بزرگ، جهان در کمتر از یک ساعت در یک آتش‌سوزی بزرگ خاکستر شود، ولی نشانه‌هایی هم اکنون پیداست که جنگ‌ها صورت و سمت‌وسویی دیگر پیدا کرده است. در جنگ‌هایی که سایه شوم آن‌ها اکنون بر بعضی از کشورها افتاده است و شاید در آینده توسعه یابد سلاح سنگین کمتر به کار می‌رود. این جنگ‌ها می‌تواند جنگ محله با محله و شهر با شهر و کشوری با کشور دیگر، آن‌هم نه

استعمارزدایی نیز بنیان نظام‌واره‌ای به‌هم‌پیوسته‌ای است. ایشان در تبیین استعمارزدایی شناختی افزود: «استعمارزدایی نه تنها در ذهن استعمارگران، بلکه در ذهن استعمارشدگان نیز باید محقق شود. مفروض افراد پذیرش استعمار به دلیل نداشتن قدرت نباید باشد.» استعمارزدایی نهادی را نیز در گرو همکاری در بازسازی ساختاری نهادهای بین‌المللی دانست: نهادهای جنبه‌های سلطه‌گری خود را با «در خدمت مردم جهان بودن» جایگزین کنند. درباره استعمارزدایی فرایندی نیز تغییر در فرایندهای کسب و کارهای نظام سلطه و برندهای جهانی یا فرایندهای منجر به توانمندتر شدن ثروتمندان جهان و ناتوان‌تر شدن ضعیفان جهان را لازم دانست.

این استاد علوم ارتباطات از قدرت خیره‌کننده استعمارزدایی در جهان امروز سخن گفت که ریشه در آگاهی فردی و اجتماعی و زاده زنجیره‌ای از تحولات محلی، فراملی و جهانی است و به تبیین عوامل اثرگذار بر استعمارزدایی پرداخت و از این عوامل نام برد: - **جریان عمیق بازگشت به دین که بازگشتی آگاهانه است** و از روی شناخت عمیق و خستگی از نظام مدرن به وجود آمده است. در نظام مدرن، به یک جنبه از زندگی افراد نگریسته می‌شود و جنبه‌های دیگر نادیده انگاشته می‌شود، لذا، رشد کاریکاتوری ناموزون و در بسیاری از موارد مخرب و خسته‌کننده را شاهدیم.

عنوان سخنرانی ایشان عبارت بود از «عدالت‌گرایی، رفع استیلا و استعمارزدایی نظری و عملی؛ اقدامی کلان برای ریشه‌کن شدن منازعات کوچک و بزرگ». دکتر عاملی ضمن تشکر از برگزارکنندگان این همایش، به‌ویژه از دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، دکتر علی‌اکبر علیخانی، دبیر علمی همایش؛ و دکتر محمد سلطانی‌نژاد، دبیر اجرایی همایش، غنی‌بخشیدن به متون صلح را مهم خواند، آن هم در شرایطی که هم صلح و هم جنگ در سلطه نظام استعماری است، و شنیدن صدایی جدید و متفاوت آن‌هم به‌طور واقعی و با رویکرد حل مسئله و حل منازعه، فرصتی مغتنم شمرده می‌شود.

دکتر عاملی صلح را از منظر استعمارزدایی تبیین کرد. وی مشکل منازعات بین‌فردی، محلی و جهانی را برخاسته از نگاه سلطه‌آمیز و استعماری به «دیگری» همراه با اقدامات استعماری خواند و افزود: «این نگاه و اقدام‌ها در حوزه‌های کلان به نظام سلطه و استعماری تبدیل شده است. ما اکنون در جهانی زندگی می‌کنیم که خشونت عمومیت یافته است و افراد هم در جایگاه فرد واکنش‌های نگران‌کننده دارند و هم در سطحی محلی و ملی به دلیل وجود تهدیدها و جنگ‌ها افزایش منازعات را شاهدند.» دکتر عاملی خروج از چنین چنبره‌ای را در تغییر نظام سلطه دانست و ادامه داد: «سازوکارهای نظام‌مند تحریم ملت‌ها به اسم تحریم دولت‌ها؛ توسعه تبعیض‌های قومی، ملیتی و جنسیتی حتی در غرب؛ وجود کلاهک‌های هسته‌ای برای تخریب کل کره زمین و تکرار فاجعه هیروشیما؛ اختصاص بودجه و اعتبارات بزرگ نظامی در اندازه ۲ تریلیون دلار در سطح جهان و توسعه و تقویت چندین برابری ارتش‌های جهان نتیجه عمل و عکس‌العمل در برابر تفکر سلطه و استعمار است.»

دبیر شورای انقلاب فرهنگی، استعمارزدایی را مستلزم نظام‌واره‌ای منتهی به استقلال و رهاشدن از فضای زورگویی و سلطه‌طلبی دانست و از سه مفهوم کلیدی «استعمارزدایی فرایندی»، «استعمارزدایی نهادی»، و «استعمارزدایی شناختی» سخن گفت. وی با اشاره به اینکه خود استعمار نظام‌واره محسوب می‌شود و مشتمل است از نگرشی استعماری، نهادهای استعماری و فرایندهای استعماری،

دبیر شورای انقلاب فرهنگی، استعمارزدایی را مستلزم نظام‌واره‌ای منتهی به استقلال و رهاشدن از فضای زورگویی و سلطه‌طلبی دانست و از سه مفهوم کلیدی «استعمارزدایی فرایندی»، «استعمارزدایی نهادی»، و «استعمارزدایی شناختی» سخن گفت.

- توسعه فرهنگ مخالفت که در قالب کمپین‌های اجتماعی ظهور و بروز یافته است.
- جهانی‌شدن و فراملی‌شدن دسترسی به اطلاعات. در گذشته محرمانه بودن و سری بودن نظام سلطه باعث غافلگیری ملت‌های تحت استعمار بود.
- گره‌خوردن مظلومان جهان به یکدیگر در فضای شبکه‌ای و ایجاد هم‌بستگی میان مظلومان جهان
- توسعه و عمیق‌شدن سواد اجتماعی و دسترسی افراد عادی به مؤلفه‌های سواد اجتماعی.

پیشرفت و فناوری‌های جدید به برقرار نظام صلح و آرامش در جهان منتج شود.

به گفته دکتر عاملی: «با مدرن‌تر شدن و فراگیرتر شدن فناوری‌ها، ظرفیت خیر و شر نیز پیچیده‌تر می‌شود. از آنجاکه نظام سلطه غالب است، فناوری‌ها نیز غلبه نظام شر را جدی‌تر می‌سازد. در جهان دوفضایی‌شده و دوجهانی‌شده که محیط جهانی، همه‌جا حاضر، رقومی، غیرمرکزی، شبکه‌ای و یکپارچه شده است ظرفیت برای قدرت استعماری افزایش یافته و تمرکز بیشتری در نظام‌های قدرت جهانی ایجاد شده است.»

این استاد علوم ارتباطات، سلطه جهانی مجازی را «استعمار سوم» یاد کرد که در بستر الگوریتمی رشد یافته شده است و آن را در کتاب خود با عنوان مطالعات انتقادی استعمار مجازی آمریکا در سال ۱۳۹۰ تبیین کرده است. دکتر عاملی افزود: «به‌طور خاص، فناوری‌های جدید و هوش مصنوعی ظرفیت قدرت‌های سلطه‌گر و استعماری را در بستر الگوریتمی افزایش داده است. دانشمندان در حوزه‌های مختلف با هدف افزایش آسایش بشر و کم‌کردن مشکلات زیستی فعالیت می‌کنند. این درحالی‌است که از این ابزارها سوء استفاده و در جهت سلطه استفاده می‌شود. در واقع، نظام سلطه با استفاده از هوش مصنوعی تصویر دیگری از جهان با قدرت و بی‌قدرت را رقم زد. امروز باید هوش مصنوعی را مفهومی سیاسی و قدرتی در خدمت استعمار بدانیم.»

مؤسس دانشکده مطالعات جهان، جهان امروز را جهان پرسرعت و قدرت‌مندی خطاب کرد که در آن واحد زمان در فضای مجازی با واحد زمان در جهان واقعی تفاوت یافته است؛ در فیس‌بوک واحد زمان به فلیک تغییر یافته است. فلیک بزرگ‌تر از نانو ثانیه و

دکتر عاملی سلطه و استعمار را برخاسته از منافع و قهقهه‌های نظام استعماری و قدرت‌طلبی دانست که هدف از آن تسلط بر دیگری است. وی افزود: «دیگری در نظام سلطه از مهم‌ترین حق که اصل زندگی است محروم می‌شود.» همچنین، «دیگری‌سازی»، «جداسازی» و «دیگری‌هراسی» را جزء لاینفک نظام سلطه خواند و ادامه داد: «دیگری‌سازی با محرومیت از حقوق فردی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی شروع می‌شود و به محرومیت از نیازهای اساسی و حتی از دست‌دادن اصل حیات منتهی می‌شود. در بسیاری از مواقع نتیجه آن مرگ فراگیر، بروز جنگ‌های بزرگ و کشتارهای جمعی است.»

دکتر عاملی: استعمارزدایی نه تنها در ذهن استعمارگران، بلکه در ذهن استعمارشدگان نیز باید محقق شود. مفروض افراد پذیرش استعمار به دلیل نداشتن قدرت نباید باشد.

دکتر عاملی به نقاشی پیکاسو اشاره کرد که در نقاشی خود فروریختن و بی‌رحمی به همه چیز، انسان و حیوان و طبیعت و تلاش‌های بشر و قهقهه‌زدن بر ویرانی‌ها را در بمباران دهکده‌ای در گرنیکا در سال ۱۹۳۷ به تصویر درآورده است. وی فاجعه مسجد فاطمیه قندهار را در ۱۴ اکتبر ۲۰۲۱ تکرار تاریخ و تکرار دوباره همان فاجعه و تصاویر خواند، آن هم در عصری که امید می‌رفت

جستجو در گوگل: ۲ تریلیون و ۴۰۹ میلیارد؛ تعداد توییت‌های ارسالی: ۲۴۲ میلیارد و ۷۸۱ میلیون؛ تعداد ویدئوهای دیده‌شده در یوتیوب: ۲ تریلیون و ۳۰۶ میلیارد؛ تعداد عکس‌های بارگذاری‌شده در اینستاگرام: ۲۷ میلیارد و ۷۵۰ میلیون. و ادامه داد: «این‌ها جای‌پای رفتار انسانی است که در این جای‌پا، امکان داده‌کاوی و سلطه‌داده‌ای فراهم است. مالکیت بسیاری از این داده‌ها برعهده نظام‌های صهیونیستی است. در اصل، زیرساخت‌های استعماری بر نوع عمل ما تسلط دارد و مدیریت جهانی مردم جهان در نظام‌های کسب‌وکار فراهم است.»

دکتر عاملی در بخش دیگر سخنان خود بر متفاوت بودن منطقی هوش نیرنگ‌گرا و هوش صلح‌گرا اشاره داشت و گفت: «اگر هوش رویکرد صلح‌گرا بیاید و بر اساس صلح‌گراتر بودن افراد جایگاه و موقعیت اجتماعی آن‌ها تعریف شود، نخست آنکه هوش و معیارهای رتبه‌بندی هوش تغییر خواهد کرد؛ دوم، فناوری‌های هوشمند و هوش مصنوعی نیز نویددهنده مسبردهی جدید برای هوش انسانی خواهد بود.»

کوچک‌تر از میکروثانیه و معادل ۷۰۵ میلیون و ۶۰۰ هزارم ثانیه است. در چنین جهانی زمان مداخله به نانوثانیه رسیده است. این بدین معناست که تصرفات زمانی تبدیل به ریزتراش‌های زمان در حد نانوثانیه و میکروثانیه کوچک شده است.

دکتر عاملی در ادامه به حکمرانی اقلیت بر اکثریت اشاره داشت و آن را نوعی ساختار استعماری نخبه‌گرایانه خواند و افزود: «نخبه‌گرایی ضمن خطر تبدیل‌شدن هوش نخبگانی به نیرنگ، مشارکت بخش عظیمی از جامعه را در نظام حکمرانی و مدیریت و فرایندی‌کردن قلمروهای اقتصادی، سیاسی و فرهنگی ضعیف می‌کند.» وی تصریح کرد: «منظورم تمامی نخبه‌ها نیست، بلکه مرادم افرادی است که از ظرفیت‌های توانش علمی و فناوری‌های جدید برای تسلط بر دیگران استفاده می‌کنند.»

این استاد علوم ارتباط با دعوت به نگاهی کلان به ظرفیت‌های داده‌ای بر بستر امریکایی در فضای مجازی، از نظام سلطه ارتباطی بر جهان سخن گفت و آماری از حجم بالای تراکنش‌های نوشتاری، صوتی و تصویری و تبادل اطلاعات را از آغاز سال ۲۰۲۱ تا ۱۸ اکتبر ۲۰۲۱ به تصویر کشید که چندبرابر جمعیت کل جهان است: «تعداد ایمیل‌های ارسالی: ۸۰ تریلیون و ۹۸ میلیارد؛ تعداد

دکتر عاملی: نخبه‌گرایی ضمن خطر تبدیل‌شدن هوش نخبگانی به نیرنگ، مشارکت بخش عظیمی از جامعه را در نظام حکمرانی و مدیریت و فرایندی‌کردن قلمروهای اقتصادی، سیاسی و فرهنگی ضعیف می‌کند.

وی گریزی نیز به فلسفه واقعیت‌گرایی و فلسفه حق‌گرایی زد و گفت: «در رویکرد واقع‌گرایی آن کس که قدرت بیشتری دارد، حق بیشتری نیز دارد. این در حالی است که در فلسفه حق‌گرایی نگاه احترام‌آمیز به همگان و ذی‌حق بودن همه هستی و نه فقط انسان اهمیت دارد.» دکتر عاملی ضمن نقد فلسفه دکارتی که طبیعت را کاملاً بدون عقل می‌داند و لذا آن را فاقد ارزش‌های ذاتی می‌شناسد، افزود: «در فلسفه دکارتی سرکوب و سلطه بر دیگر انواع موجودات بدون هرگونه احساس‌گناه مشروعیت دارد. دکارت، برخلاف ارسطو، حتی در انتهای زنجیره رو به کاهش هوش جایی برای حیوانات قائل نبود. بنا بر ادعای دکارت، شناخت تنها از آن بشر است. در این فلسفه انسان بالطبع برده و انسان بالطبع ارباب وجود دارد. لذا، این تلقی وجود دارد که برخی برای زندگی کردن و برخی برای بردگی خلق شده‌اند.»

سخن آخر رئیس انجمن ایرانی مطالعات جهان این بود که «نگاه جنگ‌آلود و زورمدار به زیرپا گذاشتن حقوق دیگران و حتی

این استاد علوم اجتماعی، پس از تبیین مفهوم صلح و سلامت اجتماعی، به سراغ رابطه میان این دو رفت و گفت: «وقتی سلامت جامعه به خطر بیفتد، دولت‌ها نیز در مشروعیت و کارکرد حل مسائل جامعه با چالش روبه‌رو می‌شوند و حتی ممکن است با چالش‌های بین‌المللی مواجه شوند.» شاهد مثال ایشان نیز ویروس کووید-۱۹ بود که اثبات کرد سلامت عمومی با صلح و کاهش خشونت و تنش در جامعه و در حتی در سطح بین‌الملل رابطه مستقیم دارد.

دکتر یونس نوربخش: رابطه صلح و سلامت دو آرزوی دیرین بشر بوده است و هر دو، دو روی یک سکه هستند. به نظر می‌رسد می‌توان با شناخت رابطه صلح و سلامت، به خصوص سلامت اجتماعی، به توسعه پایدار و توسعه انسانی نزدیک‌تر شد.

دکتر نوربخش با بیان این مطلب که «صلح پلی برای رسیدن به سلامت، و سلامت جامعه پلی برای صلح است»، از منظر همه‌گیرشناسی (اپیدمولوژی) جنگ و صلح، جنگ را دارای پیامدهای منفی بهداشتی و انسانی و صلح را دارای تأثیر مثبت بر سلامت عمومی دانست. ایشان همه‌گیرشناسی جنگ و همه‌گیرشناسی صلح را دو رشته جدیدی معرفی کرد که در آن عوامل ظهور جنگ و صلح و تأثیرات آن بر بهداشت و سلامت عمومی و منابع انسانی بررسی می‌شود. همچنین، گفت: «اقدام‌های پیشگیرانه در همه‌گیرشناسی جنگ از نوع پیشگیری ثانویه و ثالثیه است برای درمان و کاهش آثار مخرب آن. این در حالی است که در همه‌گیرشناسی صلح، اقدام‌های پیشگیری از نوع اول و بازدارنده است.» وی ضمن اشاره به مصوبات بین‌المللی، از جمله مصوبه ۱۹۷۲ کنوانسیون بین‌المللی منع جنگ‌افزارهای شیمیایی، ابراز تأسف کرد: «هنوز قدرتهای جهان به‌طور آشکار و پنهان جنگ میکروبی و زیستی و استفاده از عوامل زیستی اعم از باکتری و ویروس را در برنامه‌های خود دارند.» شاهد مثال ایشان استفاده رژیم بعث عراق از این سلاح‌ها در جنگ علیه ایران بود و نتیجه گرفت: «بین صلح، سلامت و توسعه انسانی که هر سه جزو حقوق بشر است رابطه وجود دارد.»

صلح اجتماعی محور اصلی سخنان این استاد علوم اجتماعی بود. به بیان وی، مفهوم صلح در دو سطح بین‌المللی و ملی یا درون جامعه مطرح است. تأکید ایشان بر صلح اجتماعی به مفهوم سلامت

مرگ دیگران می‌انجامد؛ و نگاه صلح‌آمیز به فهم و به حساب آوردن و دستگیری از دیگران منجر می‌شود. جنگ رابطه این‌همانی با استعمار، و صلح رابطه‌ای این‌همانی با استعمارزایی دارد. امروز از هر زمان دیگر، بیشتر لازم است که برای آگاهی جهانی و استعمارزایی شناختی و نهادی و فرایندی تلاش کنیم.»

دکتر یونس نوربخش، رئیس پردیس البرز و دانشیار جامعه‌شناسی با موضوع «صلح و سلامت اجتماعی، یکی دیگر از سخنرانان مراسم افتتاحیه این همایش بود. مشروح سخنرانی رئیس کرسی یونسکو در سلامت اجتماعی و توسعه به شرح زیر است. دکتر نوربخش «سلامت اجتماعی» را مفهومی جدید خواند که سازمان بهداشت جهانی و دیگر مؤسسات تحقیقاتی دنیا به‌تازگی بدان توجه نشان داده‌اند و بعدی فراتر و ابعادی جدید از موضوع سلامت را شامل می‌شود. وی افزود: «رابطه صلح و سلامت دو آرزوی دیرین بشر بوده است و هر دو، دو روی یک سکه هستند. به نظر می‌رسد می‌توان با شناخت رابطه صلح و سلامت، به خصوص سلامت اجتماعی، به توسعه پایدار و توسعه انسانی نزدیک‌تر شد.» به گفته دکتر نوربخش صلح بیشتر در حوزه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل مطرح است، در حالی که صلح اجتماعی مفهومی در چارچوب جامعه‌شناسی است. ایشان در تبیین سلامت، بخش بزرگی از جمعیت جهان را از دسترسی به امکانات بهداشت عمومی محروم دانست و ادامه داد: «سلامت در ابعاد مختلف مسئله‌ای اجتماعی است.»

رئیس پردیس البرز دانشگاه تهران از تغییرات پارادایمی در تعریف و فهم این مفاهیم سخن گفت و با تأکید بر اینکه امروزه صلح محدود به نبود جنگ و نزاع، و سلامت تنها به معنای بیمار نبودن تن نیست، ادامه داد: «صلح به معنای داشتن روابط با مدارا و گفتگو و رعایت عدالت و همکاری است. سلامت نیز به معنای بهزیستن و داشتن امکانات لازم برای خوب و سالم‌زیستن و امکان شکوفایی و مشارکت در جامعه است. حالت‌های مختلفی از عدم برقراری صلح یا نبود سلامت در جامعه مطرح است. لذا، مفهوم سلامت در ابعاد مختلف جسمی، روانی، ذهنی و اجتماعی توسعه یافته است.»

و افزود: «نبود عدالت مهم‌ترین عامل نارضایتی‌ها و شورش‌ها و برهم خوردن انسجام اجتماعی و صلح اجتماعی است. امروز، انسجام و صلح اجتماعی در جامعه ایرانی با تبعیض‌ها و نابرابری‌ها تهدید می‌شود. نارضایتی حاصل از تبعیض و بی‌عدالتی و توزیع نابرابر منابع در جامعه ایرانی، تأثیری به مراتب بیشتر از فقر و نداری داشته است.»

شش پیشنهاد مطرح برای تحقق صلح اجتماعی مواردی بود که دکتر نوریخس چنین برشمرد: «انحصار به‌کارگیری زور در دولت قدرت مشروع (هم‌زیستی مسالمت‌آمیز)، کنترل‌های مؤثر و کنترل خود، برابری و عدالت اجتماعی، فرهنگ حل تعارض، مشارکت آزاد شهروندان در حوزه‌های سیاسی و اجتماعی، و قانون‌مداری.» دکتر نوریخس در جمع‌بندی سخنان خود صلح، عدالت و توسعه انسانی را سه ضلع یک مثلث دانست که باید کنار هم دیده و فهمیده شود. وی برای این ادعای خود دو استدلال را مطرح کرد: نخست، خشونت توسعه پایدار به خطر می‌اندازد. آمارها نشان داده است که بیشتر انسان‌های فقیر در جوامع خشن زندگی می‌کنند. دوم، توجه به توسعه پایدار و همه‌جانبه تعارض‌های ناشی از عوامل مختلف نظیر فقر، نابرابری، عدم دسترسی به منابع کمیاب، را کاهش می‌دهد. این عوامل به‌طور خودکار به خشونت می‌انجامد.

همچنین، کاهش نزاع‌های گروه‌های اجتماعی و مدیریت آن‌ها را با سیاست‌های اجتماعی مناسب و مبتنی بر برابری نشانه‌ای از سلامت اجتماعی دانست و افزود: «جامعه سالم راه‌حل‌های تعارضی منافع گروه‌ها مختلف اجتماعی را با گفتگو و تغییرات اجتماعی مثبت دنبال می‌کند تا صلح اجتماعی مبتنی بر عدالت اجتماعی تحقق یابد.»

دکتر تاکائو تاکاهارا، رئیس مرکز تحقیقات بین‌المللی صلح، دانشگاه میجی گاکوئین ژاپن باعنوان «ژاپن بعد از جنگ جهانی دوم: رام کردن خشونت با خویش‌تنداری»، و دکتر نسرین مصفا، استاد دانشگاه تهران، باعنوان «حق صلح: از مفهوم تا واقعیت» دیگر سخنرانان مراسم افتتاحیه سومین همایش بین‌المللی صلح و حل منازعه بودند.

اجتماعی نزدیک‌تر بود و آن را چنین تعریف کرد: «صلح اجتماعی عبارت است بررسی رابطه گروه‌های اجتماعی با پایگاه و موقعیت اجتماعی متفاوت آن‌ها.»

دکتر نوریخس با طرح اینکه سؤال و مسئله اجتماعی این است که چگونه می‌توان روابط گروه‌ها و طبقات اجتماعی را به نوعی تنظیم کرد که عدالت اجتماعی آزادی و دسترسی آن‌ها را به منابع تحقق بخشد، نتیجه آن را کاهش عوامل بی‌ثباتی اجتماعی دانست که سبب می‌شود شورش‌ها و اعتراض‌ها جای خود را به صلح و انسجام اجتماعی دهد.

مفهوم صلح اجتماعی در برابر تضاد طبقاتی دیگر بخش سخنان این استاد علوم اجتماعی بود. وی به گفته مارکس اشاره داشت که جامعه را عرصه کشمکش و تعارض منافع می‌داند و طبقه پرولتاریا طبقه محکوم و صاحبان صنایع و شیوه تولید طبقه حاکم و در تلاش برای بهره‌کشی از طبقات ستمدیده است. این تضاد طبقاتی زمانی به آرامش می‌رسد که انقلاب کارگری به تغییر نظام اقتصادی و سیاسی اقدام کند و رابطه بهره‌کشانه تغییر کند.

دکتر نوریخس: صلح اجتماعی در برابر دیدگاه مارکس قرار دارد و بر این باور تکیه دارد که جامعه را با سیاست‌های اجتماعی مناسب می‌توان به سمت آرامش و کاهش تضادها و کشمکش‌ها سوق داد.

وی افزود: «صلح اجتماعی در برابر دیدگاه مارکس قرار دارد و بر این باور تکیه دارد که جامعه را با سیاست‌های اجتماعی مناسب می‌توان به سمت آرامش و کاهش تضادها و کشمکش‌ها سوق داد. دولت رفاه و دولت اجتماعی مدعی است در تلاش است تا با سیاست‌های اجتماعی مناسب از قبیل سیاست‌های رونق اشتغال، ایجاد درآمد رضایت‌بخش، توجه به سیاست‌های بهداشتی و بازنشستگی، صلح اجتماعی ایجاد کند. این در حالی است که دولت‌های لیبرال و نولیبرال آن را قبول ندارند و به شدت بر خصوصی‌سازی و مقررات‌زدایی تأکید دارند.»

دکتر نوریخس با بیان اینکه دولت‌های اجتماعی با توسل به صلح اجتماعی، امکان مشارکت همگانی را فراهم می‌کنند و سعی دارند به مفهوم عدالت اجتماعی نزدیک شوند و نارضایتی‌های را در جامعه کاهش دهند، بر تأکید عدالت در دولت سیزدهم اشاره داشت

سومین همایش بین‌المللی صلح و حل‌منازعه در هفته نشست تخصصی و به دو زبان فارسی (نه نشست) و انگلیسی (هشت نشست) با سخنرانانی از بیش از هجده کشور در سراسر دنیا به شرح جدول زیر برگزار شد.

دوشنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۰

تبیین آموزه‌های تشیع با قرائت‌های خشونت طلبانه از اسلام/ دکتر مهدی احمدیان، دانشگاه عالی دفاع ملی، تهران	نشست ۳: ادیان و صلح مدیرنشست: دکتر قربان علمی ساعت: ۱۵:۵۰- ۱۴:۲۰	ع
رویکرد پدیدارشناختی در ادیان و نقش آن در ایجاد و تداوم صلح/ دکتر قربان علمی، دانشگاه تهران		
امام موسی صدر و الهیات اجتماعی: از ضرورت شهروندی تا الهیات همزیستی/ دکتر احمد بیگلری، دانشگاه اراک		
بررسی و تحلیل نمونه‌های قرآنی اجرای صلح/ ایوب شافعی پور، پژوهشگر		
مبانی انسان‌شناسی صلح در دین صابئین مندائی؛ با تأکید بر منابع مقدس آنان/ دکتر عزیز سواری، پژوهشگر، دانشگاه شهید چمران اهواز		
پژوهش پیرامون صلح و حل‌منازعه در عصر ادبیات‌پژوهی یا فراخوانی برای اصالت روش شناختی به نام آینده ما/ دکتر آنه کیرکگارد، دانشگاه مالمو، سوئد	نشست ۴: پیشرفت‌های نظری و مفهومی در صلح و حل‌منازعه مدیرنشست: دکتر حامد کاظم زاده ساعت: ۱۷:۳۰- ۱۶:۰۰	ع
نظریه‌های اصلی توطئه در ایتالیا/ دکتر فرانکو ایاج، پژوهشگر، ایتالیا		
مطالعات منازعه و تکثرگرایی: رویکردی نظری- عملی به حل‌منازعه/ دکتر حامد کاظم‌زاده، دانشگاه اتاوا، کانادا		
صلح جهانی: رویکردی به مفهوم زندگی با هم/ دکتر زاویر فوکره مائو، دانشگاه نورث ایسترن هیل، هند		
گفتگو: عاملی شجاعانه و مولد صلح/ آندری میهای ولاد، دانشگاه بخارست، رومانی		

نشست‌های تخصصی		ع
موضوع	مدیرنشست	
صلح به مثابه بنیاد سیاست اخلاقی/ دکتر حسین مصباحیان، دانشگاه تهران	نشست ۱: مبانی نظری و مفهومی صلح و حل‌منازعه مدیرنشست: دکتر محمدرضا سعیدآبادی ساعت: ۱۲:۳۰- ۱۱:۰۰	ع
صلح در پرتو استیلای دانش بر قدرت در مباحث نووپلیتیک/ دکتر مرجان بدیعی ازندهای، دانشگاه تهران		
نقش ناامنی هستی‌شناختی در بازتولید منازعات بین‌المللی/ سام محمدپور، پژوهشگر، دانشگاه تهران		
اخلاق جهانی، نسبیت فرهنگی و همزیستی ادیان/ دکتر عباس اسکوئیان، دانشگاه پیام نور		
حق کیفرگذاری دولت در فلسفه هابز؛ نظریه‌ای راهبردی در پایان‌پذیری منازعه/ شایان اکبری، پژوهشگر، دانشگاه تهران		
حل‌منازعه به واسطه خرد و نه عاطفه: مطالعه تحلیلی حل‌منازعه در پرتو دستورات قرآنی/ دکتر آیشه جادون، دانشگاه ملی زبان‌های مدرن، اسلام‌آباد، پاکستان	نشست ۲: فلسفه، دین، اخلاق و حل‌منازعه مدیرنشست: دکتر هری هیوبنر ساعت: ۱۴:۱۰- ۱۲:۴۰	ع
صلح، میهمان نوازی و دیگری: ملاحظات دین‌شناختی و فلسفی/ دکتر هری هیوبنر، دانشگاه منونایت، کانادا		
مطالعه تحلیلی اصول قرآنی حل‌منازعه در میان گروه‌های مختلف/ دکتر عمر سالم، مؤسسه فناوری و علوم مهندسی غلام اسحاق خان، پاکستان		
اخلاقیات و معنویات در مسائل امنیتی/ دکتر گوزل سادیووا، آکادمی مدیریت دولتی ریاست جمهوری، ازبکستان		
جایگزین‌های ابراهیمی برای حل‌منازعه و کنشگری برای صلح/ دکتر سدنا زب، دانشگاه زنان سوابی، پاکستان		

اثر جهانی شدن بر صلح: یک تحلیل فلسفی / مگا کاپور، دانشگاه دهلی، هند	نشست ۷: چشم اندازهای جهانی و بین‌المللی صلح و حل منازعه مدیر نشست: دکتر محمد رضا سعیدآبادی ساعت: ۱۱:۲۵ - ۹:۴۰	نشست ۵: صلح در جوامع مسلمان و راهبرد دگرپذیری مدیرنشست: دکتر لقمان ستوده ساعت: ۱۹:۱۰ - ۱۷:۴۰
از مسئولیت حمایت تا مسئولیت حین حمایت / دکتر علی ایلخانی پور، دانشگاه شهید باهنر کرمان		
سیاست تحریم در تحول روابط بین‌الملل مدرن: نمونه ایران / سرواریک فیض‌اللهف، پژوهشگر، آکادمی مدیریت دولت ریاست جمهوری ازبکستان، ازبکستان		
آیا باز یافت سلاح‌ها در هنر صلح را ارتقاء می‌دهد؟ تحلیل تبدیل سلاح‌ها به شخم در موزامبیک / دکتر ایمنی اشوارتزوت، دانشگاه دولتی فنی و کشاورزی کارولینای شمالی، آمریکا		
راهبردها و الگوهای چین برای حل منازعه در خاورمیانه / دکتر عنایت‌الله یزدانی، دانشگاه سون یات سن، ژوهای، چین		
صلح و فعالیتهای آ.سه.آن در مبارزه با قاچاق انسان در جنوب شرق آسیا / احمد رضانی، پژوهشگر، دانشگاه تهران	نشست ۶: روانشناسی اجتماعی صلح و حل منازعه مدیر نشست: دکتر علی اشرف نظری ساعت: ۸:۰۰ - ۹:۳۰	

کدام فهم دینی در خدمت صلح است؟ / صدیق قطبی، پژوهشگر و دین شناس	سه شنبه ۲۷ مهر	نشست ۶: روانشناسی اجتماعی صلح و حل منازعه مدیر نشست: دکتر علی اشرف نظری ساعت: ۸:۰۰ - ۹:۳۰
ظرفیت‌های دگر پذیری در قرآن / جلیل بهرامی نیا، پژوهشگر علوم اسلامی		
مدارا و دگر پذیری در آینه سنت و سیره نبوی / شیخ سعدالدین صدیقی، مدرس دوره عالی مدارس دینی اهل سنت جنوب ایران		
مدیریت تنوع فرهنگی و صلح مدنی / دکتر صلاح الدین خدیو، پژوهشگر		
دگرپذیری؛ در جستجوی طرح واره‌ای برای زیست مدنی / دکتر لقمان ستوده، عضو شورای مرکزی جماعت دعوت و اصلاح		

هسته‌روانشناختی قدرت طلبی و درک احساس نابردباری سیاسی: آسیب شناسی فرایندهای صلح سازی / دکتر علی اشرف نظری، دانشگاه تهران	سه شنبه ۲۷ مهر	نشست ۶: روانشناسی اجتماعی صلح و حل منازعه مدیر نشست: دکتر علی اشرف نظری ساعت: ۸:۰۰ - ۹:۳۰
بی‌آغاز گویی و فرجام‌نخوانی و همانندسازی و بافتارگریزی و بی‌پایان گویی / دکتر محسن خلیلی، دانشگاه فردوسی مشهد		
تحلیل جامعه شناختی توانش صلح‌سازی پیمان‌های بین‌دینی و درون دینی: از «پیمان بین‌دینی ابراهیم» اسرائیل و اعراب تا «پیمان درون دینی محمد» مسلمانان / دکتر سید محمود نجاتی حسینی (خراسانی)، مدیر گروه دین انجمن انسان شناسی ایران		
ارزیابی اثربخشی خویش‌شناسی در فرآیند رسیدن به صلح درون / دکتر سحر ذبیحی‌دان، دانشگاه شیراز		
نقش سرمایه نمادین در حل منازعات در جوامع محلی، مطالعه موردی روستای کویک سرپل ذهاب / مینو سلیمی، پژوهشگر		

تحلیل نسبت صلح و توسعه در رهیافت صلح سازی اتحادیه اروپا/ دکتر علی صباغیان، دانشگاه تهران	نشست ۱۰: صلح و حل منازعه در حقوق و روابط بین الملل؛ مطالعات موردی مدیر نشست: دکتر محمد سمیعی ساعت: ۱۵:۵۵- ۱۴:۴۰	تاریخ
نظریه صلح دموکراتیک و مناقشات ژاپن و کره جنوبی/ دکتر علی گل محمدی، دانشگاه تهران		
بررسی سیاست مدیریت بحران ایران و ترکیه در جنگ نیابتی سوریه از منظر حقوق بین‌الملل/ روح الله قندهاری، پژوهشگر، دانشگاه تهران		
چرا تجربه تلخ جنگ جهانی اول در جنگ جهانی دوم به ایران کمک نکرد؟/ محمد کریمی، پژوهشگر، دانشگاه تهران		

مسئولیت شورای امنیت نسبت به پیامدهای زیست محیطی تحریم‌ها در چارچوب صلح و امنیت بین‌المللی/ دکتر علی صابرپور، پژوهشگر امنیت بین‌المللی/ دکتر بهنام	تاریخ	
نقش داوری در صلح بین‌المللی/ دکتر بهنام حبیبی درگاه، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج		
جایگاه جنگ و صلح در عرصه روابط کشورهای شمال-جنوب/ محمد میرعبدلی، پژوهشگر، دانشگاه تهران		
نقش دوگانه دین در روابط بین‌الملل/ شعیب امامی، پژوهشگر، دانشگاه اصفهان		
ظرفیت‌های دیپلماسی شهروندی در صلح سازی؛ مطالعه موردی جنگ سرد/ مجتبی روستایی، پژوهشگر، دانشگاه اصفهان	نشست ۸: صلح و حل منازعه در نظام بین الملل مدیر نشست: دکتر حسن احمدیان ساعت: ۱۳:۰۵- ۱۱:۳۵	

تفاوت‌های میان فرهنگی میان چین و غرب: سوء تفاهات یا تأملات تهدید کننده صلح؟/ گوردون دومولین، مشاور اجتماعی، فرهنگی و تجاری چین، پکن	انگلیسی	
تجربه من در ژینجیانگ: چرا من به رسانه‌های غربی اعتماد ندارم؟/ تور وستبای، شهردار و نماینده پارلمان پیشین نروژ		
ارتقاء همزیستی مسالمت آمیز از راه مصالحه میان ارزش‌های فرهنگی متعارض/ پیتر پورلی، دانشگاه وریج، آمستردام، هلند		
دستور کار جنگ سرد علیه چین و روش‌های دستکاری رسانه‌ای/ دکتر جن اوبرگ، مدیر بنیاد فراملی مطالعات صلح و آینده، سوئد		
	نشست ۱۱: دستور کار جنگ سرد غرب علیه چین مدیر نشست: دکتر جن اوبرگ ساعت: ۱۶:۰۵-۱۷:۲۰	

ایده صلح سازی سطح پایین گاندی: تجربیاتی از جنوب آسیای معاصر/ دکتر مولامپارامیل حسین ایللیاس، دانشگاه ماهاتما گاندی، هند	تاریخ	
نگرش افغانستان به اسناد اصلی بین‌المللی حفاظت از حقوق بشر/ دکتر کلاودیا چندا میدزینسکا، دانشگاه تعلیم و تربیت، کراکوف، لهستان		
نقش بازیگران خارجی در ضربات روحی و التیام یافتن از آنها: مطالعه موردی هند و پاکستان/ دکتر سعادت گولدن ایمن، دانشگاه استانبول، ترکیه		
تحلیل مقایسه‌ای جنبش عدم تعهد و نقش سیاسی آن در سیاست خارجی‌های ایران و هند/ فرزانه صفری ثابت، پژوهشگر، دانشگاه تهران		
	نشست ۹: حل منازعه در شبه قاره هند مدیر نشست: دکتر مازیار مظفری فلارتی ساعت: ۱۴:۳۰- ۱۳:۱۵	

ظرفیت دانشگاه در تبدیل ژئوپلیتیک منازعه به ژئوپلیتیک صلح با تاکید بر همکاری منطقه ای بین ایران و چهار کشور تاجیکستان، افغانستان، عراق، سوریه/ دکتر فرهاد دانش نیا، دانشگاه رازی کرمانشاه	نشست ۱۴: آموزش صلح و حل منازعه	روزنامه
بازنمایی صلح و جنگ در رسانه/ دکتر حسین میرزائی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران	مدیر نشست: دکتر حسین میرزائی	
آموزش حقوق بشر گامی برای نهادینه سازی صلح پایدار در افغانستان/ دکتر مرتضی محقی دانشگاه غرjestان افغانستان	ساعت: ۹:۴۰-۱۰:۵۵	
نقش آموزش در ایجاد صلح/ ماندانا کمالی سروستانی، پژوهشگر		

افغانستان و درس های آن برای مطالعات صلح/ دکتر فرامرز تمنا، رئیس اسبق مرکز مطالعات استراتژیک وزارت امور خارجه افغانستان	نشست ۱۲: چشم انداز صلح و آشتی ملی در افغانستان	روزنامه
تداوم منازعه در افغانستان: علل و شرایط/ دکتر طیبه واعظی، دانشگاه تهران	مدیر نشست: دکتر الهه کولایی	
صلح و امنیت پایدار، حلقه گم شده برای زنان افغانستان/ فاطمه اشرفی، رئیس هیأت امنای انجمن حمایت از زنان و کودکان پناهنده، تهران	ساعت: ۱۹:۰۰-۱۷:۳۰	
جنگ و صلح در افغانستان و سیاست روسیه در قبال آن/ دکتر خدایار براری ریکنده، دانشگاه تهران		
یک طرح ناتمام؛ موانع و بازدارنده های مصالحه ملی در افغانستان/ دکتر مجتبی مقصودی، رئیس انجمن علمی مطالعات صلح ایران		

چهارشنبه ۲۸ مهر

صلح سازی از پایین: راهبردی آینده شناسانه یا مرتبط به زمان حاضر در پرداختن به منازعات متداول در آفریقا؟/ دکتر دیوید اندرو اومانا، دانشگاه مسیحی اوگاندا	نشست ۱۵: صلح و حل منازعه در غرب آسیا و آفریقا:	روزنامه
حل منازعه فلسطینی - اسرائیلی در زمینه صلح پایدار: افسانه یا واقعیت؟/ دکتر لونا فرهات، دانشگاه اسلامی بیروت، لبنان	سازوکارهای سخت و نرم	
آینده صلح در خاورمیانه: رویکرد روسیه به منازعه اسرائیل - فلسطین/ عارف بیژن، دانشگاه دولتی سن پترزبورگ، روسیه	مدیر نشست: دکتر امیربهرام عرب احمدی	
بحران یمن: نقش بازیگران منطقه ای/ رویت کومار شارما، دانشگاه جواهر لعل نهرو، دهلی، هند	ساعت: ۱۲:۳۵-۱۱:۰۵	
سیاست حل منازعه آفریقایی جنوبی در قاره آفریقا/ دکتر امیربهرام عرب احمدی، دانشگاه تهران		

اسلام هراسی در هند: دلایل و پیامدها/ ماریا شیخ، دانشگاه بمبئی، هند	نشست ۱۳: ذهنیت های مولد منازعه	روزنامه
نقش ایالات متحده در افزایش تنش ها میان ونزویلا و کلمبیا/ دکتر الهه نوری غلامی زاده، دانشگاه تهران	مدیر نشست: دکتر زینب قاسمی	
جغرافیای خیالی و سرزنش قربانی: توجیه رسانه ای منازعه اسرائیلی - فلسطینی سال ۲۰۱۱ توسط آمریکا/ دکتر زینب قاسمی طاری، دانشگاه تهران	ساعت: ۹:۳۰ - ۸:۰۰	
صلح سازی های فرانکوفون و عملیات های حل منازعه: افسانه یا واقعیت؟/ دکتر هادی دولت آبادی، دانشگاه تهران		
ساخت گفتمانی صلح: تحلیل انتقادی گفتمان نتانیاهو در مورد صلح و قدرت/ دکتر الهام کدخدایی، دانشگاه تهران		

صلح به عنوان یک ارزش پیچیده و پایدار در تاریخ ایران / سیاوش بیگناه، دانشگاه مالمو، سوئد	نشست ۱۷: صلح و حل منازه: مباحثی درباره ایران مدیر نشست: دکتر زهره نصرت خوارزمی ساعت: ۱۵:۴۰- ۱۴:۱۰	استاد
دیدگاه آیت‌الله‌خامنه‌ای نسبت به اقتصاد مقاومتی / خادم حسین، دانشگاه جواهر لعل نهرو، هند		
روابط ایران و هند: چالش‌ها و چشم‌اندازها / اشا شارما، دانشگاه راستریا یاکشا، گجرات، هند		
در جستجوی تسلط: آیا ایران و عربستان سعودی می‌توانند اختلاف‌های خود را برای رسیدن به خیر برتر کنار بگذارند / اظهر امیم، دانشگاه جواهر لعل نهرو، دهلی، هند		
ادراک از خود و دشمن از منظر زنان همسر مدافع حرم در منازعات فراملی: امکان و شرایط صلح پایدار / دکتر زهره نصرت خوارزمی، دانشگاه تهران		

حمایت از حق سلامت، پیش‌بایست همزیستی و صلح؛ مبانی تعهد حقوقی دولت‌ها به تأمین واکنس کووید-۱۹ / دکتر مهدی خاقانی اصفهانی، پژوهشکده تحقیق و توسعه علوم انسانی (سمت)	نشست ۱۶: سلامت، کووید ۱۹ و صلح مدیر نشست: دکتر هادی دولت آبادی ساعت: ۱۴:۰۰- ۱۲:۴۵	استاد
گردشگری سلامت؛ چشم‌اندازی برای معادله صلح در خاورمیانه / دکتر هادی صادقی اول، دانشگاه شیراز		
نقش و جایگاه سازمان‌های بین‌المللی در مقابله با ویروس کرونا به عنوان تهدیدی علیه صلح و امنیت بین‌المللی / دکتر الهه مرندی، دانشگاه الزهرا (س)		
نقش نواقع گرایانه کووید ۱۹ در ساختار نظام بین‌الملل؛ چالش‌ها، فرصت‌ها و راهکارها / سارا ملکی، پژوهشگر، دانشگاه گیلان		

مراسم اختتامیه این همایش نیز در روز چهارشنبه ۲۸ مهر ۱۴۰۰ از ساعت ۱۵:۵۰ الی ۱۶:۵۰ با سخنرانی، دکتر حجت‌الله ایوبی، دبیر کل کمیسیون ملی یونسکو، با عنوان «نقش هنر در ایجاد فرهنگ صلح در جامعه»، دکتر سیدجلال‌الدین دهقانی فیروزآبادی، استاد دانشگاه علامه طباطبایی، با عنوان «صلح مثبت در گفتمان‌های سیاست خارجی جمهوری اسلام ایران» و دکتر محمد سلطانی‌نژاد، دبیر اجرایی همایش با عنوان «رنالیسم، ساختارگرایی متصلب و گذار از جبرگرایی‌های منازعه‌آمیز» برگزار شد.

در نشست تقدیر از برگزارکنندگان این همایش، دکتر سعیدرضا عاملی، رئیس همایش، دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، دکتر علی‌اکبر علیخانی، دبیر علمی همایش، دکتر محمد سلطانی‌نژاد، دبیر اجرایی همایش، حضور داشتند. در این مراسم، از مهندس سمانه شفیعی، حمید دشتی، اعظم فرهنگیان، علیرضا کهن‌خاکی، رضا شجاعی، حسین ابراهیمی، پریسا صبری، زهرا حسنی، احسان عظیمی، و زهرا جلال‌زاده تقدیر شد.

دومین همایش بین‌المللی مطالعات ایران معاصر

مطالعات ایران معاصر

Contemporary Iranian Studies

کنفرانس دوسالانه، ۱۴۰۰
Biennial Conference, 2021

۱۰ - ۱۱ آبان
دانشکده مطالعات جهان
دانشگاه تهران

November 1-2
Faculty of World Studies
University of Tehran
<https://iranianstudies.ut.ac.ir>

نبودن یک ملت است. همچنین، نوعی احساس درونی یک ملت را نسبت به خود و هم‌وطنان خود منعکس می‌کند و ما ایرانیان را تشکیل می‌دهد. هویت یک ملت متکی بر خصیصه‌های متمایز آن‌هاست؛ به‌نوعی ناظر بر نظام معنانشناسی و تمایزهای فرهنگی یک ملت است.» به گفته ایشان، اگرچه امروز وجوه مشترک بسیاری میان ملت‌های جهان به چشم می‌خورد، عناصر هویت‌بخش

دومین همایش بین‌المللی مطالعات ایران معاصر در دو روز دوشنبه و سه‌شنبه ۱۰ و ۱۱ آبان ۱۴۰۰ به‌طور مجازی در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران برگزار شد.

در مراسم افتتاحیه این همایش در روز دوشنبه ۱۰ آبان، دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان و دبیر علمی همایش، دکتر سیدمحمد مرندی، معاون بین‌الملل دانشگاه تهران، و دکتر سعیدرضا عاملی، دبیر شورای انقلاب فرهنگی، سخنرانی کردند.

دکتر سعیدرضا عاملی، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی، سخنرانان کلیدی افتتاحیه دومین همایش بین‌المللی مطالعات ایران معاصر در روز دوشنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۰ در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران بود.

دکتر عاملی سخنرانی خود را با عنوان «شناخت هویت ملی ایرانیان» ایراد کرد. وی برجستگی این همایش را نسبت به سایر همایش‌های مشابه در جهان این دانست که نخست، درباره ایران معاصر است. دوم، با تنوع رویکردها و موضوع‌ها همراه است و تلاش شده است واقعیت ایران انقلاب اسلامی منعکس گردد و از مواجهه‌های دیگری‌هراسی معطوف به سیاه‌نمایی ایران انقلاب اسلامی فاصله گرفته است. به گفته ایشان، بسیاری از همایش‌ها در این باره، صرفاً با رویکرد سیاسی و یک‌جانبه‌نگری دیدگاه‌ها برگزار می‌شود و چنین تنوع موضوعی‌ای در آن به چشم نمی‌خورد. و سوم آنکه همایش بین‌المللی ایران‌شناسی از پشتوانه تخصصی مطالعات ایران دانشگاه تهران برخوردار است.

دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی فهم عناصر و مؤلفه‌های «هویت ملی» را یکی از ابعاد مهم شناخت هویت ملی ایرانیان و رسیدن به واقعیت ایران امروز دانست.

این استاد علوم ارتباطات «هویت ملی» را دارای ابعاد مشترک و در عین حال متمایزکننده خواند و افزود: «هویت ملی چتر بودن و

در رقابت‌های جهانی، جنگ‌های سخت به جنگ‌های نرم تبدیل شده است. در جنگ نرم، تأثیرگذاری بر هویت اجتماعی-ملی، به‌خصوص دربارهٔ ایران انقلاب اسلامی، هدفی کلیدی برای جبههٔ دشمنان ایران شده است.» به گفتهٔ ایشان، موضوع هویت ملی اجتماعی و فردی موضوعی است که برای همهٔ کشورهای جهان مهم است، به‌طوری که بسیاری از پایان دورهٔ هویت ملی سخن می‌گویند، چراکه هویت ملی کنده شده و بدل به هویتی متأثر از هویت‌های غالب جهانی شده است، و حتی زبان ملی و زبان‌های محلی که عنصر هویت‌بخش معنایی مهمی است، تضعیف شده است.

نگریستن به هویت ملی به‌لحاظ فلسفی بخش دیگر سخنان دکتر عاملی بود. از این منظر، هویت را مفهومی مشکک، دارای تدرج، و توأم با تغییر خواند و سخنان خود را با برشمردن مؤلفه‌های اثباتی هویت ملی ایران پی گرفت و با ذکر این مهم که مؤلفه‌های سلبی و ناشایستی نیز در هویت ملی ایرانیان وجود دارد که عظمی ملی برای اصلاح آن لازم است، تأکید خود را بر تبیین مؤلفه‌های مثبت و تعیین‌بخش و ارزشمند هویت ملی ایرانیان گذاشت و از شش عنصر شاخص سخن گفت که به فهم لایه‌های عمیق جامعهٔ ایرانی کمک خواهد کرد. همچنین، به‌طور کلی، فرهنگ قرآنی، سیرهٔ پیامبر (ص) و سنت اهل بیت (ع) را دارای نقش کانونی در روحيات و شخصیت تاریخی ایرانیان برشمرد و بر پررنگ بودن مؤلفه‌های محوری اسلام در آن و در جامعهٔ ایرانی تأکید کرد و نمود بارز آن را در شعر و ادبیات فارسی و فرهنگ مقاومت در مقابل ظلم دانست.

دبیر شورای انقلاب فرهنگی، اولین عنصر را در هویت ملی ایرانیان با صیغهٔ تاریخی، عنصر «عدالت‌خواهی و ظلم‌ستیزی» برشمرد. وی آن را فرهنگی ریشه‌دار و تاریخی در فرهنگ ایرانی دانست که به‌طور حتم حماسهٔ عاشورای حسینی با ماهیت ظلم‌ستیزانهٔ خود همواره این ویژگی را در ایرانیان تقویت کرده است و ادامه داد: «عاشورا نماد بودن‌های شکوفای ایرانیان است که هر سال و در مراسم‌های مختلف تکرار می‌شود. همچنین، در اربعین حسینی، جمع بزرگ ایرانیان، تا پیش از همه‌گیری کرونا، ۸۰ کیلومتر را با پای پیاده و با زمزمهٔ حسین‌خواهی و عدالت‌خواهی بر لب طی می‌کردند.» دکتر عاملی به پیمایش پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات در سال ۱۳۹۵ اشاره کرد. در این پیمایش، بیشتر پاسخگویان بر آرمان‌های سیاسی مبارزه با ظلم در برابر استکبار تأکید داشتند. ۴۵/۹ درصد پاسخگویان با حمایت از مستضعفان

ملی عناصری است که حاوی عنصر متمایزکنندهٔ ملت‌هاست و در بسیاری از جوامع این نوع عناصر متمایزکننده تحت تأثیر فضای یکپارچهٔ مجازی و رسانه‌های جهانی کمرنگ شده است.

دکتر عاملی، هویت ملی را سرمایه‌ای اجتماعی بیان کرد که موضوع مورد توجه جامعه‌شناسان، روان‌شناسان، اندیشمندان حوزهٔ مردم‌شناسی، انسان‌شناسی و ارتباطات است و از این منظر قدرت و توانایی یک ملت را ارزیابی می‌کند. همچنین، افزود: «ضعیف‌شدن مؤلفه‌های سرمایهٔ اجتماعی موجب تضعیف‌شدن هویت ملی و حس افتخار عضویت ملی می‌شود و رابطه‌ای علی و معلولی و رابطه‌ای متقابل میان سرمایهٔ اجتماعی و هویت ملی برقرار است؛ هرچه سرمایهٔ اجتماعی قوی‌تر باشد، هویت ملی قدرتمندتر خواهد بود و حس عضویت و افتخار در عرصهٔ ملی تقویت می‌شود.»

وی از جملهٔ مؤلفه‌های سرمایهٔ اجتماعی را راستگویی، اعتماد ملی، امید و نشاط ملی عنوان کرد که هویت ملی را تقویت می‌کند، اما مهم‌ترین آن‌ها را نوع رابطهٔ دولت و ملت، و نیز رابطهٔ ملت و دولت دانست و افزود: «هرچه دولت‌ها توجه بیشتری به ملت خود داشته باشند، به‌همان میزان سرمایهٔ اجتماعی تقویت می‌شود.» همچنین، از عوامل مخل رابطهٔ میان ملت و دولت سخن گفت و خاطر نشان کرد: «از جمله اختلالات مهندسی دشمن و عناصر فعال در خارج از ایران انقلاب اسلامی بر علیه ملت شریف ایران، ایجاد تشویش در اذهان ملت ایران نسبت به خود، و ترویج اسلام‌هراسی، ایران‌هراسی، شیعه‌هراسی است. بدین ترتیب، سعی در ایجاد اختلال

در نگاه ملت به خود و به دولت خود دارند. خودسپاه‌انگاری منبعی برای تقویت ناامیدی و اعتماد ملی است.»

این استاد علوم ارتباطات هویت را محصول ارتباط درونی و بیرونی، با خود و دیگران دانست و آن را عنصری اجتماعی و ارتباطی خواند و گفت: «هویت ملی همواره با تغییر، تطور و تکامل همراه است. گرچه یکی از عناصر مهم هویت استمرار است، این استمرار با بالندگی و تغییرات فردی و اجتماعی توأم است و توانایی‌های من فردی و مای اجتماعی را فزونی می‌بخشد.» همچنین، بر فرایندهای اجتماعی و ارتباطی ملت‌ها با یکدیگر در شکل‌گیری هویت تأکید کرد. وی اهمیت مسئلهٔ هویت را در دنیای امروز، به‌دلیل افزایش عوامل مخرب هویت عنوان کرد و ادامه داد: «دوفضایی‌شدن جهان و ظهور اینترنت و فضای مجازی و ارتباطات فراملی است که جنبهٔ خاص‌گرایی هویت را با ابهام توأم ساخته است. از طرفی،

دکتر عاملی: هویت ملی چتر بودن و نبودن یک ملت است. همچنین، نوعی احساس درونی یک ملت را نسبت به خود و هم‌وطنان خود منعکس می‌کند و مای ما ایرانیان را تشکیل می‌دهد. هویت یک ملت متکی بر خصیصه‌های متمایز آن‌هاست؛ به‌نوعی ناظر بر نظام معناشناسی و تمایزهای فرهنگی یک ملت است.

تبادل موقعیت خواند و تناصفی است که خود را به جای دیگری قرار دهیم. همچنین، به فرمان ایشان به مالک اشتر نخعی اشاره کرد که فرمودند: «محبت‌آمیز حقوق دیگران را رعایت کن. چونان حیوانی درنده مباش که خوردنشان را غنیمت شماری، زیرا آنان دو گروه‌اند یا هم‌کیشان تو هستند، یا همانندان تو در آفرینش.» دکتر عاملی بر پایه این فراز امام علی (ع) محبت به دیگران را، صرف‌نظر از مسلمان‌بودن یا نبودن آنان، امری انسانی و ارزشی متعالی در اسلام بیان کرد. همچنین، به پیمایش پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات در سال ۱۳۹۵ اشاره کرد که ۲۳/۶ درصد افراد به پرسش «در اوضاع فعلی آدم فقط باید به فکر خودش باشد.» پاسخ کاملاً مخالف و ۳۹/۷ درصد پاسخ مخالف داده بودند. همچنین، در سنجش سرمایه اجتماعی کشور در ایران، در پاسخ به سؤال «داشتن خیرخواهی در قبال گروه‌های مختلف اجتماعی»، ۸۵/۳ درصد به اعضای خانواده پاسخ زیاد، ۱۲/۷ درصد پاسخ متوسط، و ۲/۱ درصد پاسخ کم را دادند؛ در قبال همسایه و آشنایان نیز ۳۵/۶ درصد پاسخ زیاد، ۴۹/۹ درصد پاسخ متوسط و ۱۴/۵ درصد پاسخ کم را دادند. دکتر عاملی توجه به مردم را در تمامی اجزای زندگی ایرانیان از قدیم مشهود خواند و به مقوله‌های معماری ایرانی مورد نظر مرحوم پیرنیا اشاره کرد و گفت یکی از عناصر مهم معماری ایرانی «مردم‌واری» بوده است که در بازار و ساختمان‌ها عمومی و مشائات و توجه به فراخ‌بودن آن دیده می‌شود.

دکتر عاملی «خانواده‌گرایی» را عنصر چهارم هویت ملی ایرانیان و مهم‌ترین

عناصر اجتماعی در ایران دانست. بنا به سنجش سرمایه اجتماعی کشور، ۸۵/۳ درصد خیرخواهی زیاد نسبت به اعضای خانواده و ۸۱/۱ درصد مسئولیت‌پذیری زیاد را گزارش کردند. ۸۰/۴ درصد میزان گذشت نسبت به اعضای خانواده را زیاد، و ۷۷/۳ درصد صداقت در قبال خانواده را زیاد می‌دانستند. این در حالی است که ۸۵ درصد مردان متأهل در انگلستان با زنی غیر از همسر خود ارتباط دارند. دکتر عاملی از سرایت این فرهنگ به جامعه ایرانی ابراز نگرانی کرد که نشانه‌های آن افزایش آمار طلاق و رسوخ فرهنگ متجدد غربی در کشور است و افزود: «سنت اجتماعی در ایران بر پایه وفاداری به همسر و فرزندان استوار است و در بیشتر خانواده‌ها حضور جدی دارد.» در پیمایشی درباره وضعیت فرهنگی و اجتماعی در ایران در سال ۱۳۹۶، ۸۸/۶ درصد اعتماد به خانواده را خیلی زیاد عنوان کردند. در پیمایش دیگری در سال ۱۳۹۷، تنها

جهان موافق و ۱۸/۵ درصد کاملاً موافق، ۵ درصد کاملاً مخالف و ۹/۲ درصد مخالف بودند. حتی درباره امر مخاطره‌آمیزی همچون آزادی قدس، در مجموع بیش از ۶۰ درصد موافق یا کاملاً موافق بودند و ۲۶/۲ درصد نظری نداشتند که ممکن است به دلیل عدم شناخت یا مخاطرات زندگی بوده باشد.

دومین عنصر در هویت ملی ایرانیان را «اسلام‌گرایی و دین‌گرایی» عنوان کرد. وی ضمن انتقاد از نادیده‌نگاشته‌شدن این عنصر از نگاه افراد در خارج از ایران، به پیمایش‌های خود در استان تهران اشاره کرد که ۷۹۱۰ نفر در آن شرکت داشتند و ۷۰ درصد آنان را جوانان تشکیل می‌دادند. اعتقاد به توحید در ۹۹/۶۱ درصد، اعتقاد به نبوت در ۹۸/۶ درصد، باور به معاد در ۹۹/۲ درصد، باور به عدالت در ۹۹/۱ درصد، باور به امامت و ولایت در ۹۷ درصد، اعتقاد به تولی و تبری در ۹۳/۹ درصد وجود داشت.

دکتر عاملی تأکید کرد: «باور به اسلام در خودآگاه و ناخودآگاه جامعه ایرانی عنصری هویت‌بخش است.» طبق پیمایش پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات در سال ۱۳۹۵ نیز با سؤال‌هایی ریزتر درباره دین‌گرایی، از جمله پاسخ به این سؤال که: «در انجام‌دادن امور مهم زندگی چقدر به خدا توکل می‌کنید؟» بیش از ۸۹ درصد زیاد و خیلی زیاد را انتخاب کردند. همچنین، در پاسخ به سؤال «چقدر به خدا احساس نزدیکی می‌کنید؟» ۳۵/۹ درصد زیاد و ۴۲/۹ درصد خیلی زیاد را انتخاب کردند. سؤال «آیا با این عقیده موافق‌اید که اعمال خوب و بد انسان در آخرت محاسبه می‌شود؟» نیز با نزدیک به

دبیر شورای انقلاب فرهنگی، اولین عنصر را در هویت ملی ایرانیان با صبغه تاریخی، عنصر «عدالت‌خواهی و ظلم‌ستیزی» برشمرد. وی آن را فرهنگی ریشه‌دار و تاریخی در فرهنگ ایرانی دانست که به‌طور حتم حماسه عاشورای حسینی با ماهیت ظلم‌ستیزانه خود همواره این ویژگی را در ایرانیان تقویت کرده است.

۸۶ درصد پاسخ زیاد و خیلی زیاد همراه شد. باور و ارادت به اهل بیت نیز بیش از ۸۷ درصد پاسخ زیاد و خیلی زیاد را در پی داشت. «مردم‌گرایی و احترام به دیگری» سومین عنصری بود که در تبیین هویت ملی ایرانیان مطرح شد و دکتر عاملی آن را عنصری مهم و قدرتمند در جامعه ایرانی خواند. تحریم‌ها و افزایش نرخ تورم و کم‌رنگ‌ترشدن سفره مردم شاید به‌ظاهر نشان از توجه کمتر مردم به دیگری باشد، ولی مطالعات اجتماعی این امر را تأیید نمی‌کند. مردم‌گرایی و احترام به دیگری سرمایه‌های تاریخی و فرهنگی در ایران است. ادبیات ایران مملو از توجه به دیگران و اجتناب از آزار دیگران حتی پیش از ورود اسلام در ایران و در دوران پارسیان است. دکتر عاملی به فرازهای از بیانات امام علی (ع) اشاره کرد که انصاف‌دادن در آنچه دوست می‌دارید یا ناخشنود می‌دانید را مشی زندگی توصیه کرده است. دکتر عاملی انصاف را نوعی

بزرگی بوده است و امروز نیز بر محور انقلاب اسلامی، قدرتی جهانی است و داشته‌های فراملی بزرگی دارد. این جهانی بودن و در جهان بودن توجه به عنصر پیشرفت را در فرهنگ جامعه ایران تقویت کرده است.»

و «علم‌گرایی و دوستی با عقلانیت» ششمین عنصری بود که دکتر عاملی در تبیین هویت ملی ایرانیان از آن سخن گفت. دکتر عاملی فرهنگ ملی ایران را در این مقوله بی‌نظیر خواند و افزود: «صد در صد والدین در جامعه ایرانی آرزوی پیشرفت در علم را برای فرزندان خود دارند و در سبب خانواده‌های ایرانی هزینه برای علم و دانش فرزندان بیشتری جایگاه را دارد.» این عنصر سابقه هزار ساله در ایران دارد و کهن‌ترین پایگاه تفکر علمی پیش از پیدایی حوزه علمی آتن، انجمن‌های فلسفی و علمی مغان ایرانی بوده است. مغان یا همان روحانیان دوره مادها، علوم ریاضی و نجوم را از بابل و سایر سرزمین‌های همسایه ایران آموختند و به گسترش آن پرداختند. اولین شهر دانشگاهی در جهان - جندی‌شاپور و ربع‌رشید - نیز متعلق به ایرانیان بوده است. دکتر عاملی به پژوهشی در سال‌های ۱۳۷۵ تا ۱۳۷۸ اشاره کرد که مسعود چلبی انجام داد. وی در این پژوهش نشان داد که ۶۰ تا ۷۰ درصد پاسخگویان تمایل به خردورزی دارند. افراد در ارزیابی حکمرانان، حکمرانی مبتنی بر علم و تخصص و عقلانیت را برتر می‌دانند. ۷۰/۶ درصد از پاسخگویان به دانش روز اعتماد داشتند و ۶۷/۸ درصد نیز در زندگی روزمره اهل حساب و کتاب بودند.

دکتر عاملی در نتیجه‌گیری سخنان خود سرمایه اجتماعی ایران را قدرت‌مند دانست و افزود: «این شش عنصر هویت ملی ایرانیان بر هیجانات اجتماعی و احساسی لحظه‌ای استوار نیست. این‌ها خصوصیات ریشه‌دار و تاریخی و ماندگار است. از همین‌روست که بدان هویت اطلاق می‌شود. هویت امری است که استمرار دارد و متمایزکننده است. این شش مؤلفه در عمق فرهنگ ایرانی و هویت ایرانی - اسلامی رسوخ یافته است. لذا، شناخت عمیق ایران از روی تظاهرات به‌دلیل کمبود یا رفتاری مناسبتی، فهم درستی از ایران نیست. ایران امروز را باید از روی مؤلفه‌های عمیق آن شناخت.»

دبیر شورای انقلاب فرهنگی افزود: «عدالت‌خواهی و اسلام‌خواهی، نگاه و توجه به دیگری منشأ پیروزی انقلاب اسلامی ایران و مشارکت مردم بود. و چه زیبا بود فوج جمعیتی که به استقبال امام رفت و جمعیت بزرگ‌تری که در ارتحال امام او را

۵/۵ درصد نسبت به خانواده اظهار ناراضی کردند. این پیمایش در سال ۱۳۸۱ نیز انجام شد که تفاوت اندکی داشت (۵ درصد). البته، گاه افراد به دلیل حفظ صیانت خانواده ممکن است ناراضی خود را آشکار نکنند. دکتر عاملی مراقبت از فرزند را در میان ایرانیان صرفاً در کودکی و اعضای خانواده را منحصر به پدر و مادر و فرزند ندانست، بلکه نظام خویشاوندی را عنوان کرد متشکل از پدر بزرگ و مادر بزرگ، و دایی و خاله، و عمو و عمه و خانواده‌های آنان.

مؤسس دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران «پیشرفت‌گرایی، تجددخواهی و همکاری‌های بین‌المللی» را عنصر پنجم هویت ملی ایرانیان خواند. دکتر عاملی در بیان قدمت آن، به دانشگاه جندی‌شاپور در دوره شاپور اول اشاره کرد که در قرن پنجم از اندیشمندان سایر سرزمین‌ها و پزشکان نصرانی از آسیای صغیر برای همکاری دعوت کرد و گروهی از آنان نیز به ایران مهاجرت کردند. این افراد کتاب‌هایی از طب و فلسفه را با خود آوردند و دانشمندان ایرانی و غیرایرانی علوم خود را با هم تبادل می‌کردند.

همچنین ایشان به جایگاه ایران در رتبه‌بندی‌های مقالات علمی بر پایه نمایه «وب‌آوساینس» در سال ۲۰۲۰ اشاره کرد که رتبه ایران در منطقه (با ۵۶۲۴۸ مقاله) در جایگاه اول و در جهان در جایگاه پانزدهم بود. بعد از ایران، ترکیه (با ۴۹۰۲۵ مقاله)، عربستان (با ۳۰۲۵۸ مقاله) که لزوماً فعالیت افراد این کشور نیست) و مصر (با ۲۴۴۹۲ مقاله) قرار داشتند. همچنین، در اسکوپوس، در سال ۲۰۱۹، ایران (با ۵۴۶۷۱ مقاله) جایگاه اول در

منطقه و جایگاه پانزدهم را در جهان احراز کرد. پس از ایران ترکیه (با ۲۹۰۴۴ مقاله)، عربستان (با ۲۹۰۴۰)، و پاکستان (با ۲۱۷۸۷ مقاله) قرار داشت. داده‌های هفت پایگاه استنادی وب‌آوساینس نیز حاکی از آن بود که در سال ۲۰۲۰، ایرانیان ۱۹۸۶۳ اثر را با همکاری مؤلفان دیگر کشورها تألیف کرده‌اند که نسبت همکاری علمی و جهانی ایران را ۳۵/۳۰ درصد نشان می‌دهد.

دکتر عاملی نیز در پیمایش خود در ایران، با ۳۹۳ پاسخگو در پاسخ به سؤال «احساس افراد نسبت به ایران» به آمار ۴۸ نفر با بیان «فرهنگی خسته‌کننده»، ۱۸۰ نفر با بیان «بهترین است، اگر از کشورهای پیشرفته درس بگیرد»، ۱۲۰ نفر با بیان «ایران پیشرفته بهترین است»، و ۴۵ نفر با بیان «بهترین فرهنگ ملی است». رسید. این ۳۰۰ نفر (۱۲۰+۱۸۰) به عنصر پیشرفت و نوسازی و تقویت ایران اشاره داشتند. دکتر عاملی گفت: «ایران در گذشته امپراتوری

دکتر عاملی: «صد در صد والدین در جامعه ایرانی آرزوی پیشرفت در علم را برای فرزندان خود دارند و در سبب خانواده‌های ایرانی هزینه برای علم و دانش فرزندان بیشترین جایگاه را دارد.» این عنصر سابقه هزار ساله در ایران دارد و کهن‌ترین پایگاه تفکر علمی پیش از پیدایی حوزه علمی آتن، انجمن‌های فلسفی و علمی مغان ایرانی بوده است.

بی‌آزار است، اما همین که به فضای گرم و به قدرت و به توانایی‌های اجتماعی برسد به اژدهایی خطرناک تبدیل می‌شود.» سخن آخر دکتر عاملی این بود که: «این مؤلفه‌ها در فرهنگ ایرانی با فرهنگ قرآن، و با فرهنگ اهل بیت (ع) و سیره پیامبر (ص)، با شعر و با ادبیات، با عرفان، با آموزه معلم دلسوز و علمای حکیم همواره تشویق شده است. لذا، این القاهای هراسناک از ایران، هویت ایران نیست. هویت ایران را نباید زیر لایه هراس پنهان کرد. هویت ایران را با همین شش مؤلفه بزرگ بشناسیم که منعکس‌کننده سرمایه اجتماعی ایرانیان است.»

دکتر عاملی از دکتر محمد سمیعی، دبیر علمی همایش مطالعات ایران معاصر و رئیس دانشکده مطالعات جهان، و دکتر زینب قاسمی طاری، دبیر اجرایی همایش، تشکر و قدردانی کرد. دکتر سیدمحمد مرنندی، معاون بین‌الملل دانشگاه تهران، در سخنرانی افتتاحیه دومین همایش بین‌المللی مطالعات ایران معاصر، در روز دوشنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۰ به اهمیت و جایگاه رشته مطالعات ایران در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران تأکید کرد.

دکتر مرنندی ضمن بیان این مهم که در کشورهای غربی مؤسسات، مراکز و دانشگاه‌های بسیاری در حوزه مطالعات ایران فعال‌اند، ضمن تقدیر از کارهای ارزشمند انجام شده در این زمینه، این انتقاد را نیز مطرح کرد که گاه این دانش و اطلاعات مغرضانه و به دور از انصاف است و کمتر به مردم ایران تعلق دارد. دکتر مرنندی با نگاه انتقادی به سنت قدیمی مطالعات ایران در خارج از مرزها، خاطرنشان کرد: «بسیاری از این افراد حتی ایران‌شناس نیستند و درک و فهمی از زبان، فرهنگ، ادبیات و سیاست ایران ندارند و صرفاً برپایه بودجه دولتی برخی کشورها به فعالیت می‌پردازند.» معاون بین‌الملل دانشگاه تهران بر فعال بودن رشته مطالعات ایران و انجام دادن پژوهش‌های علمی در داخل تأکید داشت و افزود: «ما با افراد بی‌علاقه به یا زاویه‌دار با، یا عمیقاً منتقد کشورمان ایران مشکلی نداریم، ولی در کنار گفتمان این افراد، باید گفتمان متفاوتی هم وجود داشته باشد تا علاقه‌مندان به ایران، یا کنجکاو به

بدرقه کرد. تشیع پیکر سردار سلیمانی نیز حکایت از روحیه ایرانی و توجه آن به قهرمان دارد. قهرمان در فرهنگ ایرانی کسی است که مسلمان است و با ظلم مبارزه می‌کند. کسی است که در مبارزه با ظلم هیچ تبعیضی را روا نمی‌دارد. کسی است که نگاه پدران به جامعه دارد و خود را برای دیگری فدا می‌کند.» توجه مردم ایران به سردار سلیمانی یک نوع بازخوانی هویت مردم ایران بود.

به گفته دکتر عاملی، این عناصر شش‌گانه معرف تمامی عناصر هویتی ایران نیست ولی شناخت آن هم برای فهم داخلی و هم برای درک دیگران از ایران یاری‌رسان خواهد بود تا در ورطه اشتباه پیش نروند و ادامه داد: «مؤلفه‌های هویت ملی ایرانیان معرف وجود سرمایه انسانی و سرمایه اجتماعی قدرتمند است. سرمایه اجتماعی را نباید در اعتماد مقطعی به دولت ارزیابی کرد. سرمایه اجتماعی دارای عناصر ریشه‌داری است، اگرچه سیاست‌های نظام حکمرانی در مقاطع مختلف ممکن است موجب ضعف یا تقویت برخی از این عناصر شود.»

القاهای هراسناک از فرهنگ سیاسی ایران و انقلاب اسلامی بخش دیگری از سخنان دکتر عاملی بود که آن را نوعی تبعیض اجتماعی خواند و افزود: «نگاه بیرونی نسبت به جمهوری اسلامی ایران و انقلاب اسلامی ایران همواره در مسیر دیگری‌هراسی بوده است. دیگری‌هراسی سنت جدیدی نیست و در بین جنگ جهانی اول و دوم نیز در مورد ژاپن انجام شد و بعدها درباره اتحاد جماهیر شوروی به کار گرفته شد. امروز، در سطح وسیعی با محوریت نظام سلطه جهانی امریکا و صهیونیسم، اسلام‌هراسی، شیعه‌هراسی و ایرانی‌هراسی دنبال می‌شود.»

دکتر عاملی ایرانیان را در طول تاریخ نماد محبت خواند. در شرایط بعد از جنگ جهانی، رباعیات خیام در اروپا جزو پرفروش‌ترین کتاب‌ها بود. وی با معرفی نسخه‌ای از رباعیات خیام به زبان فارسی، انگلیسی، فرانسه، آلمانی و عربی، افزود: «خیام از آن نظر اهمیت یافت که با زبان رمزآلود خود درباره عشق و محبت سخن می‌گفت. حافظ بزرگ است چون سراسر سخن از عشق و محبت گفته است. مولوی بزرگ است چون با عنصر عرفان و زبان توجه عمیق به دیگری شناخته می‌شود.» دکتر عاملی به حکایت مولوی از فردی سخن گفت که در جلوی خانه خود بوته خاری کاشته بود و خار آن به پای رهگذران می‌رفت. با بزرگ‌شدن این بوته آزار رهگذران از خارهای این بوته نیز فزونی یافت. به گفته دکتر عاملی، «مولانا با زبان نصیحت و مذمت درباره صاحب این بوته خار سخن می‌گوید: «خاربن در قوت و برخاستن خارکن در پیری و در کاستن. «خار همان نفس اماره فرد است که هر روز بزرگ‌تر و صاحب آن هر روز ضعیف‌تر و پیرتر می‌شود. عرفان مولانا بر مهار نفس متکی است. نفس به‌منزله اژدهای درنده‌ای است که اگر مهار نشود، گرچه در دوران یخ‌زدگی و در فضای سردسیری اژدهایی یخ‌زده و

شرق‌شناسی سابقه خوبی نداشته است. وی به اصول چهارگانه ادوارد سعید در شرق‌شناسی اشاره داشت که در آن زوایای پنهان نگاه غرب به شرق آشکار است و آن را چنین برشمرد: «۱. تفاوت مطلق و ماهوی غرب که عاقل، توسعه‌یافته، بشردوست و اصولاً برتر است با شرق که گمراه، عقب‌مانده و درجه دوم است؛ ۲. نگاه انتزاعی و تعمیمی به شرق، به‌ویژه نگاه به متون تاریخی از دوران کلاسیک، که همواره بر منابع دنیای جدید و حاکی از فضای فعلی جهان اسلام برتری دارد؛ ۳. شرق ایستا، یک‌دست و ناتوان از معرفی خود؛ لذا، واژگان کلی غربیان برای توصیف شرق اجتناب‌ناپذیر و حتی مبتنی بر روش علمی متقن است؛ ۴. شرق‌هراسی؛ باید شرق را رام و با تحقیق و توسعه و حتی اشغال و آن را مهار کرد.» دکتر سمیعی نگاه غرب به انرژی هسته‌ای صلح‌آمیز ایران را در شرایط فعلی به عنوان مثالی برای اصل اول ذکر کرد، در حالی که همین قدرت‌ها صاحب این انرژی بوده‌اند و در راه جنگ و سلطه بر دیگر کشورها از آن بهره برده‌اند. در تبیین اصل دوم نیز از برنارد لوئیس یاد کرد که وقایع جنگ‌های صلیبی را در قرن بیست‌ویکم بازسازی می‌کند. همچنین، دیدگاه شرق‌شناسی را به شرق، برپایه اصل سوم، علمی عنوان کرد. حال آنکه مطالعه عمیق شرق، نیاز به یک نگاه میان‌رشته‌ای دارد و شرق‌شناسی را هرگز نمی‌توان یک رشته علمی برشمرد.

دکتر سمیعی در بخش سوم سخنرانی خود به تغییرات مهم در شرق‌شناسی در دو دهه پس از فوت ادوارد سعید و چهار دهه پس از انتشار کتاب وی اشاره داشت و این تغییرات را چنین برشمرد: ۱. رشد و سیطره بی‌امان رسانه‌های سرمایه‌داری در غرب. از زمان

دکتر سمیعی: به دلیل حساسیت‌ها و سیاست‌زدگی در مباحث مطرح درباره ایران در عرصه بین‌المللی، بهترین راه گفتگو و تبادل افکارمان با دنیا، گفتمان دانشگاهی است.

دکتر مرنندی: «ما با افراد بی‌علاقه به یا زاویه‌دار با، یا عمیقاً منتقد کشورمان ایران مشکلی نداریم، ولی در کنار گفتمان این افراد، باید گفتمان متفاوتی هم وجود داشته باشد تا علاقه‌مندان به ایران یا کنجکاو به جمهوری اسلامی ایران بتوانند از زاویه دیگری با کشورمان آشنا شوند.»

جمهوری اسلامی ایران بتوانند از زاویه دیگری با کشورمان آشنا شوند.»

دکتر مرنندی یکی از شاخص‌های مهم در حوزه مطالعات ایران را مذاقه در واژه‌های به‌کار گرفته شده، از جمله واژه «رژیم» دانست که به‌وفور در خارج از کشور درباره ایران به‌کار می‌رود و آن را معرف نگاه غیرمنصفانه و توأم با عدم‌شناخت افراد و نویسندگان عنوان کرد و ادامه داد: «باید بیاموزیم که منصفانه نگاه کنیم.» و افراد را به نگاه منصفانه به ایران دعوت کرد.

بخش پایانی سخنان معاون بین‌الملل دانشگاه تهران انتقاد از فضای مجازی و رسانه‌های غربی در نگاه به ایران بود و از ایران‌شناسان و ایران‌پژوهان دعوت کرد نگاه انتقادانه به رسانه‌ها را ترویج دهند.

دکتر مرنندی هدف ارزشمند چنین همایش‌هایی را برای گردآوردن دانشمندان ایران‌شناس از سراسر دنیا و برقراری ارتباط با آن‌ها با هدف افزایش فهم و درک عمیق و دقیق از ایران ستود. دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان و دبیر علمی همایش بین‌المللی مطالعات ایران معاصر، سخنران افتتاحیه دومین همایش بین‌المللی مطالعات ایران معاصر در روز دوشنبه ۱۰ آبان ۱۴۰۰ بود.

دکتر سمیعی از گفتمان دانشگاهی (آکادمیک) سخن گفت و تأکید کرد: «به دلیل حساسیت‌ها و سیاست‌زدگی در مباحث مطرح درباره ایران در عرصه بین‌المللی، بهترین راه گفتگو و تبادل افکارمان با دنیا، گفتمان دانشگاهی است.» عینی‌بودن (objective)، بی‌طرفی، توجه به استدلال‌های طرفین، استفاده از واژگان خنثی، پنهان‌بودن گرایش‌های شخصی نویسنده، روشمندبودن، تکیه بر عقلانیت، اذعان به اینکه هیچ راه‌حلی کامل و نهایی نیست، از جمله ویژگی‌هایی بود که دکتر سمیعی برای گفتمان دانشگاهی برشمرد. رئیس دانشکده مطالعات جهان با بیان این مقدمه وارد مبحث ایران‌شناسی شد و از این ابراز تأسف کرد که در هیچ مقطعی از تاریخ معاصر ایران، به‌ویژه در اروپا از قرن هجدهم تا بیستم، مطالعات

دبیر علمی همایش بین‌المللی مطالعات ایران معاصر ابراز امیدواری کرد که این همایش نیز به خوبی همایش نخست به انجام رسد و با خاتمه همه‌گیری کرونا، بتوان همایش سوم را در پاییز ۱۴۰۲/۲۰۲۳ هم به‌طور حضوری و هم به‌طور مجازی اجرا کرد. پایان بخش سخنان دکتر سمیعی تشکر از حضار حاضر در نشست‌ها و مشارکت آنان در شکل‌گیری مباحث پرسش و پاسخ، استقبال سخنرانان داخلی و خارجی از همایش و رؤسای محترم نشست‌ها بود.

برنامه نشست‌ها در دو روز دوشنبه و سه شنبه ۱۰ و ۱۱ آبان ۱۴۰۰ به قرار زیر بود.

نشست ۱: به زبان فارسی

سخنرانان و عناوین مقالات:

- نقش سازمان‌های مردم‌نهاد در گسترش ایران‌شناسی در کشورهای دیگر؛ مطالعه موردی: سازمان‌های مردم‌نهاد کنگره اقوام ایرانی‌زبانی در نیژنی نووگوراد روسیه/ الهه کریمی‌ریایی، دانشگاه تهران
- بررسی جایگاه اندیشه ایران شهری در افغانستان/ محمدرضا صفری، و آرش بیداله‌خانی، دانشگاه فردوسی مشهد
- تأملی بر سفرنامه آدولفو ریبادنیرا، ایران‌شناس اسپانیایی به ایران/ مریم حقوق‌رستا، دانشگاه تهران
- رویکردهای متفاوت به ایران‌شناسی پس از انقلاب اسلامی در داخل و خارج کشور؛ مقایسه موردی دانشنامه ایرانیکا و دانشنامه جهان اسلام/ محمد سمیعی و منیر عزیزی، دانشگاه تهران

عنوان

نشست:
ایران‌شناسی

رئیس:
نشست:
دکتر
محمد
سمیعی

دوشنبه ۱۰
آبان
ساعت
۱۰:۴۵
۱۲:۱۵

تألیف کتاب پوشش خبری/اسلام در غرب به قلم ادوارد سعید شرایط بسیار تغییر کرده است. مخاطبان شرق‌شناسی دیگر صرفاً نخبگان نیستند، بلکه با هژمونی رسانه‌های سرمایه‌داری، امروزه غرب‌زدگی توده‌ها مطرح است. همچنین، به کتابی درسی در انگلستان اشاره کرد با عنوان *Power without Responsibility* (قدرت بدون احساس مسئولیت). در این اثر، به قدرت بی‌حد و حصر رسانه‌های سرمایه‌داری در قرن بیست‌ویکم و نقش آن‌ها در انتخابات و تمامی شئون مردم اشاره شده است، در حالی که هیچ احساس مسئولیتی ندارند و به رواج فساد دامن می‌زنند. همچنین به گفته مارشال مک‌لوهان اشاره کرد مبنی بر اینکه «اگر ما در دهکده‌ای جهانی زندگی می‌کنیم، پس کدخدای این دهکده روپرت مرداک، با شبکه عظیم رسانه‌های خود است.»

۲. رشد نهادهای دانشگاهی در شرق با نگاه میان‌رشته‌ای و چندرشته‌ای به مطالعات شرق و مطالعات ایران.

وی افزود: «دانشگاه‌های ایران می‌توانند درباره جامعه ایران پژوهش‌های تجربی و نظری بسیار برتری عرضه کنند، چراکه به جامعه مورد مطالعه خود دسترسی فیزیکی و فرهنگی بهتر و بیشتری دارند.» دکتر سمیعی به رساله دکتری‌ای اشاره کرد که در سال ۲۰۱۹ در دانشگاه ملی استرالیا دفاع شده است. در این رساله دوری نویسنده از فرهنگ ایرانی در استدلال‌ها محسوس است با اینکه نویسنده مدتی را در ایران زندگی کرده و زبان فارسی را تا اندازه‌ای یاد گرفته بود.

خاتمه بخش سخنان دبیر علمی همایش مطالعات ایران معاصر، گزارشی اجمالی از همایش بود. وی گفت: «از میان ۷۳ چکیده ارسالی به زبان انگلیسی و ۶۷ چکیده ارسالی به زبان فارسی، پس از طی مراحل داوری علمی، به ۳۵ مقاله به زبان انگلیسی و ۳۵ مقاله به زبان فارسی (در مجموع ۷۰ مقاله) پذیرش داده شد که در دو روز همایش در ۱۰ و ۱۱ آبان ۱۴۰۰/۱ و ۲ نوامبر ۲۰۲۱ در قالب چهارده نشست تخصصی با عناوین فارسی و انگلیسی زیر برگزار خواهد شد: ایران‌شناسی، اقتصاد ایران، جامعه و فرهنگ ایران، هنر و ادبیات (۱) و (۲)، سیاست خارجی و بین‌الملل، سیاست ایران، Iran and the West, Iranian Society and Culture, Iranian Foreign Policy, Iranian Studies, Iran and the Middle East, Iranian Politics, Art and Literature. سخنرانان همایش از پانزده کشور ایران، هند، بریتانیا، کانادا، نروژ، گرجستان، روسیه، ایالات متحده آمریکا، چین، ایرلند، لبنان، نیوزیلند، ایتالیا، قطر و ارمنستان، بر پایه تخصص‌های مختلف و شناخت عینی از واقعیت‌های جامعه ایران سخنرانی خواهند داشت. برخی از سخنرانان خارجی به زبان فارسی و برخی سخنرانان ایرانی به زبان انگلیسی مقاله خود را عرضه خواهند کرد.»

Session 2: English

نشست ۳: به زبان فارسی

سخنرانان و عناوین مقالات:

- نقش توافقنامه‌های تجاری منطقه‌ای در گذار از تحریم‌ها؛ مطالعه موردی ایران / مهدی لکزی (دانشگاه آزاد تهران مرکز)، و احسان اعجازی (دانشگاه گیلان)
- بررسی سالخوردگی جمعیت و آثار آن بر اقتصاد ایران با توجه به تجربه ژاپن در مواجهه با مسئله سالخوردگی جمعیت / ناهید پوررستمی، و رقیه رهبری فرد، دانشگاه تهران
- اثرات بیماری کرونا بر رفاه اجتماعی در ایران / فرخنده جبل‌عاملی، دانشگاه تهران
- توازن دوگانه و زمینه‌های شکست برنامه پنجم توسعه در ایران عصر پهلوی / محمد رادمرد، دانشگاه مازندران

رئیس نشست:
دکتر احسان رسولی‌نژاد

عنوان نشست:
اقتصاد ایران
دوشنبه ۱۰ آبان
ساعت ۱۲:۳۰ - ۱۴:۳۰

Subject:
Iran and the West
Monday
November 1
10:45-12:15
(Iran)/
7:15- 8:45
(GMT)

Chair:
Dr. Mohammad Kazem Sajjadpour

Speakers and Topics:

- Is US Aggression towards Iran Environmentally Sustainable?/ Christopher Weaver & Setareh Sadeqi Mohammadi, Norwegian University of Life Sciences (NMBU) & University of Tehran
- Westoxification in the Eyes of Secular Left and Religious Right: Perceptions of the West in Selected Writings of Pre- and Post- Revolution Iranian Intellectuals/ Zeinab Ghasemi Tari, University of Tehran
- Iranian Travelers in the West's Wonderland: Perception of "Orientals" toward "Self" and "Other" in Two Iranian Travelogues of the United States/ Saeed Mohammadi, University of Tehran

نشست ۵: به زبان فارسی

Session 4: English

سخنرانان و عناوین مقالات:

- بررسی عمل بازتولید و تشدید نابرابری جنسیتی در کتاب‌های فارسی دوره دوم دبستان (چهارم، پنجم و ششم) / ابراهیم مباشری و فاطمه گل‌عابدی، دانشگاه فرهنگیان

- بررسی وضعیت دین در ایران با توجه به یافته‌های پیمایش‌های ملی / مزگان حاجی‌زادگان، دانشگاه علامه طباطبائی

- گفتمان بدبختی و نجات از آن: سوادآموزی متجدد چگونه ایران را تغییر داد؟ / نوید زرین‌نعل، دانشگاه کلمبیا

- فراسوی عقده حقارت و عقده دون‌کیشوت؛ موانع و امکانات بازآفرینی هویت ایرانی در عصر جهانی‌شدن / حسین مصباحیان، دانشگاه تهران

- تجدد و سنت در آغاز آموزش آکادمیک معماری در ایران معاصر / مریم غروی‌الخوانساری، دانشگاه تهران

- اقتباس روشنفکران جوامع قاجار و می‌جی از فرهنگ غربی / علی گل‌محمدی، دانشگاه تهران

رئیس
نشست:
دکتر
جواد
شعرباف

عنوان
نشست:
جامعه و
فرهنگ
ایران
دوشنبه ۱۰
آبان
ساعت
۱۴:۴۵
- ۱۶:۴۵

Subject:
Iranian
Society
and Cul-
ture

Monday

Novem-
ber 1

12:30-
14:30
(Iran)/
9:00-
11:00
(GMT)

Chair:
Dr.
Shaho
Sabbar

Speakers and Topics:

- Nowruz Celebration and its sustainable Identity in Zanzibar/ Amir Bahram Arab Ahmadi, University of Tehran

- The Sikhs of Iran: Examining the demographic dynamics post-1979 revolution/ Malhotra Divya, Rashtriya Rakshtha University

- A Ray of Guidance: The Qur'an Commentary of Mahmud Taliqani (1903-1979)/ Oliver Scharbrodt, University of Birmingham.

- Managing infodemic on Covid 19 related issues in Iranian media: Case study of IRNA, ISNA and FARS News agencies social media accounts/ Hamide Molaiee, University of Tehran

- Applying Grammar of Visual Design to Contemporary Iranian Caricature: Visual Social Semiotic Analysis of Political Cartoons from Khatkhati/ Ekaterina Anferova & Shaho Sabbar, University of Tehran

نشست ۷: به زبان فارسی

<p>سخنرانان و عناوین مقالات:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● «قطعات فارسی در اشعار شاعر ارمنی از سده ۱۶ میلادی»، هاسمیک گرکوسیان، دانشگاه ایروان ● «بررسی تطبیقی تفاوت‌ها و تشابه‌های شش نمونه شاخص از سنگ مزارهای مقبره خانوادگی قوام‌الملک (حافظ شیراز) از اواخر دوره قاجار تا پایان دوره پهلوی»، عزت‌السادات مطهری، کاوه آقاکریمی، پژوهشگران مستقل 	<p>رئیس نشست: دکتر روح‌الله حسینی</p>	<p>عنوان نشست: هنر و ادبیات (۱) سه‌شنبه ۱۱ آبان ساعت ۰۹:۰۰ - ۱۰:۱۵</p>
---	---	--

Session 6: English

<p>Speakers and Topics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● I.R. of Iran's Foreign Policy in Africa/ Reza Bagheri, University of Tehran ● Discerning Gaps in Understanding Iranian Nuclear Perspective: A View from Europe/ Sima Baidya, Jawaharlal Nehru University ● The Iran Nuclear Deal Reportage in the Iranian Media: the Case of Kayhan and Shargh/ Zahra Emamzadeh, University of Canterbury ● Studying the Perception of Nuclear Iran in Digital Sphere/ Bothaina Al-Dosari, Qatar University ● Opportunities and Challenges of I.R. Iran's Relations with Latin America's Leftist Countries/ Elaheh Nouri, University of Tehran ● The Implication of 'Strategic Loneliness' in Iran's Geopolitics: Inevitable or Constructed? / Mehdi Ahoiue, University of Tehran 	<p>Subject: Iranian Foreign Policy Monday November 1 14:45-16:45 (Iran)/ 11:15-13:15 (GMT)</p> <p>Chair: Dr. Mazyar Mozafari Falarti</p>
---	--

نشست ۸: به زبان فارسی

<p>سخنرانان و عناوین مقالات:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● سیاست خارجی فرانسه در قبال جنگ تحمیلی عراق علیه ایران/ هادی دولت‌آبادی (دانشگاه تهران)، صفورا ترک‌لادانی (دانشگاه اصفهان) و محمدمصدق وجدی (دانشگاه تهران) ● تأثیر رویکرد فرانسه به استقلال دفاعی و امنیتی اروپا بر مناسبات آن با جمهوری اسلامی ایران در عراق، سوریه و لبنان/ محمدرضا دهشیری (دانشگاه روابط بین الملل) و مریم حجتی (دانشگاه تهران) ● مطالعات اسرائیل در ایران/ سیده‌های برهانی، دانشگاه تهران ● دیپلماسی رسانه‌ای ایران در قبال روسیه؛ ظرفیت‌ها و چالش‌ها/ خدایار براری، دانشگاه تهران 	<p>رئیس نشست: دکتر علی‌اکبر علیخانی</p>	<p>عنوان نشست: سیاست خارجی و روابط بین‌الملل سه‌شنبه ۱۱ آبان ساعت ۰۹:۰۰ - ۱۰:۱۵</p>
--	---	---

نشست ۱۰: به زبان فارسی

<p>سخنرانان و عناوین مقالات:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● نسبت‌سنجی ایدئولوژی و یوتوپیا به‌مثابه روش‌شناسی مناسبات دولت و ملت در ایران معاصر/ شهروز شریعتی، و دکتر مهدی عباسی، دانشگاه تربیت مدرس ● استفاده از گفتمان راست و چپ در خصوص احزاب و جریان‌های سیاسی ایران در مطبوعات فرانسوی پس از انقلاب اسلامی ایران/ هادی دولت‌آبادی، دانشگاه تهران ● آسیب‌شناسی اندیشه‌ورزی سیاسی در ایران/ علی‌اکبر علیخانی، دانشگاه تهران دولت ملی و پرسش از ایران/ عباس آخوندی، دانشگاه تهران ● الگوی جمهوری ترکیه و ضرورت بازاندیشی در جنبش جمهوری‌خواهی رضاخان/ رضا دهقانی، دانشگاه تهران 	<p>عنوان نشست: سیاست ایران</p> <p>سه‌شنبه ۱۱ آبان ساعت ۱۰:۳۰ - ۱۲:۳۰</p>
---	--

نشست ۹: به زبان فارسی

<p>سخنرانان و عناوین مقالات:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● تئاتر و گفتمان سیاسی حاکم؛ بررسی نمایشنامه‌های برگزیده جشنواره تئاتر فجر از سال ۱۳۶۱-۱۳۹۲/ مریم دادخواه تهرانی، دانشگاه تهران ● در کشاکش میان هنر و اقتصاد؛ چالش‌های ورود سینمای ایران به بازارهای جهانی/ روح‌الله حسینی، دانشگاه تهران ● خاطره انقلاب؛ تحلیل روایت‌های اسلام‌گرایان شهر رشت از انقلاب اسلامی/ الناز شهرستانی، حمید عبداللهی چندانق، و محمدمامین کنعانی، دانشگاه گیلان ● بررسی محتوایی اشکال زبان‌ستیز در سپهر سیاسی ایران پس از انقلاب/ مینو نادری، دانشگاه علامه طباطبایی ● نقش مطالعات زبان و گویش‌ها در شکل‌گیری گرایش‌های قومی و ملی در ایران/ رضا حیدری‌زاده، دانشگاه تهران 	<p>عنوان نشست: هنر و ادبیات (۲) سه‌شنبه ۱۱ آبان ساعت ۱۰:۳۰ - ۱۲:۳۰</p>
---	--

Session 11: English

<p>Speakers and Topics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Contemporary Travel Writing and Imperialist Strategies; A Study of Jill Worrall's: Two Wing of a Nightingale: Persian Soul, Islamic Heart/ Zohreh Ramin, University of Tehran ● Orientalism from the periphery: Building Iranian Studies as an academic tradition in Italy/ Paola Rivetti, Dublin City University ● Haram Defenders in Contemporary Shia Political Thought: Iranian and Afghan Martyr's Wives' Outlook on Fighting Terrorism/ Zohreh Kharazmi, University of Tehran ● Measuring the Iranians' Over-Optimism about the Dreamland Abroad/ K. Glockner & Shahou Sabbar, University of Tehran 	<p>Subject: Iranian Studies</p> <p>Chair: Dr. Ebrahim Mohseni</p> <p>Tuesday 12:45-14:45 (Iran)/ 9:15-11:15 (GMT)</p>
---	---

Session 13: English

Session 12: English

<p>Subject: Iranian Politics</p> <p>Tuesday November 2 15:00- 17:00 (Iran)/ 11:30- 13:30 (GMT)</p>	<p>Chair: Dr. Mahdi Ahoui</p>	<p>Speakers and Topics</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Characteristics of the narrative of MEK (Mojahedin-E-Khalq) in twitter in reflection to Iran's protests in November 2019; A hermeneutic approach on twitter/ Javad Rasooli, Autonomous University of Barcelona ● Regional Integration in Iran's Eastern-South Asian Border/ Maziyar Mozafari & Farzan Safari Sabet, University of Tehran ● Determinants of the intention of Iranian People to Accept the Changes of Social Welfare under the Imposed Sanction? / Ehsan Rasoolinezhad & J Sang, University of Tehran ● Revisiting the Anomaly of the Basiji in Iranian Studies/ Marce Mundo-Prado, University of Tehran ● Universalization, Islam, Iran and a Republic: Universalization and Localization in the 21th Century/ Hassan Hosseini, University of Tehran ● Post-Covid Governments: A Case study of Iranian Government, Noof Al-Dosari, Qatar University
<p>Subject: Iran and the Middle East Tuesday November 2 12:45- 14:45 (Iran)/ 9:15- 11:15 (GMT)</p>	<p>Chair: Dr. Reza Bagheri</p>	<p>Speakers and Topics:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Iran and Palestine; Past, Present, Future/ Seyed Ali Alavi, SOAS University of London ● Axis of Resistance: Ideological Internationalism of the Iran-Syria Alliance/ Nazanin Zarepour, University of Toronto ● Militants" and "Proxies – Anti-Iranian Language in the Media Representation of Lebanon/ Denijal Jecic, Lebanese American University ● Iran's strategic proportionality vis-a-vis Saudi Arabia; Containing a proactive rival/ Hasan Ahmadian, University of Tehran ● Diversity of Monotony: Case Study of Israeli Think Tank's Analysis and Policy Advice on Iran/ Elham Kadkhodaei Elyaderani, University of Tehran ● Iranophobia and the Politics of Anti-Iran Fear Generation in the Arab World/ Mohammad Soltaninezhad, University of Tehran

مراسم اختتامیه این همایش نیز در روز سه‌شنبه ۱۱ آبان ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر محمدجواد ظریف، دانشیار مطالعات امریکا، در دانشکده مطالعات جهان، و دکتر امین صیقل، استاد علوم سیاسی دانشگاه ملی استرالیا و مدیر مرکز مطالعات عربی و اسلامی به زبان انگلیسی برگزار شد. همچنین، دکتر زینب قاسمی طاری، دبیر اجرایی این همایش گزارشی اجمالی از نحوه برگزاری همایش ایراد داشت. در نشست تقدیر از برگزار کنندگان این همایش، دکتر سعیدرضا عاملی، رئیس همایش، دکتر محمد سمیعی، دبیر علمی همایش، دکتر زینب قاسمی طاری، دبیر اجرایی همایش، به همراه دکتر ابراهیم محسنی، مدیر گروه مطالعات ایران، و دکتر مهدی آهویی و دکتر شاهره صبار، دو استادیار گروه مطالعات ایران، حضور داشتند. در این مراسم، از مهندس سمانه شفیعی، فاطمه رضایی، اعظم فرهنگیان، علیرضا کهن‌خاکی، رضا شجاعی، صادق افشاریان، زهرا حسینی، احسان عظیمی، و زهرا جلال‌زاده تقدیر شد.

Session 14: English

Speakers and Topics

- Resisting the Real Rumi: Occidental Misappropriations & Mistranslations of Molana/ Emily O'Dell, Sichuan University, Pittsburg Institute
- How accurately do filmmakers from Hollywood and Iranian cinema adapt Prophets Noah and Solomon and their stories from the Biblical and Quranic texts?/ Reza John Vedadi, Loughborough University London
- A Comparative Study of American and Iranian Cultural Manifestations of Post-War Identity Crisis: A Cinematographic Case Study/ Mohammad Bagher Ghahramani & Ehsan Esmaelnezhad, University of Tehran
- Hollywood and US Foreign Policy in the Middle East: The Case of Iranophobia in 'Argo'/ Bashir Esmacili, Shahreza Islamic Azad University
- Saving White Women from Brown Men: Betty Mahmoody's Not Without My Daughter (1987) as a Captivity Narrative/ Hossein Nazari, University of Tehran

Subject:
Art and
Literature

Tuesday
November 2
15:00-
17:00
(Iran)/
11:30-
13:30
(GMT)

Chair:
Dr.
Zein-
ab
Gha-
semi
Tari

سمینار سواد رسانه‌ای و اطلاعاتی: سواد رسانه‌ای و اطلاعات در خدمت منافع مردم

در آن دایره خاص افزایش می‌یابد.»
تعریف این استاد علوم ارتباطات از سواد مجازی عبارت بود از: «کسب توانمندی برای استفاده مفید، سالم و خالی از تخریب دیگری و تخریب‌پذیری که در سطحی دیگر، مستلزم هدف‌گذاری تخصصی و اختصاصی ناظر بر کاربردها و محتوای فضای مجازی است.» وی از جمله قلمروهای تخصصی را در هوش مصنوعی، سواد دانش مرتبط با انواع مهندسی‌های جدید، پزشکی هسته‌ای، پزشکی از راه دور، و سلامت از راه دور عنوان کرد. همچنین، از قلمروهای رو به گسترش سواد مجازی سخن گفت که بخش‌های اقتصادی را وارد دوره چهارم کرده است و امروز با صنعت ۴، کشاورزی ۴ و خدمات ۴ به معنای فیزیکی- سایبری مواجهیم.

نکته کلیدی سخنان دبیر شورای انقلاب فرهنگی درباره دامنه اختصاصی سواد مجازی، توجه به بوم‌رنگ فرهنگی بود و در تبیین آن گفت: «اهمیت‌یافتن سواد در مسیر ارزش‌های فرهنگی جامعه که بر مبنای آن سازوکارهای فضای دوم متناسب با بوم‌رنگ و ارزش‌های فرهنگی شکل می‌گیرد، اهمیت کانونی دارد.»

ظهور دامنه گسترده‌ای از مشاغل جدید از دل ظرفیت‌های جهان اینترنت، جهان دوم و جهان مجازی بدنه اصلی سخنرانی دکتر عاملی در این نشست بود. وی «کار» و به تبع آن «شغل» را مفهومی رو به تطور و تکامل نامید و به طبقه‌بندی آن در گذر زمان در چهار برهه پرداخت: ۱. مکانیزه‌شدن کار به جای کار یدی، در سده ۱۸۰۰، ۲. کار صنعتی و تولید انبوه، ۳. کار حرفه‌ای و

مرکز پژوهشی فضای مجازی دانشگاه تهران، با همکاری دانشکده مطالعات جهان و کرسی یونسکو در فضای مجازی و فرهنگ: دوفضایی شدن جهان، سمینار «سواد رسانه‌ای و اطلاعاتی: سواد رسانه‌ای و اطلاعات در خدمت منافع مردم» را با تمرکز بر خدمات عمومی، در روز شنبه ۸ آبان ۱۴۰۰ به‌طور مجازی برگزار کرد.

سخنرانان این سمینار عبارت بودند از دکتر سعیدرضا عاملی، دکتر حسن بشیر، دکتر حجت‌الله ایوبی، دکتر آرتور آسابرگر، دکتر احسان شاه‌قاسمی، دکتر زهره خوارزمی، دکتر شاهو صبار، ابراهیم محسنی‌آهویی، و علیرضا صالحی‌نژاد.

دکتر سعیدرضا عاملی، دبیر شورای عالی انقلاب فرهنگی سخنران افتتاحیه این نشست بود.

دکتر عاملی در مقدمه سخنان خود نخست به تبیین مفهوم و کاربرد سواد مجازی پرداخت و سواد رسانه‌ای را موضوعی مهم در سطح ملی و بین‌المللی عنوان کرد و افزود: «سواد رسانه‌ای دامنه‌ای گسترده پیدا کرده است و به جای سواد اطلاعاتی و رسانه‌ای باید از سواد جهان دوم، سواد مجازی، سواد هوش مصنوعی و سواد عرصه بزرگی سخن گفت که با ظهور جهان مجازی و ماهیت رقومی شکل گرفته است.» وی فلسفه وجودی «سواد» و «دانش» و «سواد مجازی» را توانمندسازی بشر و افزایش دارایی‌های فکری و دانشی انسان عنوان کرد تا بتواند مسیر زندگی را قدرتمندتر، آشناتر و آگاه‌تر طی نماید و ادامه داد: «با گسترش سواد، و رسیدن به سواد تخصصی، سواد عمق بیشتری می‌یابد و توانایی حل مسئله در فرد

حضور فضای فیزیکی برای ادارات دولتی نامید. ولی با شکل‌گیری دولت الکترونیک با منطبق انتقال همه خدمات و تراکنش به فضای الکترونیک مبتنی بر الگوریتم‌های هوش مصنوعی، نظام وزارتخانه‌ای تغییر می‌کند و پیشخوان خدمات اداری و ملی در محیط یکپارچه و شبکه‌ای هوشمند قرار می‌گیرد. در این نگاه ساختمان‌های موجود وزارتخانه تبدیل به فضاهای عمومی خدمات بهداشت و سلامت، خدمات ورزشی و یا حتی تبدیل به واحدهای مسکونی می‌شود. بازگشت مجدد دکتر عاملی در ادامه سخنرانی خود به دو مفهوم ماهیت کار فیزیکی و کار مجازی، با هدف تعریف خصیصه‌هایی هر یک بود. وی خصیصه‌های کار فیزیکی را چنین عنوان کرد: دارای جغرافیای خاص، خطی و تابع زمانی بودن، تبدیل فیزیکی مصالح و منابع طبیعی و تخریب آن با هدف دستیابی به تولید، و کار اقتصادی تک‌بازده.

وی از جمله خصیصه‌های کار مجازی را جهانی بودن، فراملی و فرامحلی بودن، مخاطب‌محور و الگوریتمی، متراکم بودن کار (یک کار به منزله همه کار)، کاهش مصرف انرژی‌های فسیلی، تبدیل شیء به ماهیت رقمی، و تبدیل عناصر فیزیکی و اطلاعات به داده نامید که کار با بی‌نهایت بازده را شکل می‌دهد و ادامه داد: «مفاهیم بهره‌وری در کار و شغل در کار مجازی و تراز میان داده و ستانده دستخوش دگرگونی اساسی می‌شود. در محیط مجازی با بی‌نهایت ستانده، بهره‌وری نیز رو به بی‌نهایت سیر خواهد کرد.»

دکتر عاملی به اجمال از خصوصیات سازه‌های مجازی سخن گفت تا ذهنیت افراد را درباره مشاغل جدید روشن سازد.

عددی و رقمی بودن، پیچیدگی، غیرخطی بودن، ماژولار بودن (ارتباط ماهیت‌ها با یکدیگر در عین حفظ استقلال؛ ارتباط گره‌ها با هم و تشکیل خوشه‌های ارتباطی و نظام شبکه‌ای)، دارای قابلیت شکستن و انعطاف‌پذیری (fractural)، دارای پنجره‌های مختلف و حتی ایجاد پنجره‌های مختلف جدید، هوشمند بودن و دارای قابلیت شخصی‌سازی (مانند اینترنت کودک، کهنسال یا برای گروه‌های خاص و دارای معلولیت) از جمله خصیصه‌های برشمرده این استاد ارتباطات درباره سازه‌های مجازی بود.

تغییر جمعیتی نیروی کار مطلب دیگری بود که دکتر عاملی

خودکارسازی برخی امور با ظهور صنعت برق، و ۴. کار مجازی و به تبع آن شغل‌های مجازی با ظهور صنعت هم‌زمان ارتباطات و امکان برقراری ارتباط با فرامحل به‌طور هم‌زمان که ظرفیت فکری انسان را افزایش داد و ماشین‌ها جایگزین انسان شدند. رئیس مرکز پژوهشی فضای مجازی دانشگاه تهران ادامه داد: «آغاز این روند و شکل‌گیری صنعت ارتباطات و صنعت شبکه‌ای شدن با پیدایش «آلپرنِت» (امکان برقراری چند گره ارتباطی در داخل شبکه) میسر شد. به دنبال آن ماهیت مجازی و دیجیتال یا به‌بیانی دقیق‌تر ماهیت رقمی در برابر ماهیت شیء پدید آمد. ماهیت رقمی بستری شد برای کار رقمی و کار بر مبنای زبان ریاضی و برنامه‌ای و نرم‌افزار و هوش مصنوعی معنا پیدا کرد.»

سه تحول اساسی «کار» در مفهوم عام آن، دنباله سخنان دکتر عاملی بود: ۱. کار دستی و متکی بر قدرت بازوی انسان

(مانند کارهای کشاورزی اولیه و دوران نوسنگی)، ۲. تبدیل کار دستی به کار مکانیکی (ورود مؤلفه‌های دارای اهمیت محوری؛ کار مکانیکی عبارت است از مقدار انرژی انتقال‌پذیر. حرکت فیزیکی، انتقال انرژی و ترکیب عناصر اجزای تشکیل‌دهنده کار مکانیکی محسوب می‌شود). ۳. کار مجازی (تبدیل ظرفیت‌های ذهن به میدان عمل و رفتار؛ خلق نوآوری با ذهن و جایگزین کردن ماشین به جای فکر انسان؛ در این نوع کار یک تلاش به منزله همه تلاش، تولید، توزیع و مصرف متمایل به بی‌نهایت است. کار مجازی تابع زمان مجازی است؛ در زمان خطی سه متغیر فاصله، حرکت و سرعت، مطرح است که در زمان مجازی فاصله و در نتیجه حرکت و سرعت بی‌معنا

می‌شود و با پدیده‌ای به نام مفهوم هم‌زمان مواجه می‌شویم. به تبع تحول در مفهوم زمان مجازی، کار مجازی نیز مستلزم طی زمان نیست و با کار بدون زمان یا هم‌زمان مواجهیم که کار بدون فاصله و طی زمان را موجب می‌شود.

رئیس مرکز پژوهشی فضای مجازی، با انتقاد از اینکه در سطح ملی هنوز ظرفیت کار مجازی شناخته نشده است، بازتعریف مشاغل، مهارت‌ها، و فضا و ساختمان‌های اداری و حتی صنعتی را ضروری دانست و گفت: «بازمهندسی کلان در نظام حکمرانی جدید ضروری است. اکنون ما در دورانی بسر می‌بریم که می‌توان آن را دوره

نکته کلیدی سخنان دبیر شورای انقلاب فرهنگی درباره دامنه اختصاصی سواد مجازی، توجه به بوم‌رنگ فرهنگی بود و در تبیین آن گفت: «اهمیت یافتن سواد در مسیر ارزش‌های فرهنگی جامعه که بر مبنای آن سازوکارهای فضای دوم متناسب با بوم‌رنگ و ارزش‌های فرهنگی شکل می‌گیرد، اهمیت کانونی دارد.»

به عموم مردم؛ و ب) انتقال بنیادین مدل حکمرانی از نسل سوم حکمرانی به نسل چهارم حکمرانی؛ ۲. اختصاص سرمایه‌گذاری برای ظرفیت‌های هوشمند الگوریتمی، و استفاده مستولانه از منابع ملی در جهت افزایش بهره‌وری در خدمات‌رسانی به مردم و افزایش رفاه و آسایش مردم؛ ۳. بازسازی ساختارهای مدیریتی به تعبیر حکیم انقلاب اسلامی؛ ۴. تبیین فرهنگ مجازی با رویکرد اصلاح و تقویت فرهنگ مصرف سالم و مدیریت مصرف با استفاده از الگوریتم‌ها؛ ۵. استفاده از ظرفیت‌های منابع انسانی برای ایجاد این فضای جدید (از جمله متخصصان علوم کامپیوتری، هوش مصنوعی، ارتباطات، فرهنگ مجازی و هوشمند، علوم شناختی، و زبان و ادبیات فارسی متناسب با فضای جدید در قالب پارک‌های هوش مصنوعی و پارک‌های علم و فناوری جدید برای ساماندهی ملی در عرصه علوم و فناوری جدید).

دکتر عاملی توصیه کرد که با توجه به منابع انسانی کارآمد در جمهوری اسلامی ایران باید به سمت شکل‌گیری پارک‌های شبکه‌ای مبتنی بر هوش مصنوعی به هم پیوسته با هدف‌گیری ۲۰۰ هزار نیروی متخصص کارآمد در حوزه‌های مختلف علوم کامپیوتری، هوش مصنوعی، دانش‌های کوانتومی، علوم شناختی همراه با متخصصان علوم اجتماعی، علوم روان‌شناختی و حتی زبان و ادبیات فارسی، حرکت کنیم.

دکتر عاملی در خاتمه سخنان خود این مهم را مطرح کرد که سواد و دانش مجازی برای چیست؟ و در پاسخ به این پرسش آن را ضامن سعادت بشر دانست که مؤلفه‌ای چند متغیره است که در آن هم نظام شناختی درست و هم اخلاق

اجتماعی و فردی درست وجود دارد. همچنین، عنصر عدالت در مدیریت اجتماعی در آن پررنگ است و ادامه داد: «سواد و دانش باخدا و بی‌خدا با هم متفاوت است. سواد و دانش باخدا در مسیر سلامت زندگی و سعادت انسان پایه‌ریزی می‌شود. سواد و دانش بی‌خدا محیط مجازی را محیطی مملو از فساد، خیانت، بی‌تعهدی و تصاویر مخل زندگی و ذهن انسان می‌سازد. بنابراین، سواد و دانش باید سواد و دانش متعهد باشد و به هدف غایی سواد در این حوزه باید توجه داشت.»

پیش از جمع‌بندی مطالب خود بدان پرداخت. وی نیروی کار سال‌های ۱۳۴۰ تا ۱۳۵۵ ش/ ۱۹۶۰ تا ۱۹۷۶ م را نیروی کار نسل ایکس نامید که متولد دوره فضای مجازی نبوده‌اند. در مقابل، نسل فعلی را نسل وای (Y) نامید که همان بومیان دیجیتال‌اند و انبوهی از مشاغل جدید برای آنان به‌وجود آمده است.

دکتر عاملی از چهار نوع شغل متمایز سخن گفت: ۱. مشاغل دوره کشاورزی؛ ۲. مشاغل دوره صنعتی شدن الکترونیکی با اختراع برق و اتصال آن به صنعت؛ ۳. مشاغل دوره صنعتی-کامپیوتری که با ظهور ابرکامپیوترها شروع شد، و ۴. مشاغل فیزیکی-سایبری (صنعت ۴؛ این مشاغل فیزیک دارد ولی مدیریت تولید آن فیزیکی-سایبری است و از هوش مصنوعی و الگوریتم به‌وفور استفاده می‌شود).

دکتر عاملی: با شکل‌گیری دولت الکترونیک با منطق انتقال همه خدمات و تراکنش به فضای الکترونیک مبتنی بر الگوریتم‌های هوش مصنوعی، نظام وزارخانه‌ای تغییر می‌کند و پیشخوان خدمات اداری و ملی در محیط یکپارچه و شبکه‌ای هوشمند قرار می‌گیرد. در این نگاه ساختمان‌های موجود وزارخانه تبدیل به فضاهای عمومی خدمات بهداشت و سلامت، خدمات ورزشی و یا حتی تبدیل به واحدهای مسکونی می‌شود.

به تبع این چهار دسته شغل، از چهار نظام حکمرانی سخن گفت: ۱. حکمرانی مبتنی بر مشاغل کشاورزی و ظهور امپراتوری‌های بزرگ و نظام ارباب‌رعیتی، ۲. حکمرانی مبتنی بر صنعتی شدن الکترونیک و شکل‌گیری دولت-ملت‌ها و نظام‌های اداری و نظام‌های مردم‌نهاد، ۳. حکمرانی صنعتی-کامپیوتری (بسیاری از کشورها هنوز وارد مرحله حکمرانی سیستمی نوع ۳ نشده‌اند و این سیستم‌ها نیستند که مدیریت اجتماعی می‌کنند؛ لذا تعریف الگوریتمی روشنی از فرایندها وجود ندارد و عدم شفافیت، معطلی، سرخوردگی اجتماعی و نابسامانی‌ها نظام‌های اداری همچنان پابرجاست)، و ۴. حکمرانی فیزیکی-سایبری (در آستانه ورود به این حکمرانی هستیم. دوره حکمرانی سامانه‌ها، در کنار نقش پررنگ انسان و از بین رفتن نظام وزارخانه‌ای).

رئیس کرسی یونسکو در فرهنگ و فضای مجازی: دوفضایی شدن جهان با طرح این مباحث، بر اتخاذ پنج سیاست در نظام جدید تأکید کرد: ۱. بازسازی در سیاست‌گذاری کشور در حوزه مشاغل مبتنی بر ظرفیت‌های فناوری‌های فیزیکی-سایبری جدید با ایجاد تحول در حوزه دانش و مشاغل جدید فیزیکی-سایبری در تمامی زمینه‌ها با رویکرد الف) انطباق دانش در دوره‌های تحصیلی و پژوهشی با ظرفیت‌های هوشمند و الگوریتمی تولید خدمات فیزیکی-سایبری، از دوران دبستان با هدف تسهیل کارهای مربوط

سومین سلسله نشست‌های مجازی:

همه‌گیری کرونا و تحولات جهانی در عصر کرونا و پساکرونا

نشست یازدهم:

ابعاد و پیامدهای اجتماعی ناشی از شیوع کرونا در جامعه به مثابه مخاطره‌ای جهانی

مخاطره‌ای جهانی است که پیامدها و تبعات اجتماعی فراوانی برای جوامع داشته است.

دکتر مهدی‌زاده دربارهٔ جامعهٔ مخاطره‌آمیز بک سه نکتهٔ کلیدی را متذکر شد: جدی‌بودن مخاطرات، تشدیدشوندگی دائمی آن، و گسترش‌پذیری آن. و افزود: «وقایع فاجعه‌آمیز رو به ازدیاد و غیرقابل کنترل است. لذا، ناگزیر با آن مواجه خواهیم شد. این مواجهه مستلزم سیاستی متفاوت و دسته‌جمعی است.»

همچنین، در جوامع صنعتی پیشرفته، مخاطره را کارکردی دانست که وابستگی زیادی به نهادهایی مانند دولت، علم پزشکی تخصصی و بازار کار دارد و ادامه داد: «بدون مرزشدن مخاطرات و غیرقابل کنترل بودن آن سه بعد را شامل می‌شود: فاصله‌ای، زمانی و اجتماعی.» در بعد فاصله شاهدیم که ویروس محصور به مرزهای کشور مبدأ نیست و کل جهان را درگیر کرده است. در بعد زمانی، دوران دوام ویروس و بیماری ناشی از آن نامشخص است. و در بعد اجتماعی، نیز نمی‌توان به راحتی تعیین کرد که چه کسی مسئول ایجاد این مخاطره است.

دکتر مهدی‌زاده در ادامهٔ سخنان خود به تبیین فرایندهای شکل‌دهندهٔ جامعهٔ مخاطره‌آمیز پرداخت و توزیع مجدد ثروت و مخاطره را اولین مورد خواند. در جوامع مخاطره‌آمیز مسئله به صورت توزیع امور منفی در سطح جهانی و در میان تمامی شهروندان است. نظر به اینکه مخاطرات با الگوی طبقاتی نسبت عکس دارد، ثروت در طبقات بالا، و مخاطرات در طبقات پایین توزیع می‌شود، به گونه‌ای که مخاطرات جامعهٔ طبقاتی را تقویت می‌کند. در اصل، جامعهٔ مخاطره‌آمیز، نابرابری‌های طبقاتی را بازتولید می‌کند.

وی شیوع کرونا را توأم با آسیب بیشتر به دهک‌های پایین درآمدی دانست و شوک ناشی از کرونا را در این گروه‌ها بیشتر عنوان کرد. توزیع نابرابر مخاطرهٔ کووید ۱۹، تنها در درون کشورها و بین اقشار مختلف نیست، بلکه در بین کشورهای مختلف جهان نیز با توجه به وضعیت اقتصادی و زیرساخت‌های مراقبت‌ها بهداشتی نابرابر وجود داشته است. وضعیت اقتصادی و زیرساخت‌های مراقبت‌های بهداشتی، از جمله عوامل اصلی در تعیین توانایی کشورها در مهار و به حداقل رساندن تلفات ناشی از این همه‌گیری است.

وی به آمار ابتلا به کرونا در آمریکا اشاره کرد که میزان مرگ و ابتلا در میان سیاه‌پوستان، با وجودی که یک‌چهارم جمعیت شهری را تشکیل می‌دهند، بسیار بالاست، به طوری که ۷۰ درصد

دانشکدهٔ مطالعات جهان دانشگاه تهران با همکاری انجمن ایرانی مطالعات جهان، سومین سلسله نشست‌های مجازی «همه‌گیری کرونا و تحولات جهانی در عصر کرونا و پساکرونا» را از ۷ مهر ۱۴۰۰ الی ۵ آبان ۱۴۰۰، هر چهارشنبه ساعت ۱۸:۰۰ الی ۱۹:۰۰، به مدت پنج هفته، در کانال اینستاگرام دانشکده برگزار کرد.

در نخستین نشست از سومین سلسله نشست‌ها، دکتر منصوره مهدی‌زاده، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور، در روز چهارشنبه ۷ مهر ۱۴۰۰ سخنرانی خود را با عنوان «ابعاد و پیامدهای اجتماعی ناشی از شیوع کرونا در جامعه به مثابه مخاطره‌ای جهانی» ایراد کرد.

دکتر مهدی‌زاده برپایهٔ نظریهٔ جامعه‌شناسی «جامعهٔ مخاطره‌آمیز» اولریش بک، جامعه‌شناس مشهور آلمانی، سخنرانی خود را تبیین و آن را بازتاب تغییرات اجتماعی عنوان کرد که مشکلات محیط را وارد زندگی سیاسی و اجتماعی کرده است. همچنین، در تمایز میان «مصائب بشری» و «مخاطره»، مخاطرات مدرن را محصول فعالیت‌های بشری دانست و گفت: «مخاطره ناشی از محیط ساخته‌شده و طبیعت اجتماعی است. مخاطره مانند تخریب نیست و حالتی میان امنیت و تخریب است. مخاطره ناشی از تصمیم‌ها و مصائب ناشی از سوانح طبیعی پیشاصنعتی است.»

به تعبیر وی، ویروس کووید ۱۹ چه منشأ حیوانی داشته باشد و چه ساخت دست بشر باشد، مداخلهٔ انسان در طبیعت و نقش غیرمستقیم او باعث ظهور و گسترش ویروس شده است، در نتیجه

کرونا و تحولات جهانی در عصر کرونا و پساکرونا، دکتر هادی دولت‌آبادی، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران بود. این نشست در روز چهارشنبه ۱۴ مهر ۱۴۰۰ با عنوان «مدیریت کرونا در فرانسه: آسیب‌ها و سیاست‌ها» برگزار شد.

به‌گفته دکتر دولت‌آبادی فرانسه با جمعیتی بیش از ۶۷ میلیون نفر و تراکم جمعیت، یکی از بالاترین نرخ‌های مرگ در پی کرونا را داشت. پیک شدید این بیماری در آوریل ۲۰۲۰ موجب مرگ ۶۰۵ نفر شد. در ۱۰ سپتامبر ۲۰۲۱ تعداد کشته‌شدگان بر اثر کووید ۱۹ به ۱۱۵۴۵۷ نفر رسید.

دکتر دولت‌آبادی از سه دوره قرنطینه در فرانسه سخن گفت. اولین قرنطینه در ۱۷ مارس ۲۰۲۰ تا ۱۱ می ۲۰۲۰ بود و افراد اجازه داشتند تنها برای این موارد از منزل خارج شوند: خرید مواد غذایی، رفتن به محل کار برای افرادی که نمی‌توانستند دورکاری کنند، به دلیل بروز مشکلات پزشکی، کمک به سالمندان یا کودکان، یا فعالیت ورزشی شخصی. در این مدت مراکز تفریحی و فرهنگی، همچنین واحدهای تجاری و واحدهایی که تأمین‌کننده نیازهای ضروری غذایی و دارویی نبودند تعطیل شدند. در هایپر مارکت‌ها هم بخش‌های فروش موارد غیرغذایی و بهداشتی تعطیل شد. در برخی شهرهای فرانسه نیز مقررات منع رفت‌وآمد از ساعت ۱۰:۰۰ شب تا ۵:۰۰ صبح برقرار شد و واحدهای فروش مواد غذایی نیز ملزم شدند تنها تا ساعت ۹ و ۳۰ دقیقه شب به کار بپردازند. در این مدت ۷۰۰ هزار نفر به دلیل رعایت نکردن قوانین قرنطینه، جریمه شدند.

دکتر دولت‌آبادی مهم‌ترین تأثیرات قرنطینه را بر جامعه فرانسه، افزایش خشونت‌های خانگی، افزایش ترک تحصیل (۲۳ درصد فرانسوی‌ها فاقد رایانه و یا تبلت هستند و ۲۰ درصد اشتراک اینترنت ندارند)، و افت درآمد واحدهای تجاری و شرکت‌های فرانسوی نام برد. به گفته وی، دوران همه‌گیری کرونا یکی از شکاف‌های اجتماعی در فرانسه را نمایان‌تر کرد و آن شکاف اجتماعی میان فرانسویان سطوح متوسط و بالای جامعه با قشر ضعیف بود که اغلب مهاجران بودند و در محلات حاشیه‌ای و شلوغ شهرها سکنی دارند.

کاهش ۶۲ درصدی کربن و کاهش ۲۵ درصدی انتشار گازهای کربنی در فرانسه را نیز در این مدت شاهد بودیم. افزایش استفاده از دوچرخه به جای وسایل حمل عمومی و افزایش خرید مردم از آمازون، از دیگر تغییرات به‌وجود آمده در جامعه فرانسویان بود.

دومین دوره قرنطینه در فرانسه از ۳۰ اکتبر ۲۰۲۰ شروع شد و در ۱۵ دسامبر ۲۰۲۰ به پایان رسید. این قرنطینه در سه مرحله سبک‌تر شد تا مردم فرانسه بتوانند به جشن‌های پایان سال و سال نو بپردازند. در اولین روز این قرنطینه، ۵۴۵ مورد مرگ در روز ثبت شد و در روز ۱۵ دسامبر به ۷۹۰ نفر رسید. در عمل، این قرنطینه

جانباختگان و ۴۵ درصد مبتلایان را شامل می‌شود. همچنین، در انگلستان نیز میزان مرگ و ابتلا در میان اقلیت‌های سیاه‌پوست بنگلادشی و پاکستانی دو برابر بیشتر از شهروندان سفیدپوست بوده است. وی افزود: «پژوهش مستند مراکز علمی از وضعیت اقتصادی مبتلایان به بیماری کرونا در ایران و جهان نشان می‌دهد که میزان ابتلا به این ویروس، کاملاً بر شکاف‌های اقتصادی اجتماعی چندساله در دنیا منطبق است.»

فردیت‌یابی دومین فرایند شکل‌دهنده جامعه مخاطره‌آمیز برشمرده شد. منظور از فردیت‌یابی این است که فرصت‌ها، تهدیدها، و دوگانگی‌های احساسی زندگی که قبلاً امکان غلبه بر آن‌ها در گروه اجتماع وجود داشت، اکنون باید توسط خود افراد درک، تفسیر و کنترل شود. در رابطه با شیوع کرونا، سرنوشت مردم جهان در عین داشتن آزادی انتخاب، تا حد زیادی به تصمیم‌های نهادهایی مانند دولت‌ها و نظام پزشکی جوامع وابسته است.

سومین فرایند، استانداردزدایی از کار عنوان شد. با شیوع کرونا، صورت‌های جدید از کار از جمله شیفت‌بندی کارکنان، دورکاری، کار از طریق فضای مجازی شکل گرفت و به تعبیر بک، کم‌اشتغالی کثرت‌یافته تحقق یافت. در چنین شرایطی افراد در شرایط بی‌ثباتی و عدم قطعیت شغلی به سر می‌برند و بیم ازدست‌دادن کار خود را دارند. دکتر مهدی‌زاده افزایش نگرانی در جامعه، افزایش ناامنی، غیرقابل پیش‌بینی بودن آینده و عدم کنترل بر آن، افزایش ترس و اضطراب و صرف وجود داشتن و زنده بودن، کاهش فعالیت و افزایش تعطیلی بسیاری از مشاغل، بی‌ثباتی تصمیم‌ها و سیاست‌های کلان دولتی، و احساس مخاطره، را از جمله پیامدهای اجتماعی مخاطره کرونا در جامعه برشمرده و با آمار به تبیین آن در جوامع مختلف پرداخت.

نشست دوازدهم:

مدیریت کرونا در فرانسه: آسیب‌ها و سیاست‌ها

دومین سخنران سومین سلسله نشست‌های مجازی همه‌گیری

انتخابات‌های شورای شهر و استانی، در ماه‌های گذشته و استقبال بیشتر از احزاب طرفدار محیط‌زیست یا حزب راست افراطی به رهبری مارین لوپن، باید گفت که رویکرد مکرون و دولت فرانسه راضی‌نگه‌داشتن رأی‌دهندگان فرانسوی برای انتخابات ریاست جمهوری پیش‌روست. نظرسنجی‌ها نشان می‌دهد مردم فرانسه از سیاست‌های دولت برای مدیریت کرونا نسبتاً راضی‌اند، بنابراین مکرون و رقیب راست افراطی او، مارین لوپن، دو نامزد احتمالی برای به دور دوم ریاست جمهوری باشند.»

نشست سیزدهم: چالش‌های مدیریت و رهبری سازمانی در عصر پسا کرونا

دکتر محمد ذاکری، از مرکز مطالعات نظام‌ها و فناوری‌های مدیریتی سازمان‌های اداری و استعدادهای کشور، سومین سخنران سومین سلسله‌نشست‌های مجازی همه‌گیری کرونا و تحولات جهانی در عصر کرونا و پسا کرونا بود. این نشست در روز چهارشنبه ۲۱ مهر ۱۴۰۰ با عنوان «چالش‌های مدیریت و رهبری سازمانی در عصر پسا کرونا» برگزار شد.

وی شرایط اقتصادی نامطمئن و غیرقابل پیش‌بینی و چالش‌ها را برای سازمان‌ها مهم‌ترین چالش این دوران برشمرده شد و با اشاره به تغییرات بازار کار، از کارکنان آسیب‌دیده اقتصادی و شغلی، بی‌اعتمادی به کارفرمایان، تغییر در مفهوم تعهد و امنیت شغلی، چالش جذب استعدادها در شرایط دشوار اقتصادی، تمایل بیشتر نیروی کار به بخش دولتی و شرکت‌های بزرگ، و عدم تمایل به کار تمام‌وقت سبک زندگی ناشی از دورکاری سخن گفت. همچنین، با اهمیت یافتن عینی مسئولیت اجتماعی، قضاوت درباره سازمان‌ها را بر اساس نقش اجتماعی آنان در دوره بحران تبیین کرد و بر اهمیت دادن سازمان‌ها به سلامت و بهزیستی کارکنان و مردم تأکید داشت.

به کاهش تعداد مرگ کمک نکرد، چراکه تعداد زیادی از فرانسوی‌ها قوانین را نادیده گرفتند و محافل گسترش ویروس زیاد شد. با این همه بعد از ۲۰ نوامبر ۲۰۲۰ که اوج پیک دوم بیماری بود، غیر از پیک‌های ضعیف طی دو هفته نخست ژانویه، به دلیل دوره‌های عید سال نو و پایان مارس، بیماری رو به کاهش رفت.

با افزایش موارد ابتلا و فوت در ماه مارس، فرانسه دوباره راه‌حل قرنطینه را انتخاب کرد و سومین تاریخ قرنطینه در فرانسه از ۳ آوریل ۲۰۲۱ شروع شد و تا ۳ می ۲۰۲۱ ادامه پیدا کرد. از این تاریخ، شیب ابتلا و مرگ در فرانسه کاهش یافت.

بخش بعدی سخنان این استاد فرانسه‌شناس درباره وضعیت تزریق واکسن در فرانسه بود که از دسامبر ۲۰۲۰ شروع شد و در ابتدای سال ۲۰۲۱ شدت گرفت. فرانسه علی‌رغم دارا بودن مؤسسه علمی پاستور که از باسابقه‌ترین مراکز علمی دنیا در زمینه تولید و تأمین واکسن است، در خصوص تأمین واکسن در داخل کشور موفق نبود و با انعقاد قرارداد با شرکت‌های سازنده واکسن در آمریکا و انگلستان، به سرعت وارد عمل شد. واکسن‌های فایزر، مدرنا و جانسن از شرکت‌های آمریکایی و واکسن آسترازنکا از انگلستان در فرانسه تزریق می‌شود. در فرانسه خبر حوادث لختگی خون و حتی مرگ برای افراد غیرسالمندی که واکسن آسترازنکا را تزریق کرده بودند جنجال زیادی ایجاد کرد و این کشور تزریق این واکسن را محدود به سالمندان کرد.

در خصوص مدیریت اقتصادی این بحران، دکتر دولت‌آبادی سخن از طرح جهش اقتصادی ۱۰۰ میلیارد یورویی از سپتامبر ۲۰۲۲ کرد. ۴۰ میلیارد یوروی آن از اتحادیه اروپا تأمین شد. ۲۰ میلیارد یورو به طرح گذر انرژی، ۱۰ میلیارد یورو به گذار دیجیتال، ۱۵/۳ میلیارد یورو برای حفظ بازار کار فرانسه، و ۶ میلیارد یورو برای بخش سلامت، بیمارستان‌ها، دارو و پزشک شهری اختصاص یافت. در بهار ۲۰۲۱، ۱۵۰ هزار واحد تجاری تعطیل شد. وزارت اقتصاد فرانسه برای حمایت از این مشاغل ۱۱ میلیارد یورو در ماه هزینه کرد. ساعت کار کارمندان شرکت‌ها نیز کاهش یافت و پرداخت حقوق آنان با کمک‌های دولتی و کاهش پرداختی همراه شد. برای مراکز و بخش‌هایی عمومی‌ای که به طور کامل تعطیل شدند کمک‌های بلاعوض منظور شد.

دکتر دولت‌آبادی در آخرین بخش سخنان خود به اعتراضات مردم فرانسه به دنبال اجباری شدن تزریق واکسن اشاره کرد.

وی سخنان خود را چنین جمع‌بندی کرد: «علی‌رغم مشکلات ابتدایی، فرانسه مدیریت نسبتاً خوبی برای مقابله با بحران کرونا انجام داد و از واحدهای تجاری و صنعتی حمایت نسبتاً خوبی کرد. البته، این هزینه‌های کلان حمایتی، در سال‌های بعد موجب برخی آفت‌ها هم خواهد شد. با نزدیک شدن به انتخابات ریاست جمهوری بهار ۲۰۲۲ و عدم اقبال فرانسوی‌ها از نامزدهای حزب مکرون در

در روز چهارشنبه ۲۸ مهر ۱۴۰۰ با عنوان «امریکای لاتین در عصر کرونا و پسا کرونا» برگزار شد.

دکتر حقوق‌روستا قاره آمریکا را به لحاظ جغرافیایی در دو بخش امریکای شمالی و امریکای جنوبی، بخش امریکای شمالی را شامل امریکای شمالی، کانادا، ایالات متحده و مکزیک، و بخش جنوبی را بین ۳۳ تا ۴۶ کشور برشمرد.

نخستین موارد ابتلا به کووید ۱۹ در امریکای لاتین در اواخر فوریه ۲۰۲۰ مشاهده و اولین مرگ نیز در ۷ مارس در آرژانتین ثبت شد. واکنش مهار سریع دولت‌ها از میزان آلودگی کاست، ولی عوامل مختلف اجتماعی و اقتصادی، مانع مهار و پروس شد. نظر به اینکه مردم امریکای لاتین افرادی خونگرم هستند، سطح بالای روابط غیررسمی یا روابط صمیمانه یکی از دلایل شکست در مهار این ویروس بود. از طرف دیگر، نبود حمایت‌های مالی و بیمه‌های اجتماعی و محدودیت در زیرساخت‌های بهداشتی، بر وضعیت بحرانی منطقه دامن زد. با تقریباً ۶۰ درصد اشتغال غیررسمی در امریکای لاتین، رعایت فاصله اجتماعی در بسیاری از موارد ناممکن بود و این افراد ناگزیر باید از قرنطینه خارج می‌شدند.

علی‌رغم تلاش دولت‌های کشورهای امریکای لاتین، سازمان بهداشت جهانی در می ۲۰۲۰ امریکای لاتین را مرکز همه‌گیری کووید ۱۹ اعلام کرد. در حال حاضر نیز بیش از ۴۰ درصد مرگ‌های ناشی از این همه‌گیری در این منطقه است. تا سپتامبر ۲۰۲۱، مجموع مبتلایان در امریکای لاتین بیش از ۸۸ میلیون مورد ثبت شد. برزیل با بیش از ۲۱ میلیون، آرژانتین با بیش از ۵ میلیون، مکزیک با بیش از ۳ و نیم میلیون به ترتیب کشورهای اول تا سوم در منطقه هستند.

میزان مرگ در این منطقه مجموعاً از ۲ میلیون نفر فراتر رفته است. برزیل با بیش از ۵۹۲ هزار نفر بیشترین تعداد و سپس مکزیک بیش از ۲۷۳ هزار کشته و آرژانتین بیش از ۱۱۴ هزار کشته داشته است.

اقدامات مهارکنندگی شیوع کرونا و قرنطینه‌های اجباری عمیقاً بر عرضه و تقاضا در بسیاری از بخش‌ها، به‌ویژه در بخش گردشگری تأثیرگذار بود و درآمد خانوار و قدرت خرید را کاهش داد و اقتصاد امریکای لاتین با افت و رکود شدیدی روبه‌رو شد. میزان این تأثیرات و بهبودی احتمالی آن در سال‌های آتی به توانمندی دولت‌ها در فعال‌سازی مجدد اقتصاد خود بستگی دارد.

اگر پیامدهای این همه‌گیری برای کشورهای توسعه‌یافته قابل توجه و مهم باشد، منطقه امریکای لاتین و کارائیب با مجموعه بیشتری از چالش‌ها روبه‌روست. این همه‌گیری سطوح بالای نابرابری اجتماعی موجود را نیز تشدید کرد و فشارهای بیشتری را بر دولت‌هایی وارد کرد که با نارضایتی‌های اجتماعی فزاینده‌ای روبه‌رو بودند. با این حال، دولت‌های منطقه حمایت‌های بی‌سابقه‌ای

دکتر ذاکری با تغییر سیاست از جهان‌گرایی به محلی‌گرایی در این دوران، از تاب‌آوری فردی، سازمانی و اجتماعی، و تغییر رویکرد در طراحی سازمان‌ها از طراحی مبتنی بر کارایی به طراحی مبتنی بر تاب‌آوری سخن گفت. همچنین، شرایط موجود را فرصتی برای استارت‌آپ‌ها و نوآوران خواند.

در بخش ارتباطات سازمانی، به ارتباطات سازمانی در فضای مجازی، کاهش ارتباطات رو در رو، کاهش کیفیت ارتباطات و افزایش اختلالات ارتباطی، مسئله اطلاع‌رسانی رویدادها و فرصت‌های سازمان به کارکنان، کاهش خلاقیت و نوآوری، دوگانه جلسات مدیریتی: کاهش هماهنگی و یکپارچگی یا کاهش ائتلاف وقت مدیران در جلسات متعدد، کاهش تعاملات اجتماعی و ارتباط با مشتریان اشاره کرد.

مشکلات رهبری و تصمیم‌گیری در سازمان‌ها، دورکاری، تغییر در تعریف واحدهای راهبردی و نقش‌های کلیدی، مهارت‌های کلیدی و کارکنان کلیدی، دشواری برقراری تعادل میان کار و زندگی به‌خصوص در دوران دورکاری، افزایش مشکلات روانی و خانوادگی دیگر مباحثی بود که دکتر ذاکری به تبیین آن پرداخت. وی با تأکید بر اینکه حتی با اتمام دوران همه‌گیری بازگشت به شرایط پیشاکرونا ممکن نخواهد بود و عصر جدیدی در زندگی بشر آغاز شده است، راه برون‌رفت از مشکلات و چالش‌های این دوران را آرامش و اطمینان در پرتو توکل، معنابخشی به کار در دوراهی جان و نان، و دسترسی گسترده‌تر به اطلاعات شخصی، خانوادگی و سلامتی کارکنان و چالش‌های اخلاقی پیش‌روی آن برشمرد.

نشست چهاردهم:

امریکای لاتین در عصر کرونا و پسا کرونا

چهارمین سخنران سومین سلسله نشست‌های مجازی همه‌گیری کرونا و تحولات جهانی در عصر کرونا و پسا کرونا، دکتر مریم حق‌روستا، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران بود. این نشست

تعليق اخراج افرادی بودند که نمی‌توانستند اجازه بدهند و توقف بازپرداخت اقساط وام‌ها، همچنین مسکوت گذاشتن توافقات مالی را اعلام کردند.

تدابیری که کشورهای امریکای لاتین در دوران کووید ۱۹ برای مدیریت شرایط اتخاذ کردند به شرح زیر اشاره شد:

۱. تضمین تأمین مناسب و توزیع مؤثر تجهیزات بهداشتی برای مراقبت‌های شخصی
۲. تخصیص منابع به‌طور راهبردی به‌منظور پیشگیری از بیماری و روش‌های کم‌هزینه‌تر
۳. تأکید بر پای‌بندی به توصیه‌ها و پروتکل‌های بهداشتی با اقدام‌های حمایتی ضروری
۴. اقدام‌های امنیت غذایی و تأمین سرپناه
۵. اطمینان از اقدام‌های کافی برای آزمایش و نظارت
۶. تقویت رهبری علمی و ارتباط شفاف با عموم مردم.

نشست پانزدهم:

آسیب‌شناسی چالش‌های مدیریت کرونا در قاره آفریقا

پنجمین سخنران سومین سلسله‌نشست‌های مجازی همه‌گیری کرونا و تحولات جهانی در عصر کرونا و پساکرونا، دکتر امیربهرام عرب‌احمدی، عضو هیئت علمی دانشگاه تهران بود. این نشست در روز چهارشنبه ۵ آبان ۱۴۰۰ با عنوان «آسیب‌شناسی چالش‌های مدیریت کرونا در قاره آفریقا» برگزار شد.

دکتر عرب‌احمدی با تشریح وضعیت جغرافیایی قاره آفریقا، آن را دومین قاره بزرگ بعد از آسیا معرفی کرد که جمعیت ۱ میلیارد

را در اختیار نیازمندترین افراد قرار دادند.

انجام تست، اعمال سختگیری‌های بیشتر در قرنطینه، فرهنگ‌سازی در استفاده از ماسک و الکل و رعایت فاصله اجتماعی از جمله اقدامات مهم دولت‌ها بود. در این مناطق بسیاری از خانواده‌ها به آب تمیز آشامیدنی دسترسی ندارند. ۲۱ درصد جمعیت شهری امریکای لاتین در محله‌های فقیرنشین، سکونتگاه‌ها و مسکن‌های نامطمئن زندگی می‌کنند. در این محله‌ها ازدحام زیاد و نبود خدمات بهداشتی اولیه از جمله عواملی است که محیط را به‌ویژه برای گسترش بیماری آماده می‌کند.

طبق تحقیقات آکسفورد در بررسی عکس‌العمل‌های دولت‌ها در سراسر جهان نسبت به همه‌گیری کرونا نشان داد، درحالی‌که اقدام‌های محدودکننده فاصله‌گذاری اجتماعی در مهار بیماری در اروپا مؤثر بود، در امریکای لاتین تأثیر مشابهی نداشت. در اکثر کشورهای امریکای لاتین، به‌جای کاهش سریع تعداد مبتلایان و مرگ ناشی از کووید، سرایت در سطح بالایی برای چند هفته بدون کاهش قابل توجهی ثابت بود.

ظرفیت کم مراکز بهداشتی و درمانی، دارو و کیت‌های تشخیص، کاهش درآمد و تولید ناخالص ملی، افزایش بیکاری و فقر، شکاف دیجیتال، افزایش خشونت و سوءاستفاده جنسی از جمله مشکلات بارز کشورهای امریکای لاتین بوده است. سازمان ملل برآورد کرده است که به‌ازای هر سه ماه قرنطینه، ۱۵ میلیون مورد اضافی خشونت بر علیه زنان در سراسر جهان وجود خواهد داشت. با توجه به تعطیلی مدارس، دختران نوجوان هم بیشتر در معرض مواجهه با انواع مختلف خشونت هستند.

با در نظر گرفتن تأثیر بسیار زیادی که همه‌گیری کووید ۱۹ بر اقتصاد کشورهای امریکای لاتین داشت، همچنین آسیب‌پذیری موجود از قبل در بخش بزرگی از جامعه، دولت‌های منطقه مجبور شدند مراکز اقتصادی خود بازکنند و برنامه‌های قرنطینه را به‌تدریج کاهش دهند. با این حال، علی‌رغم فوریت وضعیت، چندین کشور توانستند برنامه‌های بازگشایی را با رعایت فاصله اجتماعی به‌طور تدریجی طراحی و اجرا کنند. با تقسیم کشور براساس سطح سرایت و آلودگی، اقدام‌های بازگشایی در مراحل مختلف و به‌تدریج انجام شد.

اقتصاد جهانی در نیمه اول سال ۲۰۲۰ با شیوع ویروس کووید ۱۹ با رکود شدیدی مواجه شد. بخش تولید تا ۲۰ درصد با کاهش همراه بود. در منطقه امریکای لاتین و حوزه کارائیب، توسعه به‌آرامی صورت می‌گیرد و این کشورها ضربه سخت‌تر و شدیدتری خوردند. لذا، همه کشورهای منطقه اقدام‌های حمایتی مالی را برای پشتیبانی از مشاغل و افراد، اغلب با تمرکز ویژه بر آسیب‌پذیرترین افراد، وضع کردند. واکنش فوری، دولت‌ها

زمینه چالش‌های سیاسی را از دهه نود عنوان کرد. در قاره آفریقا تلاش بر این بود که نظام سیاسی کشورها به ثبات برسد و مردم از اختلافات قومی و قبیله‌ای و سختی‌های ناشی از حضور استعمار برهند. ظهور ویروس منحوس کرونا این آشفتگی را افزایش داد. افزایش خشونت و عمیق‌تر شدن شکاف قومی و قبیله‌ای، تعویق و عدم برگزاری انتخابات به‌موقع و افزایش بی‌ثباتی و ناامنی از چالش‌های سیاسی کرونایی در قاره آفریقا است.

وی در ادامه ضعف نظام بهداشت و درمان را در سطح قاره آفریقا از دیگر مشکلات بزرگ این کشور دانست. کمبود بیمارستان و تخت بیمارستانی، به‌ویژه نبود بخش مراقبت‌های ویژه، همچنین فرار مغزها و متخصصان حوزه سلامت به کشورهای اروپایی از بزرگ‌ترین مشکلات نظام بهداشت و درمان این قاره معرفی شد.

ضعف آفریقا در مدیریت بحران شامل ضعف در نظام بهداشتی، گسترش زاغه‌نشینی، زیرساخت‌های متزلزل اقتصادی، بی‌برنامگی در توزیع واکسن، کاهش اقدام‌های پیشگیری از همه‌گیری و عدم هماهنگی دولت با سازمان‌های مردم‌نهاد است. همچنین عمل نکردن کوواکس به وعده‌هایش برای تأمین واکسن و اعتقاد مردم به داروهای سنتی به‌جای تزریق واکسن از چالش‌های مدیریتی در قاره آفریقا بوده است.

اما نکته پایانی در این نشست مصونیت نسبی قاره آفریقا نسبت به سایر مردم جهان بوده است. آمار کشته‌های کرونایی قریب به ۲۰۵ هزار نفر در قاره آفریقا اعلام شد. دکتر عرب‌احمدی نخست علت این مسئله را نادرستی آمار و امتناع دولت‌های آفریقایی به دادن آمار دقیق مطرح کرد و در ادامه گفت: «هماهنگی دولت‌ها در کنترل مرزها، تراکم جمعیتی پایین در کشورهای آفریقایی، جابه‌جایی کمتر مردم آفریقا نسبت به سایر کشورها که به‌طور خودکار موجب رعایت پروتکل‌ها می‌شود، تجربه همه‌گیری‌های قبلی مثل مالاریا و ایدز و آب و هوای گرم قاره آفریقا و بافت جمعیتی جوان هم مزید بر علت بوده است.»

با پیگیری‌های دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان و تلاش مستمر دکتر ناهید پوررستمی، معاون آموزشی و پژوهشی دانشکده و با حمایت‌های دکتر سعیدرضا عاملی، بنیانگذار دانشکده مطالعات جهان، سه رشته مطالعات بریتانیا، فرانسه و روسیه در مقطع دکتری در دفترچه سازمان سنجش ایجاد شد و به‌همراه رشته دکتری مطالعات آمریکا در زیر گروه مطالعات جهان قرار گرفت. در سال ۹۹ رشته دکتری مطالعات هند اضافه شد و امسال دانشکده مطالعات جهان با آمدن رشته ایران‌شناسی معاصر تکمیل شد.

و ۳۰۰ و اندی میلیون نفر دارد و شامل ۵۴ کشور است. این قاره بر اساس یکی از تقسیم‌بندی‌های جهانی به چهار منطقه شمال، جنوب، غرب و شرق تقسیم‌بندی می‌شود.

دکتر عرب‌احمدی درباره کرونا و ورود آن به قاره آفریقا گفت: «این بیماری نسبت به سایر مناطق جهان با دو یا سه ماه اختلاف و دیرتر وارد آفریقا شد. آفریقای جنوبی، مراکش، تونس، مصر، اتیوپی، لیبی، الجزایر، کامرون و ساحل عاج از لحاظ شیوع و همه‌گیری کرونا آلوده‌تر هستند.»

به‌گفته رایزن فرهنگی سابق ایران در تانزانیا و زیمبابوه، یکی از بزرگ‌ترین مشکلات در آفریقا، کوتاهی دولتی‌ها در دادن اطلاعات درست و دقیق به سازمان بهداشت جهانی است. همچنین، مسئله چشمگیری که در قاره آفریقا پس از پاندمی کرونا مشاهده شد، بی‌اعتنایی رؤسای جمهور و سران و مقامات کشورهای آفریقایی به این ویروس بود که به مرگ بسیاری از افراد انجامید. مردم آفریقا پیش‌تر با ویروس‌های خطرناک‌تری مبارزه کرده‌اند و این ویروس در قیاس با آنچه آفریقا پشت‌سر گذاشته است زیاد خطرناک نیست.

در ادامه، مثال‌هایی از مرگ مقامات آفریقایی بیان شد از جمله مرگ دو رئیس‌جمهور در تانزانیا، رئیس‌جمهور برونودی و ماداگاسکار و مرگ دختر نلسون ماندلا که سفیر آفریقای جنوبی در کشور دانمارک بود. ده‌ها وزیر و نماینده مجلس نیز طی یک سال گذشته به‌دلیل نادیده‌نگاشتن کرونا جان خود را از دست دادند. این مرگ‌ها بر ساختار سیاسی بعضی کشورها از جمله زیمبابوه ضرباتی وارد کرد و این کشور به‌مدت سه هفته به‌دلیل کرونایی بودن مقاماتش وضعیت نابسامانی داشت.

دکتر عرب‌احمدی در ادامه این نشست بیان داشت که کرونا بر تمام جنبه‌های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی آفریقا تأثیر منفی داشت. از نظر اقتصادی که همگان از وضعیت نابسامان اقتصادی کشورهای آفریقایی مطلع‌اند، اما کرونا موجب آثار چشمگیر دیگری نیز در آفریقا داشت، از جمله افزایش شمار بیکاران، رکود وضعیت گردشگری، کاهش مبادلات تجاری آفریقا، کاهش صادرات نفتی و مرگ خاموش صدها هزار نفر در نتیجه تأثیرات منفی اقتصادی بوده است. چالش‌های اجتماعی در این قاره نیز شامل بی‌توجهی مردم به فاصله‌گذاری اجتماعی، تداوم گردهمایی و روحیه جمع‌گرایی مردم، استفاده نکردن از ماسک، و فقر و گرسنگی. اعتقاد مردم به داروهای سنتی یکی از مهم‌ترین چالش‌های اجتماعی مردم آفریقا بوده است که حتی مقامات این کشورها را هم شامل می‌شود.

این پژوهشگر حوزه آفریقا با حدود ۲۴ سال سابقه پژوهش،

قرار گرفتن سه رشته دکتری دانشکده در دفترچه سازمان سنجش

دکتری در دفترچه سازمان سنجش ایجاد شد و به همراه رشته دکتری مطالعات امریکا در زیر گروه مطالعات جهان قرار گرفت. در سال ۹۹ رشته دکتری مطالعات هند اضافه شد و امسال دانشکده مطالعات جهان با آمدن رشته ایران‌شناسی معاصر تکمیل شد.

با پیگیری‌های دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان و تلاش مستمر دکتر ناهید پوررستمی، معاون آموزشی و پژوهشی دانشکده و با حمایت‌های دکتر سعیدرضا عاملی، بنیانگذار دانشکده مطالعات جهان، سه رشته مطالعات بریتانیا، فرانسه و روسیه در مقطع

مجموعه‌های امتحانی

گروه علوم انسانی

۲۱۶۱- مطالعات جهان

رشته‌های مرتبط که فارغ‌التحصیلان آن می‌توانند در این مجموعه امتحانی شرکت کنند	گرایش	رشته
مطالعات جهان (تمامی گرایش‌ها)، مطالعات ترکیه، مطالعات رژیم صهیونیستی، مجموعه علوم سیاسی و روابط بین‌الملل (تمامی گرایش‌ها)، مجموعه حقوق (تمامی گرایش‌ها)، مجموعه علوم ارتباطات اجتماعی (تمامی گرایش‌ها)، مجموعه زبان و ادبیات خارجه (تمامی رشته‌ها و گرایش‌های زبان‌های انگلیسی، فرانسه و روسی)، مجموعه علوم اقتصادی (تمامی گرایش‌ها)، مجموعه تاریخ (تمامی گرایش‌ها)، مجموعه علوم جغرافیایی (تمامی رشته‌ها و گرایش‌ها)، توسعه و تبلیغ فرهنگ دینی گرایش‌های «مدیریت فرهنگی» و «تبلیغ دین»	(۱) مطالعات بریتانیا	(۱) مطالعات جهان
	(۲) مطالعات روسیه	
	(۳) مطالعات فرانسه	
	(۴) مطالعات هند	
	-	(۲) مطالعات آمریکای شمالی
	-	(۳) ایران‌شناسی معاصر

حضور دانشجویان رشته مطالعات ژاپن در دانشکده

به دلیل همه‌گیری کرونا از حضور در دانشکده محروم مانده‌اند، با فضاها و امکانات دانشکده حضوری آشنا شدند. همچنین، در بازدید از کتابخانه دانشکده، با توضیحات دکتر فریبا افکاری، رئیس کتابخانه، با منابع اختصاصی ژاپن و فهرست کتاب‌های ژاپنی دانشکده به خط ژاپنی آشنا شدند.

به دعوت دکتر ناهید پوررستمی، استاد گروه مطالعات ژاپن، نشستی حضوری برای آشنایی با فضاها و امکانات دانشکده، برای دانشجویان این رشته در روز شنبه ۲۰ آذر ۱۴۰۰ در دانشکده مطالعات جهان برگزار شد. در این نشست، با حضور دکتر علی گل محمدی، استاد گروه مطالعات ژاپن، دانشجویان گروه مطالعات ژاپن که

افتخارات

انتصاب دکتر محمدرضا سعیدآبادی، دانشیار گروه مطالعات اروپا، با حکم دکتر محمدعلی زلفی گل، وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، به عنوان عضو هیئت ممیزه دانشگاه تهران

دکتر احسان رسولی نژاد و آقای علیرضا کهن خاکی منتخبان سی امین جشنواره پژوهش و فناوری دانشگاه تهران

دکتر احسان رسولی نژاد، استادیار گروه مطالعات روسیه، و علیرضا کهن خاکی، رئیس واحد امور پژوهشی و ارتباط با صنعت/جامعه دانشکده مطالعات جهان منتخبان سی امین جشنواره پژوهش و فناوری دانشگاه تهران، در روز دوشنبه ۲۲ آذر ۱۴۰۰ بودند.

در این جشنواره، منتخبان در ده بخش زیر قرار گرفتند: پژوهشگران پیش کسوت نمونه، پژوهشگران برجسته، پژوهشگران نمونه، پژوهشگران جوان نمونه، رساله های دکتری نمونه، رساله های کارشناسی ارشد نمونه، کارشناسان پژوهش نمونه، کتابخانه نمونه، کتابخانه شایسته تقدیر، و پژوهشکده شایسته تقدیر.

از دکتر احسان رسولی نژاد، با عنوان «پژوهشگر جوان نمونه»، و از علیرضا کهن خاکی، با عنوان «کارشناس پژوهش نمونه» با حضور دکتر سیدمحمد مقیمی، رئیس دانشگاه تهران، دکتر مهدی فکورثقیه، معاون پژوهشی، و دکتر اکبر موسوی موحدی، دکتر محمود کمره ای، دکتر احمد نوحه گر، از اعضای هیئت رئیسه دانشگاه تهران تجلیل شد.

دکتر روح الله حسینی، داور بخش سینماشعر و فیلمنامه دومین جشنواره فیلم کوتاه سلفی ۲۰ شد

بیست و هشتمین جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی و نوزدهمین جشنواره ملی پایان نامه سال دانشجویی

جایزه ایشان را دکتر فریبا افکاری، رئیس کتابخانه دانشکده مطالعات جهان، به نمایندگی دریافت کرد.

همچنین، در این مراسم پایان نامه دوتن از دانشجویان دانشکده مطالعات جهان نیز برگزیده شد.

اکاترینا آنترووا از کشور روسیه و دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات ایران برای «تحلیل نشانه‌شناختی کاریکاتور اجتماعی، سیاسی معاصر ایران»

ناشائو کیان از کشور چین و دانشجوی کارشناسی ارشد مطالعات ایران برای پایان نامه «امت و ملت: تحول هویت ملی ایران در پیام‌های رهبری به حج»

در روز کتاب، کتاب‌خوانی و کتابدار، با مشارکت کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران و معاونت فرهنگی سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی، بیست و هشتمین جشنواره ملی کتاب سال دانشجویی و نوزدهمین جشنواره ملی پایان نامه سال دانشجویی در روز دوشنبه ۲۴ آبان ۱۴۰۰ در تالار علامه امینی کتابخانه مرکزی دانشگاه تهران برگزار شد.

در این مراسم از نوش آفرین انصاری، کتابدار و دبیر شورای کتاب کودک با عنوان «استاد خادم کتاب» تجلیل شد. انصاری به دلیل مسافرت نتوانست در این مراسم حضور داشته باشد و با ارسال ویدئو از دبیرخانه جشنواره تشکر کرد. لوح تقدیر و نشان

انتصاب دکتر فؤاد ایزدی در شورای عالی سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران

دکتر فؤاد ایزدی، دانشیار گروه مطالعات امریکای شمالی دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران، عضو شورای عالی سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی ایران شد.

این حکم به مدت چهار سال، به پیشنهاد وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و تصویب مجمع عمومی شورای عالی خبرگزاری جمهوری اسلامی صادر شده است. دیگر اعضای این شورا طی احکام جداگانه عبارت‌اند از حجت‌الاسلام والمسلمین سیدکمیل باقرزاده، مدرس حوزه و دانشگاه، فرهاد مهدی‌پور، معاون مطبوعاتی و اطلاع‌رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، میثم نیلی، مدیرعامل مجمع ناشران انقلاب اسلامی، و سپهر خلجی، معاون خبر اسبق ایرنا.

سخنرانی‌ها، کارگاه‌ها و نشست‌های تخصصی

چهل و سومین نشست کرسی یونسکو در فضای مجازی و فرهنگ: دوفضایی شدن جهان

برگه‌های خود علاقه‌ای غیرطبیعی نشان می‌دهند. وی به بررسی دلایل این علاقه فزاینده پرداخت و این سؤال مطرح کرد که: «چرا باید کسی به فرست‌هایی که سلبریتی‌ها از زندگی لوکس خود منتشر می‌کنند علاقه داشته باشد و با دیدن آن و غبطه‌خوردن به آن زندگی‌های لوکس، خودش را شکنجه بدهد؟»

در این سخنرانی توضیح داده شد که مردم روشی به نام «مصرف نیابتی» را اختراع کرده‌اند که در آن به خود امکان می‌دهند تا به صورت نیابتی و از سوی سلبریتی محبوبشان آن زندگی لوکس و باشکوه را «مصرف» کنند. مصرف نیابتی نیازمند حل‌شدن کاربر در سلبریتی محبوب اوست، به نحوی که بتواند تصور کند که لذتی که سلبریتی می‌برد، لذتی است که خودش می‌برد.

چهل و سومین نشست کرسی یونسکو در فضای مجازی و فرهنگ: دوفضایی شدن جهان با عنوان «مصرف نیابتی در اینستاگرام: جستاری انتقادی درباره کاربران ایرانی» با سخنرانی دکتر احسان شاه قاسمی، عضو هیئت علمی گروه ارتباطات دانشگاه تهران، در روز دوشنبه ۱۹ مهر ۱۴۰۰، ساعت ۱۸:۰۰ الی ۱۹:۳۰ به صورت مجازی در کانال اینستاگرام کرسی برگزار شد.

دکتر شاه قاسمی با بیان اینکه «در سال‌های گذشته اینستاگرام به دلایل مختلف، از جمله حذف رقبا و پشتیبانی نیرومند فیسبوک از آن، همچنین ویژگی‌های درونزاد پلتفرمی آن در ایران گسترش زیادی پیدا کرده است»، برآورد کرد که به تنهایی بیش از نیمی از پهنای باند ایران به اینستاگرام اختصاص دارد. پژوهش‌ها نشان می‌دهد کاربران ایرانی به نمایش‌های فریبنده از شکوه و مصرف‌گرایی سلبریتی‌ها در

سومین کارگاه تجارت بین‌الملل برگزار شد

بازرگانان مستقل و معاون سازمان روابط اقتصادی خارجی ترکیه و ایران، با موضوع «معرفی تخصصی اقتصاد ترکیه و قوانین و مقررات مرتبط با سرمایه‌گذاران خارجی»

آرش فکوری، بازرگان فعال در ترکیه، با موضوع «راهنمای خریدوفروش در پلتفرم‌های برخط ترکیه»

دکتر مهدیه آقازاده، رئیس هیئت‌مدیره مرکز رشد و توسعه سرمایه‌گذاری سینرژیا، با موضوع «زیست‌بوم استارت‌آپی و راهنمای عملی راه‌اندازی کسب‌وکار در ترکیه (صفر تا صد ثبت شرکت و قوانین مالیاتی در ترکیه)»

علی دیلمقانیان، عضو هیئت مدیره اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه، با موضوع «انتقال تجربه در حوزه تجارت با ترکیه، بررسی روش‌های حمل‌ونقل و مبادلات پولی بین دو کشور»

رضا حسنی، مؤسس و مدیرعامل ترکیه پرتال، با موضوع «سلیمان اردوغان، نماینده شورای تجارت جهانی ترکیه DTiK»

انجمن ایرانی مطالعات جهان، سومین کارگاه تجارت بین‌الملل را در روز چهارشنبه ۲۱ مهر ۱۴۰۰ به دو صورت مجازی و حضوری برگزار کرد.

این کارگاه که به توسعه تجارت با ترکیه اختصاص داشت با مدیریت دکتر جواد شعرباف، استادیار گروه مطالعات غرب آسیا و شمال آفریقا برگزار شد. اداره این نشست را دکتر رضا دهقانی، دانشیار گروه مطالعات ترکیه برعهده داشت.

دیگر سخنرانان این کارگاه عبارت بودند از: دکتر رحمت حاجی مینه، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، با موضوع «بررسی سیر تاریخی روابط اقتصادی دو کشور و چشم‌انداز آینده این روابط»

مهرداد سعادت دهقان، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه با موضوع «صادرات، واردات و تسهیلات اتاق مشترک بازرگانی ایران و ترکیه برای تجار ایرانی»
فاتح چاپاباتماز، رئیس شعبه تهران انجمن صنعتگران و

چهارمین کارگاه تجارت بین‌الملل برگزار شد

کالاهای اولویت‌دار برای تجارت بین دو کشور» دکتر محمود استقلال، مشاور صادرات و برندسازی، و مدرس اتاق بازرگانی ایران، با موضوع «آشنایی با مذاکرات تجاری و قراردادنویسی با محوریت کشور هند» محمدرضا شرفی، عضو کارگروه بلاکچین و رمزارز کمیسیون فاوای اتاق بازرگانی ایران، با موضوع «رمزارز و کاربرد آن در تجارت بین‌الملل» ابوالقاسم حبیبی، مدیر سرمایه‌گذاری‌های نو در گروه صنعتی مشفق، با موضوع «معرفی زیست‌بوم استارت‌آپی هند» جواد مطوری، مدیرعامل شرکت الزهرا و فعال در حوزه جلوه‌های ویژه سینمایی هند، با موضوع «صادرات خدمات به هند» میرهادی قریشی، رئیس هیئت مدیره شرکت الوارث هند، با موضوع «انتقال تجربه در حوزه صادرات به کشور هند».

انجمن ایرانی مطالعات جهان، چهارمین کارگاه تجارت بین‌الملل را در روز چهارشنبه ۳ آذر ۱۴۰۰ به دو صورت مجازی و حضوری برگزار کرد.

این کارگاه که به توسعه تجارت با هند اختصاص داشت با مدیریت دکتر جواد شریباف، استادیار گروه مطالعات غرب آسیا و شمال آفریقا برگزار شد. اداره این نشست را دکتر مازیار مظفری‌فلارتی، استادیار گروه مطالعات هند برعهده داشت.

دیگر سخنرانان این کارگاه عبارت بودند از: ابراهیم جمیلی، رئیس اتاق مشترک بازرگانی ایران و هند، با موضوع «صادرات، واردات و تسهیلات اتاق مشترک بازرگانی ایران و هند برای تجار ایرانی» دکتر محمدرضا عابدین، استادیار مؤسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی، با موضوع «معرفی بازار هند و بررسی

شانزدهمین نشست از سلسله نشست‌های ژاپن‌شناسی:

اخلاق در هنرهای رزمی ژاپن

سلسله نشست‌های ژاپن‌شناسی
دوشنبه‌های آخر ماه
نشست شانزدهم

۱۶

دانشکده مطالعات جهان

اخلاق در هنرهای رزمی ژاپن

سخنران:
شیهان سلیمان مهدی‌زاده
بنیانگذار کن دو و
ای ای دو (سامورایی) در ایران

برای اطلاع از نشست‌های پیش‌بر
لطفاً اسکن کنید

روز دوشنبه ۲۶ مهرماه
ساعت: ۱۳:۳۰ تا ۱۵:۳۰

لینک ورود: <http://vroom.ut.ac.ir/fws5>

شانزدهمین نشست از سلسله نشست‌های ژاپن‌شناسی با عنوان «اخلاق در هنرهای رزمی ژاپن» در روز دوشنبه ۲۶ مهر ۱۴۰۰ با سخنرانی شیهان سلیمان مهدی‌زاده، بنیانگذار کن دو و ای‌آی‌دو (سامورایی) در ایران و رئیس انجمن کن دو، ای‌آی‌دو ایران و رئیس کاراته گوجوریو اوکیناوی، به‌طور مجازی در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران برگزار شد.

در ابتدای نشست فاطمه بابای زنگباری، از فارغ‌التحصیلان مطالعات ژاپن دانشکده مطالعات جهان به معرفی هنرهای رزمی ژاپن پرداخت و تاریخچه مختصری از هنرهای رزمی و سه کلیدواژه اصلی آن را یعنی بوجوتسو، بوگی و بودو را شرح داد.

مهدی‌زاده با هدف درک رابطه اخلاق در تمرینات هنرهای رزمی، به این نکته مهم اشاره کرد که حقیقت و اوج کمال و شکوفایی هنر رزمی در مرحله‌ای برای رزمی‌کار به‌دست خواهد آمد که به مسائل اخلاقی و معرفتی واقف شده باشد. وی مراحل اخلاقی را چنین برشمرد: تواضع، ادب، فروتنی و در نهایت صداقت و وفاداری.

مهدی‌زاده افزود: «در هنرهای رزمی معروف است که می‌گویند فروتنی و تواضع پیروز می‌شود و غرور شکست می‌خورد. احترام نیز به‌طور کامل با فروتنی مرتبط است؛ احترام به بزرگ‌ترها و استاد خود و کسانی که در راه رسیدن به مقصد کمک کردند. وفاداری و صداقت، خصوصیات اخلاقی را کامل می‌کند و باعث می‌شود هنرجو به مفهوم خوب در زندگی دست یابد. صداقت شامل ایمان‌داشتن و احترام گذاشتن به استاد و آیین‌های اجرایی در هنر رزمی و وفاداری است به آنچه

فرا گرفته می‌شود. اگر هنرجویی احساس کند که تمام مطالب را یاد گرفته و آن‌ها را کافی نداند، در حقیقت مغرور شده است و راه پیشرفت بسته می‌شود. کل مطلبی که در هنرهای رزمی هست دوری انسان از غرور، بدنگرشی و از افکار ناپسند است. هنر رزمی انسان را آموزش می‌دهد و به‌طرف حرکت مستقیم در زندگی،

درست‌بودن و به نکویی فکر کردن و زندگی کردن سوق می‌دهد. ادب یکی از روش‌های ضروری برای هموارسازی روابط است. بسیاری از والدین در ژاپن، از فرزندان خود می‌خواهند که هنرهای رزمی را برای کسب آداب و معاشرت بیاموزند.

مهدی‌زاده با اشاره به اینکه هنرهای رزمی کنونی از هنرهای رزمی سنتی ژاپن توسعه یافته و هدف آن‌ها شکل‌گیری شخصیت

از طریق تمرین است، ادامه داد: «در هنرهای رزمی علاوه بر تربیت جسم و کسب مهارت تکنیکی، به آداب و فرم صحیح معاشرت نیز اهمیت داده می‌شود. هنر رزمی در قالبی اولیه، وقتی که هنرجو وارد باشگاه یا دوجو می‌شود، اولین درسی که به او داده می‌شود این است که موقع ورود احترام بگذارد و داخل شو! موقعی که با استاد خودت و یا با سنپای یا ارشد خودت صحبت می‌کنی، احترام بگذار و سوآلت را بپرس. وقتی تمرین تمام شد و زمانی که از سالن خارج می‌شوی، احترام بگذار و خارج شو! این همان قالب‌های پوخته است. واقعیت اما چیز دیگری است. محتوا و معنای واقعی در درون آن یعنی درون هنر رزمی است.»

این استاد هنرهای رزمی تاریخچه هنرهای رزمی را در اعصار گذشته، به خصوص در دوره کاماکورای ژاپن، جنگ‌های فئودالی یا داخلی ژاپن دانست که سالیان متمادی ادامه داشته است. در آن زمان و حتی قبل از آن هنرهایی برای جنگیدن بود که فقط نظامیان از آن استفاده می‌کردند و برای عام نبود. در آن زمان، تنها اسلحه‌ای که وجود داشت و برای نظامیگری استفاده می‌شد، شمشیر، نیزه و تیر و کمان بود. در دوره کاماکورا بر اثر تجربه، شمشیر شکل واقعی امروزی را پیدا کرد و هنر در جنگیدن و به دو نیم کردن دشمنان و حریف مقابل بود. روش‌هایی نیز برای مبارزه داشتند. در آن زمان به این سیستم «بوجوتسو» می‌گفتند. «بو» اول واژه «بوشی» و «جیتسو» به معنای تکنیک است. این تکنیک‌ها فقط برای کشتن بود. گروه‌هایی بودند که به تکنیک‌های بالاتری دست پیدا کرده بودند و به آن‌ها «سامورایی» می‌گفتند. این افراد با نگرش‌ها و رفتارهای بسیار خاص و آن سنت‌های اصیل، کم‌کم به گروهی به نام «بوشیدو» تبدیل شدند. «دو» به معنای طریقت است. از آنجاکه در ژاپن کلمات یک جور نوشته می‌شود ولی به سه نوع مختلف خوانده می‌شود؛ به‌طور مثال، نوع دیگر خواند کاتانا، «تو» است؛ یا شمشیر چوبی «بوکوتوی» همان کشینای در ورزش کن‌دو است از جنس خیزران.

مهدی‌زاده با ابراز تأسف از اینکه برخی جوانان بدون درک ماهیت احترام وارد این ورزش می‌شود و تصور می‌کنند با پایین آوردن سر و تعظیم کردن احترام یا «ری» انجام شده است. وی گفت: «ری‌گی یا همان اخلاق و معنویات باید با تمرین کردن در کنه درونی بدن یا همان روح بنشینند و باعث تعالی روح و رسیدن به منش تواضع و فروتنی و ادب شود. همین اصطلاح را ما در ورزش رزمی ایران با عنوان پهلوان داریم. گذشت، ایثار و نکویی نمادهای بارز آن است. متأسفانه در بعضی سبک‌ها و ورزش‌ها این مسئله کم‌رنگ شده است. اینکه هنرجو بیاید و قهرمان بشود و مدال بیاورد، کافی است. خوشبختانه در کن‌دو و ای‌آی‌دو، اجرا و عملکرد فردی خارج از اصول اخلاقی، به قول ژاپنی‌ها «باتسو» است

یعنی مورد قبول نیست.»

در مهدی‌زاده به مبارزه‌ای اشاره کرد که ورزشکار به دلیل عمل نکردن به این اصول اخلاقی امتیاز خود را از دست داد: «دو جوان کن‌دوکار برای مبارزه در مقابل هم ایستادند. یکی از این کن‌دوکارها ضربه بسیار زیبایی «هنی‌رو» یا ضربه مستقیم به سر را اجرا کرد و سه داور پرچم خود را بالا بردند مبنی بر اینکه ضربه‌ای کامل و «ای‌پون» است. درست زمانی که این فرد می‌خواست به «موتوایچی» یا جایگاه خودش برگردد، «کاچی‌پوز» یا فیگور پیروزی گرفت یعنی «انجام دادم»، «گرفتم». همان لحظه به خاطر این عمل امتیاز «توری‌کیشی» شد یعنی صفرا در مطلبی که گفتم نکته این است: زمانی که در مسابقه‌ای برنده می‌شوید غرور خود را کنترل کنید؛ و یا زمانی که بازنده می‌شوید، در خود غرق نشوید. چه بازنده، چه برنده، اگر به همدیگر احترام بگذارند، ارتباطی بین دو فرد ایجاد می‌شود و آن روابط اصل و واقعیت هنر رزمی است. اصل آموزه بر این است که حتی زمانی که باختی، از حریف تشکر کن! در کلمات هم آورده می‌شود. حتی حریف به من آموزش می‌دهد: تکنیک بسیار زیبایی که تو توانستی اجرا کنی من نتوانستم.»

مهدی‌زاده با انتقاد از قهرمان‌پروری صرف ادامه داد: «در هنر رزمی فیزیک و متافیزیک را در کنار هم باید حرکت بدهید نه اینکه فقط تسوکی سر بزیند و ماموشیگیری خیلی بالا بزیند.» در اینجا نیز خاطره‌ای از استاد خود بیان داشت: «یکبار من به استادم گفتم: 'استاد همان‌طور که می‌دانید زمانی به حریف می‌چسبیدم و ماموشیگیری به سرش می‌زد، ولی متأسفانه بعد از تصادف آن حالت را نمی‌توانم اجرا کنم.' استاد حرف چشنگی به من زد و این کلام برای من درسی است. استاد گفت: 'احتیاجی نیست شما بالای سر بزیند. چوگان (همان قسمت وسط که ما به آن در هنر رزمی چوگان می‌گوییم) اجرا کن ولی درست اجرا کن! آن مهم است. اینکه کجا می‌زنی مهم نیست. یک تکنیک ولی درست اجرا کن!' این‌ها درس است. درس‌هایی که هر هنرجو در مکتب‌خانه عشق کم‌کم به آن دست پیدا می‌کند.»

مهدی‌زاده در تبیین یکی از حرکات رزمی به نام دن، آن را قالبی دانست که باید فرد را به تعالی برساند.

این نشست مجازی با پرسش حضار و پاسخ استاد به کار خود خاتمه داد.

اداره این نشست را دکتر ناهید پوررستمی، استادیار رشته مطالعات ژاپن دانشکده مطالعات جهان و معاون آموزشی و پژوهشی این دانشکده بر عهده داشت.

 <https://aparat.com/v/7gS00>

هفدهمین نشست از سلسله نشست‌های ژاپن‌شناسی: زمینه‌های ساخت مستند شرقی و گفتگو با کارگردان آن

هفدهمین نشست از سلسله نشست‌های ژاپن‌شناسی با عنوان «زمینه‌های ساخت مستند شرقی و گفتگو با کارگردان آن» در روز دوشنبه ۲۴ آبان ۱۴۰۰ با سخنرانی مسعود طاهری، کارگردان، به‌طور مجازی در دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران برگزار شد.

به گفته طاهری، مستند شرقی در ۱۳۰ دقیقه و نسخه کوتاه‌شده آن در ۱۰۰ دقیقه که قرار بود سریالی هفت قسمتی در چهارده الی پانزده دقیقه باشد. این مستند درباره ایزوتسو است و مخاطب را به بخشی از تاریخ ژاپن می‌برد. مسائل ایزوتسو با موسی جارالله و ابراهیم عبدالرشید و رابطه سه‌گانه ابراهیم عبدالرشید و ایزوتسو و اوکاوا شومی در این مستند به تصویر کشیده شده است. طاهری با اشاره به اینکه شبکه ان‌اچ‌کی ژاپن از روی این مستند فیلمی نیز ساخته است و تصویربرداری آن در سال ۱۳۹۸ در ایران انجام شده و با چند تن از دوستان ایزوتسو مصاحبه شده است. در این مصاحبه به بازتاب‌های مستند شرقی نیز اشاره شده است. وی افزود: «پس ما سه اثر داریم: یکی فیلم مستند شرقی، دومی سریال طلوع یک شرقی، و سومی فیلم شبکه ان‌اچ‌کی به نام ژاپنی‌ای که عاشق اسلام شد: توشیهیکو ایزوتسو».

طاهری با بیان این مقدمه سخنان خود را در چهار بخش ادامه داد: انگیزه ساخت فیلم، چگونگی ساخت آن، زمینه‌های فرهنگی ایران و ژاپن و سایر کشورها در مواجهه با فیلم.

طاهری انگیزه‌های خود را در ساخت این مستند، ۲۳ سال پیش و در کلاس ادبیات فارسی و نیز تفسیر قرآن دکتر مجتبی بشردوست عنوان کرد و گفت: «دکتر بشردوست در این کلاس با معرفی کتاب خدا و انسان در قرآن نوشته ایزوتسو از روش تازه‌ای در قرآن‌پژوهی سخن گفت که شبیه همان نتایج قرآن‌پژوهان سنتی است و به آن‌ها خیلی نزدیک است. برایم خیلی جالب و جذاب بود و این کتاب را پیدا کردم و خواندم و روی من تأثیر عمیقی گذاشت و فهمیدم چه عمق و چه وسعت علمی بالایی دارد. پیگیر ایزوتسو بودم. سال ۱۳۹۳ طرحی آماده کردم و با همکاری معاونت قرآن وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی شروع به ساخت فیلم کردم. بر اساس کلاسی که خدمت استاد انوار می‌رفتم در همان زمان آماده کردن فیلم با دکتر محقق آشنا شدم و این هم‌نشینی خیلی روی من تأثیرگذار بود. با شروع ساخت فیلم، دوستان جدیدی پیدا کردم که یکی از آن‌ها دکتر بهمن ذکی‌پور بود. ایشان قبلاً درباره ایزوتسو کار کرده بود. تبادل اطلاعات و تبادل تحلیل اتفاق افتاد

و این فیلم حاصل ساعت‌ها گفت‌وگو و تلفنی من و آقای دکتر ذکی‌پور و سایر دوستان است. از اینجا تقریباً فهمیدیم که یک اشل کاری به‌دست آوردیم.»

طاهری در بخش دوم سخنان خود به چگونگی ساخت این فیلم اشاره داشت. با تشکیل گروه پژوهشی و تقسیم حیطه‌های کار و فیش‌برداری، فهرست اسامی افراد ایرانی و غیرایرانی برای مصاحبه و سؤال‌های مصاحبه برای هر فرد تنظیم شد. فیلم‌برداری و مصاحبه با افراد در سیزده کشور انجام شد. از جمله در ژاپن با پروفیسور توشیا کورودا و آکیرا ماتسوموتو که هر دو از شاگردان ایزوتسو بودند؛ واکاماتسو که نویسنده کتاب مهمی درباره ایزوتسو است؛ کوسه‌ی موری‌موتو، راهب بزرگ معبد تودای‌جی؛ ساوایی و کاوادا؛ در اروپا با پیر لوری و یان ریشار؛ در سوئیس با هرماندن دورلد؛ در کانادا با رابرت وینسنوفسکی، مدیر وقت مؤسسه مطالعات اسلامی دانشگاه مک‌گیل، و ولید صالح، یکی از مهم‌ترین قرآن‌پژوهان حال

سوگوارهای است در حسرت آن چیزهایی است که ژاپنی‌ها داشتند و از دست دادند.

طاهری افزود: «به‌باور من ژاپنی‌ها خیلی هوشمندانه‌تر از دیگر کشورهای آسیایی با این مقوله برخورد کردند و توانستند بین «سنت» و «مدرنیته» سازگاری برقرار کنند. در ژاپن در کنار ساختمانی بسیار مدرن در توکیو، معبدی بسیار قدیمی هست و این دو به‌شکلی با هم در تعادل‌اند. نظر من این است که ما این نگاه را در خاورمیانه فعلاً فقط در شهر نجف داریم، بدون اینکه الزام‌های دنیای مدرن آن‌ها را به این سمت کشانده باشد.»

طاهری ایزوتسو را دقیقاً منتقد این وضعیت در شرق می‌داند که معتقد است ما میراث ارزشمندی داریم و باید آن را حفظ کنیم. در این بین، اتفاقی که در اوایل دهه ۶۰ تا اواخر دهه ۷۰ م می‌افتد این است که سید حسین نصر و هانری کربن نیز با او همراه می‌شوند. طاهری ادامه داد: «هرچند هر سه این‌ها تقریباً پروژه‌های متفاوتی داشتند، برابردشان پروژه‌ای مشترک بود. این‌ها در حقیقت روی علم مادر تمدن‌ها یعنی فلسفه و در مرحله بعد عرفان دست می‌گذارند. در حقیقت، اعتقاد دارند که آن علم راهبر و مادر تمدنی فلسفه است و اگر فلسفه سرزمین‌های شرقی را بتوانیم درست کنیم، در خیلی چیزها خود را نمود می‌دهد. این جمع توانست ایده‌های خود و شرق محوری را در جایی به نام «انجمن حکمت و فلسفه» ببرند. دکتر نصر در همین فیلم شرقی می‌گوید، شرق مسئله‌ای محوری بوده است اما تلقی هر یک از آن‌ها از شرق، تقریباً با هم فرق می‌کرده است. ایزوتسو کمی آفاقی‌تر بود و کربن کمی انفسی‌تر.»

طاهری ایزوتسو و کربن را فیلسوف‌های کلاسیک نامید که به‌لحاظ عملگرایی، دکتر نصر نسبت به هر دو برتری داشت. نصر نه‌تنها عملگرا بود، بلکه پشتوانه خوب مالی و حکومتی داشت. ایزوتسو با عایدی صد هزار دلار در سال، از دانشگاه کی انصراف داد و به ایران آمد. به گفته طاهری ایزوتسو و کربن به‌دلیل ایران را انتخاب کردند که زندگی مدرن و زندگی سنتی در ایران در جریان متعادل بوده است. حتی ایزوتسو همراه دکتر محقق در مجالس ختم شرکت می‌کرد که این تصویر در فیلم شرقی به نمایش درآمده است. طاهری به نقل از دکتر محقق گفت که ایزوتسو به مجالس ختم و فاتحه‌خوانی بسیار علاقه‌مند. طاهر دلیل آن را شکل سنتی این مراسم عنوان کرد. ایزوتسو گاه به قزوین و به دیدار علمای خیلی سنتی نظیر رفیعی قزوینی نیز می‌رفته است. این نشست مجازی با پرسش حضار و پاسخ کارگردان به کار خود خاتمه داد.

اداره این نشست را دکتر ناهید پوررستمی، استادیار رشته مطالعات ژاپن دانشکده مطالعات جهان و معاون آموزشی و پژوهشی این دانشکده بر عهده داشت.

 <https://apararat.com/v/fajbl>

حاضر دنیا؛ و با سستراک مانوکیان؛ در حلب با عیسی علی العاکوب، یکی از مترجمان مهم ایزوتسو که در سال ۲۰۱۶ در جریان جنگ حلب انجام شد؛ با دکتر نصر، جیمز موریس و نادر اردلان در امریکا. طاهری با اشاره به همکاری‌های خوب افراد در ژاپن و مجمع فرادانشگاهی ایزوتسو، و سفارت ایران در ژاپن که به گفته وی در ژاپن دارای ارج و قرب است، به بودجه تحقیقاتی دکتر موری برای تهیه زیرنویس ژاپنی برای فیلم اشاره کرد که فردی به‌نام اونو تهیه آن را برعهده گرفت و باعث شد در ژاپن فیلم با اقبال خوبی همراه شود. کارگردان مستند شرقی، در بخش آخر سخنان خود به زمینه‌های فرهنگی ایران و ژاپن و سایر کشورها در مواجهه با فیلم اشاره داشت و گفت: «ایران و ژاپن، علی‌رغم پشتوانه‌های فرهنگی و تمدنی زیاد خود، در عرصه جهانی فرهنگ‌ها و تمدن‌های مغلوب هستند که دلایل تاریخی جداگانه‌ای دارد. به‌نظر من، دلیل تاریخی این موضوع برای ژاپن شاید همان شکست تاریخی در جنگ جهانی دوم باشد. ولی، برای ما این دلایل تاریخی تقریباً از دوره صفویه شروع شده و در دوره قاجاریه به اوج خود رسیده است. این حس سرخوردگی فرهنگی در دوره قاجار به جامعه ما فشار زیادی آورده است و تا اواسط دوره پهلوی ادامه پیدا کرد. این موضوع باعث شد نتوانیم عقب‌ماندگی تمدنی را جبران کنیم و همچنان دچارش هستیم. این عقب‌ماندگی تمدنی و شباهت‌های فرهنگی باعث شده است که به‌نظر من نوعی عدم‌اعتماد به نفس فرهنگی و تمدنی در هر دو کشور باشد. دکتر شایگان نیز در مصاحبه‌ای که برای همین فیلم با ایشان داشتیم به این امر اشاره کرده است. در آن زمان از شنیدن این مطلب بسیار متعجب شدم و گفتم: «واقعاً فکر می‌کنید ژاپنی‌ها دچار عقب‌ماندگی تمدنی هستند؟» ایشان در پاسخ گفت: «بله، حتی شاید از ما عقب‌افتاده‌تر باشند.»

طاهری در ادامه سخنان خود ژاپن را کشوری صنعتی و پیشرفته خواند که جامعه امروز ایران بسیار مشتاق است که در همین مسیر قدم بگذارد. به گفته وی: «وقتی وارد دنیای صنعتی می‌شوید، یکسری نیازمندی‌هایی دارد که شما را وارد دنیا و پارادایم جدیدی می‌کند. اگر فرض بگیریم این پارادایم راه ورود به دنیای مدرن باشد، به برخی دستاوردهای فرهنگی و تمدنی نیاز دارید یا برخی را فراموش می‌کنید و از آن غافل می‌شوید یا آگاهانه از آن صرف‌نظر کنید. این چه برای ما و چه برای ژاپنی‌ها اتفاق افتاده است و اینجا همان جایی است که ایزوتسو سر و کله‌اش در این مسائل پیدا می‌شود و می‌خواهد روی آن دست بگذارد. این اتفاق برای ژاپنی‌ها افتاد. برای ما در حال اتفاق افتادن است و برای چینی‌ها کاملاً رخ داده است. برای هندی‌ها در حال رخ دادن است. بنابراین، رویدادهایی که در چین اتفاق می‌افتد سبب شده است سینماگران چین لب به اعتراض باز کنند.» طاهری به کتاب جونچیپرو تانی‌زاکی اشاره کرد با عنوان در ستایش سایه‌ها که گویی

هجدهمین نشست از سلسله نشست‌های ژاپن‌شناسی:

سفر در ژاپن در دوره ادو و در آینه نقاشی‌های چاپ چوبی سده‌های ۱۸ و ۱۹

هجدهمین نشست از سلسله نشست‌های ژاپن‌شناسی با عنوان «سفر در ژاپن در دوره ادو و در آینه نقاشی‌های چاپ چوبی سده‌های ۱۸ و ۱۹» در روز دوشنبه ۲۸ آذر ۱۴۰۰ با سخنرانی دکتر آیت حسینی، استاد دانشگاه تهران، به‌طور مجازی برگزار شد.

دکتر حسینی، نخست درباره ضرورت بحث و اهمیت نقاشی‌های این دوره سخن گفت و ضمن تأکید بر اهمیت دوره میچی در شکل‌گیری ژاپن امروز، زیرساخت‌های حکومت توکوگاوا (ادو) را در مدت سه قرن بسیار مهم دانست و افزود: «از این دوره فقط اسناد متنی به‌جا مانده است و اسناد تصویری وجود ندارد، چون دوربین از اواخر این دوره آمد و تنها این نقاشی‌های به‌جامانده بر روی چوب است که زندگی مردم، باورها و جغرافیا و دیگر مسائل ژاپن آن دوره را به‌خوبی نشان می‌دهد.»

دکتر حسینی در ادامه درباره نحوه شکل‌گیری دوران ادو (توکوگاوا) و ویژگی‌های این دوره افزود: «از مهم‌ترین ویژگی‌های دوره ادو سیاست خدمت متناوب (سانکین کوتای) بود که بر اساس آن مأموران حکومتی یا دایمیوها، هر ساله باید از شهرهای خود به سمت ادو پایتخت ژاپن وقت سفر می‌کردند و همیشه در این راه‌ها در رفت‌وآمد بودند. این ویژگی موجب شد تا سفر در ژاپن از آن زمان رونق بگیرد. امکانات مناسب فراهم شود و امنیت در جاده‌ها برقرار شود.»

از دیگر ویژگی این دوره، به‌وجودآمدن چاپ چوبی بود. حدود ۴۰ درصد مردم در این دوره باسواد شدند. هنر همگانی و عامه‌پسند شد. سفر رواج پیدا کرد و فرهنگ غذایی مردم رونق گرفت و غذاخوردن در بیرون از خانه رواج یافت. دکتر حسینی با این مقدمه، به معرفی نقاشی چاپ چوبی پرداخت و اوکی‌یوئه یا همان نقاشی چوبی را معرفی کرد. اوکی‌یوئه به معنای جهان‌شناور یا گذرا و ناپایاست. این هنر از اواسط قرن ۱۸ رواج یافت و در هنر اروپا هم تأثیر عمیقی گذاشت. در این نقاشی که چندین نفر با همکاری هم آن را انجام می‌دهند ساختار سلسله‌مراتبی وجود دارد که فرد مسن‌تر کار اصلی را انجام می‌دهد و جوان‌ترها خدمتکار و کارآموز فعالیت دارند. این استاد دانشگاه تهران در ادامه گفت این نقاشی‌ها با نظارت مستقیم دولت انجام می‌شود و باید از دولت مجوز می‌گرفت. وی دلیل این نظارت دقیق را جلوگیری از انتشار محتوای خلاف عفت یا انتحاری علیه حکومت دانست.

مراحل کشیدن این نقاشی‌ها به همراه تصاویر بسیار جذاب آن، مطالب دیگری بود که دکتر حسینی به نمایش گذاشت. هم‌چنین

مسافرت و نحوه مسافرت در دوره نیز بحث شد. از جمله دلایل سفر در این دوره تناوب خدمت برشمرده شد که دایمیوها باید هر ساله انجام می‌دادند. دومین دلیل سفرها، زیارتی و برای زیارت معابد بودایی و ایزدکده‌های شینتو بود که بسیار رونق داشت و اهمیت آن مانند سفر حج برای مسلمانان است. علت بعدی، سفر به آب گرم طبیعی و تماشای مناظر بود. روش‌های سفر در این دوره زمینی و آبی بوده است. سفرهای زمینی از طریق ساحل و کوهستان و سفرهای آبی از طریق دریا و رودخانه بود. سفر در این دوره آزاد نبوده است و باید جواز سفر صادر می‌شد. خروج زنان با سختگیری همراه بود. قوانین روی تابلوهایی نوشته می‌شد. سامان‌دادن به جاده‌ها و مدیریت یکپارچه و برقراری امنیت جاده‌ها هم از جمله فعالیت‌های انجام‌شده در این دوره است. راه‌ها و منزلگاه‌ها بین راهی هم‌چنین ادوات سفر مردم دیگر مواردی بود که دکتر حسینی بدان اشاره داشت. این نشست مجازی با پرسش حضار و پاسخ سخنران به کار خود خاتمه داد.

اداره این نشست را دکتر ناهید پوررستمی، استادیار رشته مطالعات ژاپن دانشکده مطالعات جهان و معاون آموزشی و پژوهشی این دانشکده، بر عهده داشت.

[HTTPS://APARAT.COM/V/IHYTG](https://apararat.com/v/ihytg)

وبینار
حقوق بشر در افغانستان:
چالشها و فرصتهای پیش رو

دکتر محمد جعفر جوادی ارجمند
 رئیس هیات مؤسسان دانشگاه کاندیدای دکتری مطالعات
 دانشیار گروه علوم سیاسی، دانشگاه تهران
 غرjestان و کارشناس روابط بین الملل
 آمریکا، دانشکده مطالعات جهان، دانشگاه تهران

دکتر عبداللطیف نظری
 رئیس هیات مؤسسان دانشگاه کاندیدای دکتری مطالعات
 غرjestان و کارشناس روابط بین الملل
 آمریکا، دانشکده مطالعات جهان، دانشگاه تهران

سعید محمدی
 کارشناس مطالعات آمریکایی و آسیایی
 دانشیار گروه علوم سیاسی، دانشگاه تهران
 غرjestان و کارشناس روابط بین الملل
 آمریکا، دانشکده مطالعات جهان، دانشگاه تهران

زمان: دوشنبه، ۱ آذر ۱۴۰۰
 ساعت ۱۴ به وقت ایران (۱۵ به وقت کابل)
 با همکاری موسسه مطالعات آمریکای شمالی
 و اروپا دانشگاه تهران
 لینک جلسه:
<https://join.skype.com/NORF7obgfHhA>

وبینار حقوق بشر در افغانستان: چالشها و فرصتهای پیش رو

مؤسسه مطالعات آمریکای شمالی و اروپا، وبینار «حقوق بشر در افغانستان: چالشها و فرصتهای پیش رو» را در روز دوشنبه ۱ آذر ۱۴۰۰ برگزار کرد.

سخنرانان این نشست عبارت بودند از دکتر محمدجعفر جوادی ارجمند، دانشیار گروه علوم سیاسی دانشگاه تهران، دکتر عبداللطیف نظری، رئیس هیئت مؤسسان دانشگاه غرjestان و کارشناس روابط بین الملل، و سعید محمدی، دانشجوی دکتری مطالعات آمریکای شمالی، دانشکده مطالعات جهان.

سخنرانی استاد دانشگاه ونزولاً در کلاس درس رشته مطالعات آمریکای لاتین

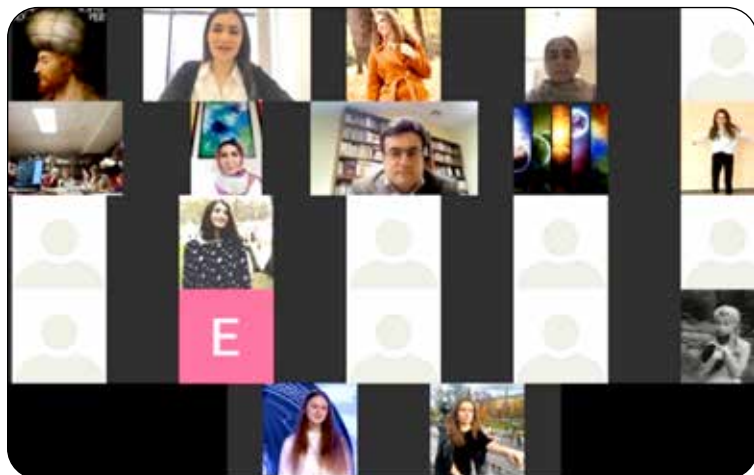

برای مثال:

- ایجاد چالش در ساختارهای نئواستعماری
- آگاهسازی اقشار جامعه و تشکیل قدرت مردمی سازمان یافته
- ایجاد ارتباط با تاریخ و سرگذشت انقلابی و ضداستعماری منطقه، برای نمونه انقلابهای کوبا و نیکاراگوئه، دولت بولیوی، برزیل لولا دا سیلوا، آرژانتین کیرشنرها
- تشکیل نوع جدیدی از دموکراسی در منطقه با محوریت یکایک اقشار جامعه.

دکتر آنخل رافائل تورتلرو، استاد دانشگاه و پژوهشگر ونزولایی، در روز یکشنبه ۷ آذر ۱۴۰۰ / ۲۸ نوامبر ۲۰۲۱، سخنران کلاس درس مجازی رشته مطالعات آمریکای لاتین دانشکده مطالعات جهان بود. دکتر تورتلرو، با موضوع «آمریکای لاتین: دموکراسی مشارکتی و مبتنی بر اشخاص؛ انقلاب در جریان» برای دانشجویان آمریکای لاتین سخنرانی کرد. این سخنرانی به دعوت مرکز مطالعات کشورهای اسپانیایی زبان و در قالب کلاس درس برگزار شد. هدف از آن معرفی دستاوردهای عمده انقلاب بولیواری، بود،

نشست مشترک دانشجویان رشته مطالعات روسیه دانشگاه تهران و دانشجویان رشته ایران شناسی مسکو

نخستین نشست مشترک میان دانشجویان رشته مطالعات روسیه دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران و دانشجویان رشته ایران شناسی مؤسسه کشورهای آسیا و آفریقا در دانشگاه دولتی لامانوسوف مسکو با عنوان «انجمن گفتگوی تهران- مسکو» برگزار شد.

در این نشست دو ساعته در تاریخ ۱۱ آذر ۱۴۰۰ (۲ دسامبر ۲۰۲۱)، بیش از ۲۰ نفر از دانشجویان ایرانی و روس و دو نفر از اساتید دانشگاه‌های تهران و مسکو، دکتر الهه کریمی‌ریابی، استادیار گروه مطالعات روسیه، و دکتر دلیناد، از مسکو حضور داشتند.

در ابتدای نشست، دانشجویان ایرانی و روس به معرفی خود پرداختند. سپس، دانشجویان دانشگاه دولتی مسکو به معرفی دانشگاه دولتی مسکو و دانشکده خود پرداختند (۴

نفر از دانشجویان). دانشجویان دانشگاه تهران نیز تاریخچه، امکانات و خدمات دانشگاه تهران را معرفی کردند (۲ نفر از دانشجویان). همچنین، دانشجویان ایرانی و روس سؤال‌هایی درباره دانشگاه طرف مقابل مطرح کردند. در ادامه، دو نفر از دانشجویان روسی درباره جشن‌های ملی روسیه با ارائه پاورپوینت و تصاویر، توضیحاتی دادند. دانشجویان ایرانی نیز پیرامون چگونگی و کیفیت برگزاری این

جشن‌ها سؤال‌های خود را مطرح کردند.

در نهایت، جلسه با ارائه یکی از دانشجویان ایرانی درباره جشن‌های ملی ایران (به‌طور مختص، جشن شب یلدا) به اتمام رسید. مدیریت این نشست برعهده مهشید حسینیان، دانشجوی ترم سوم کارشناسی‌ارشد مطالعات روسیه دانشکده مطالعات جهان و سنبله سلطانوا دانشجوی کارشناسی‌ارشد ایران‌شناسی دانشگاه دولتی مسکو بود.

نشست رئیس مرکز اطلاع‌رسانی و فرهنگی سفارت ژاپن در دانشکده مطالعات جهان

در این جلسه با حضور دکتر امیربهرام عرب‌احمدی، مشاور بین‌الملل، دکتر علی گل‌محمدی، استادیار مطالعات ژاپن، دکتر زینب قاسمی طاری، رئیس مؤسسه مطالعات امریکای شمالی و اروپا، درباره برگزاری و بیناری مشترک درباره سیاست ژاپن در خاورمیانه بحث و گفتگو صورت پذیرفت. این وبینار به‌زودی برگزار خواهد شد.

صومی جونئیچی، رئیس مرکز اطلاع‌رسانی و فرهنگی سفارت ژاپن، ساتوشی ماتسوشیتا، دبیر سوم سفارت ژاپن، و سایتو میئمی، وابسته فرهنگی سفارت ژاپن، در روز دوشنبه ۲۲ آذر ۱۴۰۰، با دکتر ناهید پوررستمی، معاون پژوهشی و آموزشی دانشکده مطالعات جهان، دیدار و گفتگو کردند.

اهم فعالیت‌های اعضای هیئت علمی

سخنرانی دکتر مریم حق‌روستا در دانشگاه اونام مکزیک

دکتر مریم حق‌روستا، رئیس مرکز پژوهشی مطالعات کشورهای اسپانیایی‌زبان دانشگاه تهران، در روز جمعه ۲۳ مهر ۱۴۰۰/۱۵ اکتبر ۲۰۲۱ ساعت ۱۷:۳۰ به وقت تهران و ۹:۰۰ صبح به وقت مکزیک سخنران کلیدی دوازدهمین همایش بین‌المللی «آموزش زبان اسپانیایی و فرهنگ مکزیکی به خارجی‌ها» در دانشگاه اونام مکزیک بود.

دکتر حق‌روستا در این همایش مقاله خود را با عنوان «آموزش زبان اسپانیایی در ایران: چالش‌ها و فرصت‌ها» ایراد کرد. این سخنرانی به صورت زنده و برخط از یوتیوب و فیس‌بوک دانشگاه اونام مکزیک پخش شد.

دکتر هادی دولت‌آبادی سخنران همایشی در ایتالیا

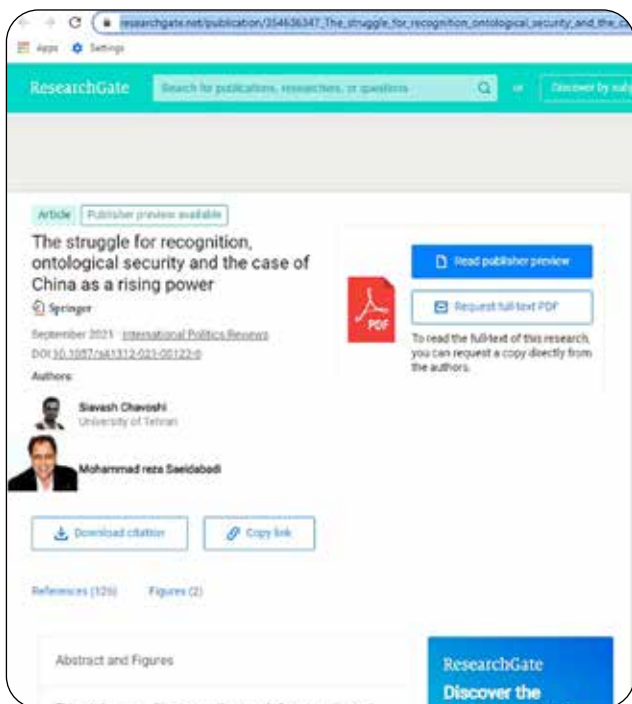
دکتر هادی دولت‌آبادی، استادیار گروه مطالعات اروپا بخش مطالعات فرانسه، سخنران همایش «ترجمه در خدمت نهادها، ابزارها، تجربه‌ها و نوآوری برای چندزبانی» در ایتالیا، دانشگاه شرقی ناپل در روز پنج‌شنبه ۱۳ آبان ۱۴۰۰/۴ نوامبر ۲۰۲۱ بود.

عنوان مقاله مشترک دکتر دولت‌آبادی و اسماعیل فرنود، از دانشگاه علامه طباطبایی، عبارت بود از «ترجمه ماشینی در بوتۀ زبان‌های جنسیت‌دار، مطالعه مورد ترجمه از انگلیسی به فرانسوی در پلت فرم‌های Google Translation و DeepL».

سخنرانی دکتر احسان رسولی‌نژاد در سمینار «توسعه شبکه حمل‌ونقل گاز در آسیای مرکزی» در دانشگاه هالوم، سه‌شنبه ۲۳ آذر ۱۴۰۰، با حمایت مؤسسه مطالعات انرژی کره جنوبی

انتشار مقاله دکتر محمدرضا سعیدآبادی در مجله International Politics Reviews

«مبارزه برای شناسایی: امنیت هستی‌شناسانه و بررسی رفتار چین به‌عنوان قدرتی در حال ظهور» عنوان مقاله‌ای است که دکتر محمدرضا سعیدآبادی، دانشیار گروه مطالعات بریتانیا، به‌طور مشترک با سیاوش چاوشی، دانشجوی دکتری مطالعات اروپای دانشکده مطالعات جهان دانشگاه تهران در مجله International Politics Reviews در سال ۲۰۲۱ منتشر کرده است.

در این مقاله، ادبیات مبارزه برای شناسایی و امنیت هستی‌شناختی در روابط بین‌الملل بررسی شده است. همچنین، چالش‌های ساختاری و هنجاری قدرت‌های در حال ظهور مطرح شده و به‌دنبال پاسخ به این سؤال است که چرا دستیابی به هویت اجتماعی پایدار به‌منزله قدرتی بزرگ، به‌طور منظم به قدرت مادی بازیگران در جامعه بین‌المللی بستگی ندارد.

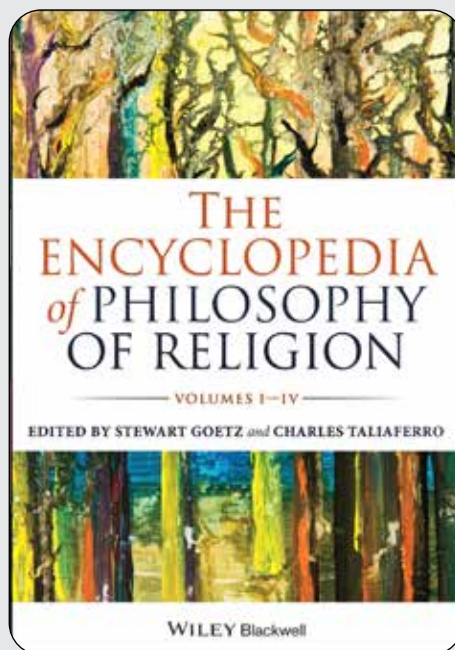
در این مقاله، سه نوع رفتار اجتماعی دولت‌ها در مبارزه برای شناسایی و دستیابی امنیت هستی‌شناختی در جامعه بین‌الملل بررسی شده است. این سه رفتار عبارت است از نخست، دولت‌های در حال ظهور می‌خواهند روابط خود با قدرت‌های مستقر را برای دستیابی به یک هویت اجتماعی و ثبات شناختی خود در جامعه بین‌المللی شکل دهند؛ دوم، احساس عدم شناسایی و نامنی هستی‌شناختی، دولت‌های در حال ظهور را به‌سوی رفتارهای تحریک‌آمیز سوق می‌دهد؛ و سوم، اگر روایات تاریخی کشورها به‌عنوان حکومتی دارای احترام توسط یک «دیگری» در بستر «زمان» و «مکان» مختل شود، دولت‌ها به‌دنبال نزاع با یکدیگر سوق داده خواهند شد.

متن کامل مقاله در آدرس زیر در دسترس علاقه‌مندان است.
https://www.researchgate.net/publication/354636347_The_struggle_for_recognition_ontological_security_and_the_case_of_China_as_a_rising_power

انتشار مقاله «رستگاری در اسلام»

Salvation/Soteriology in Islam / تألیف
دکتر زینب قاسمی طاری و دکتر زهره نصرت خوارزمی،
اعضای هیئت علمی دانشکده مطالعات جهان در
دایره‌المعارف فلسفه دین، انتشارات وایلی:

The Encyclopedia of Philosophy of Religion. Stewart Goetz and Charles Taliaferro (Editors-in-Chief).
© 2021 John Wiley & Sons, Inc. Published 2021 by John Wiley & Sons, Inc.
First published: 5 July 2021
Print ISBN: 9781119010951 | Online ISBN:
9781119009924 | DOI: 10.1002/9781119009924

اهم فعالیتهای معاونت آموزشی و پژوهشی

مصاحبه رشته‌های کارشناسی ارشد ورودی ۱۴۰۰ دانشکده مطالعات جهان

ژاپن؛ از ۲۰ متقاضی مطالعات روسیه، ۱۷ نفر، و از ۱۰ متقاضی مطالعات فرانسه، ۹ نفر موفق به شرکت در مصاحبه شدند. دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، در زمان برگزاری مصاحبه‌ها، با حضور در اتاق‌های مصاحبه، با اساتید دیدار و گفتگو کرد. در روز دوم، از متقاضیان رشته‌های انگلیسی‌زبان (امریکای شمالی، بریتانیا، جنوب آفریقا، رژیم صهیونیستی، و هند) توسط

نخستین روز برگزاری مصاحبه‌های کارشناسی ارشد ۱۴۰۰ رشته‌های دانشکده مطالعات جهان در روز یکشنبه ۴ مهر ۱۴۰۰ به‌طور مجازی برگزار شد. در روز نخست، از متقاضیان چهار رشته مطالعات کشورهای آلمانی‌زبان، مطالعات روسیه، مطالعات ژاپن و مطالعات فرانسه توسط اساتید گروه‌ها مصاحبه به‌عمل آمد. از ۱۳ داوطلب رشته مطالعات کشورهای آلمانی‌زبان، ۱۰ نفر؛ تمامی ۶ متقاضی مطالعات

اهم فعالیت‌های بین‌الملل

فلسطین توسط اساتید گروه‌ها مصاحبه به‌عمل آمد. از ۲۰ داوطلب رشته مطالعات امریکای لاتین، ۱۴ نفر؛ از ۱۶ متقاضی مطالعات ترکیه، ۱۴ نفر، و از ۲۷ متقاضی مطالعات مصر و فلسطین، ۲۰ نفر موفق شدند در مصاحبه شرکت کنند. اسامی پذیرفته‌شدگان نهایی از طریق سازمان سنجش اعلام خواهد شد.

اساتید گروه‌ها مصاحبه به‌عمل آمد. از ۷۹ متقاضی، ۱۲ متقاضی موفق نشدند در مصاحبه شرکت کنند. پس از خاتمه مصاحبه‌ها در سه اتاق مجازی مجزا، اساتید مصاحبه‌کننده با حضور دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، به جمع‌بندی نتایج مصاحبه پرداختند. در روز سوم، در روز چهارشنبه ۷ مهر ۱۴۰۰، از متقاضیان سه رشته مطالعات امریکای لاتین، مطالعات ترکیه، و مطالعات مصر و

اهم فعالیت‌های بین‌الملل

امضای تفاهمنامه همکاری با مرکز عالی مطالعات توسعه و اقتصادهای نوظهور کاراکاس

دکتر مریم حق‌روستا، رئیس مرکز پژوهشی کشورهای اسپانیایی‌زبان دانشکده مطالعات جهان، طی سفر خود به ونزوئلا، با مرکز عالی مطالعات توسعه و اقتصادهای نوظهور کاراکاس تفاهمنامه همکاری امضا کرد.

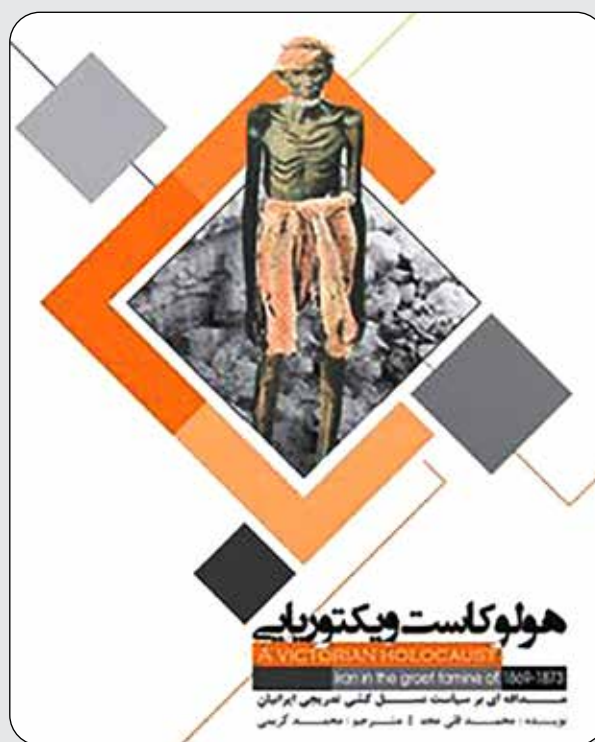
اهم فعالیت‌های دانشجویی

انتشار کتاب محمدتقی امراللهی،
دانشجوی دکتری رشته مطالعات
بریتانیا، دانشکده مطالعات جهان

هولوکاست ویکتوریایی

در کتاب هولوکاست ویکتوریایی موضوع فحطی عظیم در ایران در سال‌های ۱۲۹۰-۱۲۸۶ هـ ق در عهد ناصری را بررسی شده است. این اثر را محمد کریمی، دانشجوی دکتری ایران‌شناسی، ترجمه کرده است. این کتاب در بر دارنده متونی است درباره این واقعه تلخ و نسبت طولانی در اسناد، نامه‌ها، روزنامه‌ها، خاطرات و کتاب‌های هم‌عصر آن دوره تاریک. ناشر این اثر مؤسسه مطالعات تاریخ معاصر ایران، شاپک آن ۹۷۸۶۰۰۸۷۰۹۱۹۰، و در قطع رقعی، در ۲۴۲ صفحه منتشر شده است.

معرفی کتاب

معرفی کتاب دانشنامه اصطلاحات کلیدی فضای مجازی

روابط عمومی شبکه‌ای، زمان مجازی، شهر مجازی علم ایران، فرهنگ دوفضایی، قدرت مجازی، کار مجازی و نانومجازیت است. دکتر عاملی این اصطلاحات را در چارچوب پارادایم دوفضایی شدن جهان مطرح کرده است. علاوه بر این، در بسیاری از مدخل‌های اصلی، مدخل‌های فرعی نیز وجود دارد که ذیل چتر مدخل اصلی قرار گرفته‌اند. بخشی از آن‌ها نیز مفاهیم و اصطلاحاتی است که نویسنده اصلی دانشنامه، آن را برای نخستین بار به کار برده است. از جمله مداخل فرعی‌ای که مؤلف اصلی این کتاب، نخستین بار به متون این حوزه اضافه کرده عبارت است از بهره‌وری دوفضایی، بهره‌وری دوفضایی شده پایدار، دولت همه‌جا حاضر، دیاسپورای مجازی، و سواد دوفضایی. در واقع، اصطلاحات مورد توجه در این دانشنامه از پارادایم دوفضایی شدن‌ها

و خلق جهان دوم در کنار جهان اول تأثیر گرفته است که پیوستار جدیدی از زندگی، کار، نوآوری و خلاقیت و فناوری‌های مرتبط با خود را ایجاد کرده است.

درواقع، هدف از تألیف این کتاب صرفاً جمع‌آوری اصطلاحات موجود در حوزه فضای مجازی نبوده و نویسندگان به تبیین اصطلاحات و مفاهیمی پرداخته‌اند که محصول تولید متون بومی است. همچنین، بررسی ریشه تاریخی و رویکردهای مفهومی و روندهای آینده اغلب مفاهیمی است که در این کتاب مطرح شده و از نقاط مثبت این کتاب و وجه تمایز دیگر آن با آثار مشابه جهانی است.

همچنین، این کتاب با این رویکرد نوشته شده است که علاقه‌مندان، دانشجویان، محققان و متخصصان حوزه‌های مرتبط با علوم کامپیوتر، وب، علوم اجتماعی، علوم ارتباطات، علوم اطلاعات و مدیریت فناوری و همچنین، روزنامه‌نگاری و علوم جدید هم‌بسته با فناوری‌های نو از مباحث آن استفاده و به‌عنوان منبع کمک درسی به آن مراجعه کنند.

کتاب *دانشنامه اصطلاحات کلیدی فضای مجازی*، جدیدترین تألیف دکتر سعیدرضا عاملی، استاد ارتباطات دانشگاه تهران و نیزه اخوان، پژوهشگر مرکز پژوهشی فضای مجازی است که به‌همت انتشارات دانشگاه تهران در سال ۱۴۰۰ به‌بهای ۱۰۰ هزار تومان منتشر شده است.

ظهور فضای مجازی و شکل‌گیری جهان رقمی در کنار جهانی شیئی، تغییری بزرگ بود که جهان را در معرض «تغییر بزرگ» و نقطه عطف تاریخی قرار داد، به‌گونه‌ای که می‌توان ادعا کرد «جهانی مجازی واقعی» جدیدی در کنار «جهانی فیزیکی واقعی» شکل گرفت و تأثیر و تأثرهای این دو جهان، ظرفیت‌های تغییر پارادایمی و تغییر در نظامواره زبانی جدیدی را خلق کرد. ظهور جهان مجازی و درهم‌تنیدگی این دو جهان، بنیان‌های زبانی جدیدی را به‌وجود آورد و اساساً نظام واژگانی جدیدی وارد زندگی بشر و عرصه‌های علمی و حرفه‌ای شد. بر این اساس، کتاب دانشنامه اصطلاحات فضای مجازی را می‌توان نوعی بازاندیشی در مفاهیم اساسی مرتبط با فضای مجازی و فضای ترکیبی جهان فیزیکی-مجازی

دانست که با هدف عرضه اطلاعات دقیق، علمی و تحلیلی در خصوص مفاهیم و اصطلاحات مهم و اثرگذار این حوزه تألیف شده است.

انگیزه اصلی نگارش این کتاب، خلأ موجود در خصوص تعریف دقیق مفاهیم کلیدی و اصطلاحات مرتبط با فضای مجازی و توجه به جنبه‌های علمی، اجتماعی، فناورانه، فلسفی و اخلاقی آن بوده است. لذا، در این دانشنامه، مفاهیم بنیادین و مرتبط با «زمان مجازی»، «کار مجازی»، «انرژی مجازی»، «بهره‌وری مجازی» در کنار مجموعه مفاهیم مرتبط با حوزه‌هایی چون ماهیت و کاربردهای فناوری‌های مجازی، اقتصاد دیجیتال و مجازی، ابعاد حکمرانی و حاکمیت مجازی و از جمله دولت الکترونیک، امنیت فضای مجازی، حقوق و قوانین فضای مجازی، ابعاد مجرمانه و آسیب‌های فضای مجازی، جنبه‌های اخلاقی فضای مجازی و اخلاق در تحقیق در فضای مجازی، بر اساس ساختار استاندارد و به‌شیوه‌ای روشن تعریف شده است.

این دانشنامه، مشتمل بر ۲۰۰ مدخل است و در نگارش آن، جمعاً از حدود ۱۰ هزار منبع معتبر علمی استفاده شده است. همچنین، برخی از مداخل این دانشنامه، مربوط به اصطلاحات نوآورانه دکتر سعیدرضا عاملی است که نخستین بار در متون این حوزه مطرح شده است، از جمله آسیب دوفضایی، استعمار مجازی، اقتصاد دوفضایی، انرژی مجازی، تصاعد مجازی، حافظه مجازی، حکمرانی دوفضایی، دوفضایی شدن، دوفضایی شدن علم، روابط عمومی دولت موبایل،

معرفی کتاب مجموعه مقالات منتخب چهارمین جایزه پژوهش سال سینمای ایران

معرفی کتاب کتاب مجموعه مقالات منتخب چهارمین جایزه پژوهش سال سینمای ایران، به کوشش بهروز محمودی بختیاری، به همت پژوهشگاه فرهنگ، هنر و ارتباطات در بهار ۱۴۰۰ منتشر شد. این اثر در ۳۲۲ صفحه و در قطع وزیری، به شماره شابک ۳-۳۳۶-۴۵۲-۶۰۰-۹۷۸ مشتمل بر مقدمه و ده مقاله است. در جمع این مقالات، مقاله دکتر امیربهرام عرب‌احمدی، و دکتر الهه کریمی‌ریایی، دو تن از اساتید دانشکده مطالعات جهان، نیز منتشر شده است. مقاله دکتر امیربهرام عرب‌احمدی، استادیار گروه مطالعات جنوب و مرکز آفریقا، با عنوان «بررسی تطبیقی سینمای دفاه مقدس ج.ا.ایران و سینمای ضدتبعیض نژادی» در صفحه ۴۱ الی ۶۶ این مجموعه منتشر شده است.

سیاسی و نظامی مهم می‌داند. تکریم ارزش خانواده و تکریم روابط خانوادگی؛ توجه به فرهنگ قومی، سنت‌ها، آداب و رسوم، لهجه‌های بومی و نمادهای هویتی؛ سبک زندگی اقوام گوناگون؛ به تصویر درآمدن زیبایی‌های بصری شهرها و روستاهای ایران؛ در کنار مضامین دینی، مذهبی و احترام به مقدسات از جمله مؤلفه‌های برشمرده این استاد روس‌شناس برای جذب مخاطبان روس و افزایش همکاری‌های سینمایی ایران و روسیه محسوب می‌شود. در فهرست داوران این مجموعه نام دوتن از اساتید دانشکده مطالعات جهان نیز چشم‌نواز است: دکتر محمدباقر قهرمانی، و دکتر روح‌الله حسینی.

زهرا جلال‌زاده
کارشناس ارشد زبان‌شناسی

دکتر عرب‌احمدی در مقدمه مقاله خود سینمای دفاع مقدس ایران را در نوع خود در سطح جهان منحصر به فرد و کاملاً متمایز از سینمای جنگی و تولیدات غربی درباره جنگ جهانی اول و دوم می‌داند. وی با معرفی سینمای دفاع مقدس و تاریخچه سینمای ضدتبعیض نژادی آفریقای جنوبی، به بیان موضوع‌های هر دو و نقاط اشتراک و افتراق هم می‌پردازد. نکته بارز این مقاله بکر و بدیع بودن موضوع آن است با هدف آشناساختن دست‌اندرکاران سینمای ایران، به‌خصوص در ژانر دفاع مقدس، با سبک مشابه خود در منطقه‌ای بسیار دور از ایران. مقاله دکتر الهه کریمی‌ریایی، استادیار گروه مطالعات روسیه، با عنوان «بررسی راهکارهای جذب مخاطب فیلم‌های ایرانی در کشور روسیه»، در صفحه ۶۷ الی ۹۰ این مجموعه منتشر شده است. دکتر کریمی، نقش سینما را در برقراری روابط دوجانبه فرهنگی،

جلسه معرفی و بررسی کتاب پنج‌گانه افول آمریکا

حمیدرضا غلامزاده
* در سایه قرن امریکایی، نوشته
آلفرد مک‌کوی، تاریخ‌نگار اهل آمریکا،
ترجمه روح‌الله عبدالملکی
* مرگ‌های ناامیدی، نوشته آن کیس و
آنگس دیتون، اقتصاددان برنده نوبل،
ترجمه پرناز طالبی
* زوال هژمونی ایالات متحده در نیمکره
غرب، نوشته توماس اندرو اکیف، ترجمه
دکتر الهه نوری غلامی‌زاده
* آمریکا تور وداع، نوشته کریس هجز،
ترجمه محمدعلی شفیعی.

با همکاری انتشارات سروش و مؤسسه مطالعات امریکای شمالی و اروپا و با حضور دکتر اسماعیلی، وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، دکتر حسن حسینی، عضو محترم هیئت علمی گروه مطالعات امریکا، دانشکده مطالعات جهان، در روز چهارشنبه ۱۲ آبان، در سالن همایش‌های کتابخانه مرکزی پارک‌شهر، سخنران نشست معرفی کتاب پنج‌گانه افول آمریکا بود. این کتاب‌ها شامل بخش‌های زیر است:
* جامعه انحطاط‌زده، به قلم راس دوتات، تحلیلگر و نویسنده امریکایی، ترجمه

معرفی کتاب اقتصاد سیاسی ایران

دوره دو جلدی اقتصاد سیاسی ایران نخستین و دومین مجلد از مجموعه ۱۰ جلدی است که از گردآوری سخنرانی‌ها، یادداشت‌ها و مصاحبه‌ها و مقاله‌های دکتر عباس آخوندی، وزیر سابق راه و شهرسازی در سال‌های ۱۳۷۹ تا ۱۳۹۹ فراهم آمده است.

این مجموعه اهمیت سه وجهی دارد، نخست اینکه مطالب این مجموعه همگی حول مسائل مبتلابه ایران خاصه توسعه و موانع آن و پارهای پیشنهادها و چاره‌اندیشی‌ها برای فائق آمدن به این مسائل شکل گرفته است. دوم اینکه مسائل از منظر استاد اقتصاد سیاسی و در عین حال سیاستمدار و دولتمرد جمهوری اسلامی مطرح شده است. دکتر آخوندی سال‌ها و در مقاطع متفاوت در بالاترین سطوح سیاسی و اجرایی کشور از جمله وزارت با مسائل دست‌به‌گریبان بوده است. سوم اینکه این مجموعه

از جهتی بی‌همتا است. تاکنون هیچ‌یک از دولتمردان جمهوری اسلامی تجربه‌ها و دیدگاه‌های خود را چنین گسترده و در حوزه‌های مختلف منتشر نکرده است. بنابراین، این مجموعه روایتی است دسته اول و انتقادی از درون حوزه سیاستگذاری ملی ایران.

این کتاب شامل دو جلد و چهل گفتار از ۱ تا ۴۰ در جلد اول و جلد دوم شامل ۴۱ تا ۹۶ گفتار است. کتاب نمایه دارد و مقدمه عالمانه آن را دکتر محمد طیبیان نگاشته شده است و در آن به

ارزش‌های کتاب اشاره می‌کند.

این کتاب چارچوب نظری اندیشه‌های دکتر آخوندی را در حوزه اقتصاد سیاسی توضیح می‌دهد و مانند نقشه راهی، خواننده را در مطالعه کتاب یاری می‌رساند. این اثر را انتشارات دنیای اقتصاد در دو جلد منتشر شده است و قیمت آن ۳۰۰ هزار تومان است. دکتر آخوندی نسخه‌ای از این اثر را به کتابخانه دانشکده مطالعات جهان اهدا کرد.

انتشار دو کتاب دوزبانه مجموعه داستان به قلم دکتر الهه نوری غلامی زاده

مجموعه داستان‌های دوزبانه فارسی-ایتالیایی و فارسی-اسپانیایی برای زبان‌آموزان سطح B به قلم دکتر الهه نوری غلامی زاده، استادیار گروه مطالعات امریکای لاتین توسط انتشارات دانشیار به چاپ رسید.

فهرست برخی مراکز مطالعات راهبردی

فهرست برخی از مراکز مطالعات انرژی
الهه نوری غلامی زاده، استادیار گروه مطالعات امریکا

A List of Energy Studies Centers

Elaheh Nourigholamizadeh, Assistance Professor, American Studies Department

Research Institute of Petroleum Industry (NIOC-
RIPi), Iran

<http://www.ripi.ir/>

Center for Energy Studies, Baker Institute

<https://www.bakerinstitute.org/center-for-energy-studies/>

Oxford Institute for Energy Studies

<https://www.oxfordenergy.org/>

LSU Center for Energy Studies, Louisiana State
University

<https://www.lsu.edu/ces/>

Alternative Energy Institute (AEI), USA

<https://www.altenergy.org/>

Low Carbon and Fuel Cells Centre of Excellence
(Cenex)

<https://www.cenex.co.uk/>

Center for Energy Research, University of Cali-
fornia San Diego

<https://cer.ucsd.edu/>

International Energy Research Centre (IERC)

<http://www.ierc.ie/>

Catalonia Institute for Energy Research (IREC)

Institut de Recerca en Energia de Catalunya
Catalonia Institute for Energy Research

<https://www.irec.cat/>

GeoEnergy Research Centre (GERC)

GeoEnergy Research Centre

<http://www.gerc.ac.uk/geoenergyresearchcentre.aspx>

China-EU Institute for Clean and Renewable Energy, Huazhong University of Science & Technology (CE-ICARE)

华中科技大学 中欧清洁与可再生能源学院
China-EU Institute for Clean and Renewable Energy
at Huazhong University of Science & Technology

<http://icare.hust.edu.cn/>

Clean Energy Institute (CEI), University of Washington

<https://www.cei.washington.edu/>

Center for Advanced Energy Studies (CAES), Boise State University

<https://www.boisestate.edu/caes/>

Center for Energy Studies (CES), Tribhuvan University (TU)

<https://ioe.edu.np/research/centers/center-for-energy-studies/>

University Energy Institute Collaborative (UEIC)

<https://www.ueic.org/institutes>

Center for Energy Studies, Masaryk University, Czech Republic

<https://energy.fss.muni.cz/en>

UK Energy Research Centre

<https://ukerc.ac.uk/>

European Energy Research Alliance (EERA)

<https://www.eera-set.eu/>

University of Wisconsin–Madison Energy Research Centers

<https://energy.wisc.edu/research/uw-madison-energy-research-centers>

Center for Energy Studies, Wichita State University

<https://www.wichita.edu/academics/engineering/ps-erc/powerlab/index.php>

Sustainable Energy Research Centre (MQ SERC), Australia

SUSTAINABLE ENERGY
RESEARCH CENTRE

<https://www.mq.edu.au/research/research-centres-groups-and-facilities/secure-planet/centres/sustainable-energy-research-centre>

Energy and Resources Institute (TERI), India

The Energy and Resources Institute

<https://www.teriin.org/>

Energy Impact Center

<https://www.energyimpactcenter.org/>

Energy Research Institute of the Russian Academy of Sciences (ERIRAS)

<https://www.eriras.ru/>

Energy Studies Institute (ESI), Singapore

National University of Singapore

<https://esi.nus.edu.sg/>

Florida Solar Energy Center (FSEC)

<https://energyresearch.ucf.edu/>

Global Energy Monitor

<https://globalenergymonitor.org/>

Institut de recherche d'Hydro-Québec (IREQ)

<https://www.hydroquebec.com/innovation/en/>

Institute for Energy Research (IER)

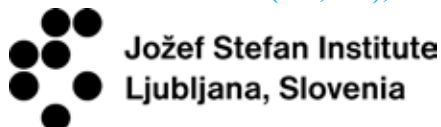
<https://www.instituteforenergyresearch.org/>

Joint BioEnergy Institute (JBEI)

<https://www.jbei.org/>

Jožef Stefan Institute (IJS, JSI), Slovenia

<https://www.ijs.si/ijsw>

King Abdullah Petroleum Studies and Research Center (KAPSARC), Saudi Arabia

<https://www.kapsarc.org/>

NASU Institute of Electrodynamics (IED), Ukraine

<https://ied.org.ua/en/>

The European Gas Research Group, Belgium

<https://www.gerg.eu/>

The European Nuclear Society (ENS), Belgium

<https://www.euronuclear.org/>

IEA Bioenergy, Belgium

<http://www.ieabioenergy.com>

BRGM - Géosciences pour une terre durable, France

<http://www.brgm.fr>

IFP Energies nouvelles, France

<https://www.ifpenergiesnouvelles.fr/>

European Academy of Wind Energy, Germany

<https://www.eawe.eu/>

Egyptian Petroleum Research Institute (EPRI)

<http://www.epri.sci.eg/>

Deutsche Wissenschaftliche Gesellschaft für Erdöl, Erdgas und Kohle, Germany

<https://dgmk.de/en/>

TNO Innovation for Life, Netherlands

<https://www.tno.nl/nl/aandachtsgebieden/energietransitie/>

Energy Delta Institute, Netherlands

<https://www.energydelta.org/>

Center for International Climate Research (CICERO), Norway

<https://cicero.oslo.no/en>

Laboratório Nacional de Energia e Geologia, Portugal

<https://www.lneg.pt/>

Instituto Nacional de Engenharia, Tecnologia e Inovação (INETI), Portugal

<https://ineti.pt/>

Tekniker: Generación y aplicación de la tecnología y el conocimiento, Spain

<https://www.tekniker.es/es>

Centre de Recherche sur l'Information Scientifique et Technique (CERIST), Algeria

<http://www.cerist.dz/index.php/en/>

Korea Institute of Energy Research, Korea

<https://www.kier.re.kr/>

U.S. Global Change Research Program, USA

<https://www.globalchange.gov/>

Instituto Nacional de Electricidad y Energías Limpias (INEEL); Instituto de Investigaciones Eléctricas (IIE), Mexico

<https://www.gob.mx/ineel>

International Energy and Environmental Research Institute (IEERI), Hongkong

<http://ieeri.org/index.html>

National Renewable Energy Laboratory (NREL), USA

<http://www.nrel.gov>

Energy & Environmental Research Center, USA

<http://www.undeerc.org>

Institute for Energy and Environmental Research, USA

<http://www.ieer.org>

Electric Power Research Institute (EPRI), USA

<https://www.epri.com/>

دفاعیه‌های نیمسال اول ۱۴۰۱-۱۴۰۰ (تا پایان آذر) کارشناسی ارشد

رشته مطالعات ایران

دانشجو	عنوان فارسی	عنوان انگلیسی	زمان و مکان	استاد راهنما، مشاور و داوران
یان هوا لیو	مقابله با برتری طلبی ایالات متحده: بررسی تطبیقی فرهنگی راهبردی ایران و چین	Countering US Hegemony: A Comparative Analysis of the Strategic Cultures of Iran & China	سه‌شنبه ۲۳ آذر ۱۴۰۰، ساعت ۱۴:۳۰ ، سالن دفاعیات دانشکده مطالعات جهان	استاد راهنما: دکتر ابراهیم محسنی استاد مشاور: دکتر حمیرا مشیرزاده استاد داور: دکتر شاهو صبار استاد داور خارجی: دکتر حامد وفاپی استاد ناظر: دکتر زهره خوارزمی

رشته مطالعات کشورهای آلمانی زبان

دانشجو	عنوان فارسی	عنوان آلمانی	زمان و مکان	استاد راهنما، مشاور، داوران و ناظر
حمیدرضا کمیلی فر	تحلیل محتوای خبر تلویزیون «اس‌اراف» سوئیس با موضوع کریپتولیکس	Zur Analyse der Cryptoleaks-Nachricht im SRF unter Berücksichtigung der Agenda-Setting-Theorie	سه‌شنبه ۲۳ آذر ۱۴۰۰، ساعت ۱۲:۴۵ ، سالن دفاعیات دانشکده مطالعات جهان	استاد راهنما: دکتر محمدرضا دوستی‌زاده استاد مشاور: دکتر عباس مهرگان استاد داور: دکتر یونس نوربخش استاد داور خارجی: دکتر رائد فریدزاده ناظر تحصیلات تکمیلی: دکتر رضا باقری

رشته مطالعات روسیه

دانشجو	عنوان فارسی	عنوان روسی / انگلیسی	زمان و مکان	استاد راهنما، مشاور، داوران و ناظر
الهام امیری پور	تأثیر تحریم‌های غرب بر ساختار تجارت دوجانبه میان روسیه و اتحادیه اروپا	Влияние западных санкций на структуру двусторонней торговли между Россией и странами Европейского союза	دوشنبه ۱۲ مهر ۱۴۰۰، ساعت ۱۰:۰۰ ، اتاق مجازی vroom.ut.ac.ir/fws6	استاد راهنما: دکتر احسان رسولی‌نژاد استاد داور: دکتر خدایار براری استاد داور خارجی: دکتر ناهید پوررستمی نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده: دکتر ناهید پوررستمی

<p>استاد راهنما: دکتر مهدی سنایی استاد داور: دکتر خدایار براری استاد داور خارجی: دکتر محمود شوری نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده: دکتر احسان رسولی نژاد</p>	<p>چهارشنبه ۱۴ مهر ۱۴۰۰، ساعت ۱۱:۰۰، اتاق مجازی vroom.ut.ac.ir/ fws6</p>	<p>Оценка социональной политики российской федерации ۲۰۰۰_۲۰۲۰</p>	<p>سیاست‌های رفاهی فدراسیون روسیه ۲۰۰۰- ۲۰۲۰</p>	<p>فاطمه عواطف‌رستمی</p>
<p>استاد راهنما: دکتر خدایار براری، دکتر احسان رسولی نژاد استاد داور: دکتر شیوا علیزاده استاد داور خارجی: دکتر محمود شوری نماینده تحصیلات تکمیلی دانشکده: دکتر حمیده مولایی</p>	<p>شنبه ۲۲ آبان ۱۴۰۰، ساعت ۱۱:۰۰ اتاقی مجازی vroom.ut.ac.ir/ fws6</p>	<p>Investigation of Vul- nerability and Resil- ience Indicators of Russian Economy</p>	<p>بررسی عوامل مؤثر بر آسیب‌پذیری و تاب‌آوری اقتصاد فدراسیون روسیه</p>	<p>شیوا فرضی</p>

رشته مطالعات ژاپن

دانشجو	عنوان فارسی	عنوان ژاپنی / انگلیسی	زمان و مکان	استاد راهنما، مشاور ، داوران و ناظر
<p>سید حمیدرضا میرمجبیبیان</p>	<p>تأثیر سیاست‌های گسترش گردشگری بر احیای اقتصادی مناطق ژاپن: بررسی استان هوکایدو</p>	<p>The Impact of Inbound Tourism Promotion Policies on Vitalizing Regional Economies of Japan: An Exami- nation of Hokkaido Prefecture</p>	<p>یکشنبه ۲۱ آذر ۱۴۰۰، ساعت ۱۲:۳۰، سالن دفاعیات دانشکده مطالعات جهان</p>	<p>استاد راهنما: دکتر ناهید پوررستمی استاد مشاور: دکتر احسان رسولی نژاد استاد داور: دکتر ابراهیم محسنی چراغلو استاد داور خارجی: دکتر مهدی قائمی اصل نماینده تحصیلات تکمیلی: دکتر حمیده مولایی فرسنگی</p>

رشته مطالعات عراق

دانشجو	عنوان فارسی	عنوان عربی	زمان و مکان	استاد راهنما، مشاور ، داوران و ناظر
<p>احمد شهداد</p>	<p>مرجعیت دینی و هویت ملی در عراق</p>	<p>المرجعیة الدینیة و الهویة الوطنیة فی العراق</p>	<p>یکشنبه ۲۳ آبان ۱۴۰۰، ساعت ۰۹:۰۰ اتاقی مجازی vroom.ut.ac.ir/ fws6</p>	<p>استاد راهنما: دکتر علی‌اکبر علیخانی استاد مشاور: دکتر یاسر عبدالزهره استاد داور داخلی: دکتر حائری قزوینی استاد داور خارجی: دکتر حیدر البحرانی نام نماینده تحصیلات تکمیلی: دکتر جواد شهرباف</p>

مناسبت‌ها

دیدار کارکنان با رئیس دانشکده مطالعات جهان در سال ۱۴۰۰

جلسات قرائت گروهی قرآن کریم در نمازخانه دانشکده که به دلیل همه‌گیری کرونا متوقف شده بود، با یاد همکار ارجمندمان مرحوم علی محمودی از سرگرفته شد. روحش شاد. جلسات قرائت گروهی کلام‌الله مجید هر دوشنبه ساعت ۷:۳۰ در نمازخانه دانشکده منعقد است.

بنا بر سنت حسنة دانشکده مطالعات جهان، به مناسبت اربعین حسینی، آش نذری در دانشکده طبخ و توزیع شد. خداوند به بانیان این مراسم سلامت و رفتگان را غریق رحمت فرماید. التماس دعا

مراسم شب یلدا ۱۴۰۰

هیئت رئیسه، به زینت اشعاری از حافظ با بیان شیوای دکتر محمدرضا سعیدآبادی، و اشعاری از شاهنامه با بیان رسای دکتر فریبا افکاری، توأم بود. همچنین، دکتر علی‌اکبر علیخانی و دکتر روح‌الله حسینی، نیز سخنان ارزشمندی بیان داشتند.

در این مراسم از سرکارخانم سکینه سلگی، کارشناس پیشین آموزش دانشکده، تقدیر شد. وی بنا به درخواست خود به پردیس کشاورزی کرج منتقل شده است.

مراسم شب یلدا، با حضور دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان و معاونان ایشان و همکاران و اعضای محترم هیئت علمی دانشکده در تالار ملل دانشکده در روز سه‌شنبه ۳۰ آذر ۱۴۰۰ برگزار شد.

در این نشست صمیمانه که پس از دو سال از همه‌گیری کووید ۱۹، با دورهمی همکاران و اعضای هیئت علمی، با رعایت شیوه‌نامه‌های بهداشتی، برگزار شد، با قرائت قرآن با صدای جناب آقای شیرخدا عسگری، کارشناس آموزش دانشکده، و با سخنان

تقدیر رئیس دانشکده مطالعات جهان از همکاران کتابخانه دانشکده به مناسبت روز کتابدار

دکتر افکاری نیز با ارائه گزارشی از عملکرد کتابخانه که به انتخاب این کتابخانه به عنوان کتابخانه برتر در فهرست نویسی انجامید، به معرفی کتاب‌های اهدایی پرداخت.

به مناسبت روز کتاب، کتاب‌خوانی و کتابدار، دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان از همکاران کتابخانه دانشکده تقدیر و تشکر کرد.

در این مراسم، دکتر سمیعی از دکتر فریبا افکاری (رئیس کتابخانه) و حمیرا پورحیدر بروجنی و رامین سلیمی یکتا (کارشناسان کتابخانه) با اهدای لوحی با این مضمون تقدیر کرد: «روز کتاب، کتاب‌خوانی و کتابدار فرصتی است برای تقدیر از زحمات سرکارعالی در گشودن مسیرهای جدید برای رساندن امکانات کتابخانه به دانشجویان و اساتید در شرایط حاکم بر جهان، به دلیل همه‌گیری کووید ۱۹. کتاب به منزله مهم‌ترین ابزار گشودن دانش و آگاهی و درنوردیدن مرزهای علم و دانش، به عالم معنا تعلق دارد و جاودان و باقی است. در چنین شأن والایی، کتابدار نیز با کتاب سهیم است. سلامت و توفیق روزافزون شما کتابدار محترم را از ایزد منان مسئلت دارم.»

تقدیر هیئت رئیسه دانشکده از آقای کهن خاکی

به مناسبت هفته پژوهش، دکتر محمد سمیعی، رئیس دانشکده مطالعات جهان، با همراهی هیئت رئیسه دانشکده، دکتر ناهید پوررستمی و دکتر امیربهرام عرب‌احمدی، از علیرضا کهن‌خاکی، رئیس واحد امور پژوهشی و ارتباط با صنعت/جامعه تقدیر و تشکر کردند.

در گرامیداشت روز حسابدار در روز دوشنبه ۱۵ آذر، هیئت رئیسه دانشکده از خلیل کوبکی، کارشناس مسئول حسابداری و سمیه کریم‌پور، کارشناس حسابداری، دانشکده تقدیر و تشکر کردند.

انتصاب‌ها، تبریک و تسلیت

ترک و به پردیس کشاورزی کرج انتقال یافته‌اید، ضمن آرزوی موفقیت در جایگاه شغلی جدید و توفیق خدمت بیشتر به دانشگاه تهران در جهت تحقق اهداف عالی آن در مسیر شکوفایی هرچه بیشتر کشور، از سال‌ها تلاش و وظیفه‌شناسی سرکارعالی در بخش آموزش دانشکده مطالعات جهان صمیمانه سپاسگزارم و توفیق روزافزون شما را از درگاه ایزد منان مسئلت دارم.

دکتر محمد سمیعی
رئیس دانشکده مطالعات جهان

خانم سکینه سلگی، کارشناس آموزش، بنا به خواست خود به پردیس کشاورزی کرج منتقل شد و آقای محمد معطری، به جمع دانشکده مطالعات جهان پیوست.

لوح تقدیر رئیس دانشکده مطالعات جهان به خانم سلگی
به نام خداوند بخشنده مهربان

۱۴۰۰/۰۹/۳۰

سرکار خانم سکینه سلگی
کارشناس محترم آموزش
اکنون که به خواست خود، دانشکده مطالعات جهان را

پاییزی‌های دانشکده مطالعات جهان تولدتان مبارک

اساتید ارجمند	شائوکیان نا	مرضیه السادات ایزدی	ورودیان ۱۳۹۸
دکتر الهه نوری غلامی زاده	حسنا سلیمی	رحمان محمدزاده	آناهیتا محمدحسینی
دکتر فؤاد ایزدی	فاطمه منصوریان	نوف الدوسری	فرزاد محمدیاری
دکتر حسن احمدیان	ایمان وثوقیان ابراهیمی	ابوالفضل مژگانیه	علی ملکی
همکاران گرامی	عرفان عرب زاده	علی مؤمنی	آرش پورجعفرنوجه‌ده
سمانه شفیعی	ارغوان فلاحی	هادی غامی نهوجی	محسن فرخانی
اعظم فرهنگیان	مجتبی همتی	مهتاب رحمانی	دانیال جراحی
علیرضا صالحی نژاد	ورودیان ۱۳۹۹	فاطمه کریمیان	ستاره کیهانی
زهره بویری ده‌شیخ	محمد اله دادی	علیرضا بیانی	جابر امینی مؤبد
فاطمه رضایی	حمید شمس‌الدین	کاظم موسوی شیخ‌طیبقی	سعید محمدی
منیژه اخوان	غفار ریحانی نژاد	آناهیتا جلیلی	زهره دقان پشت‌رودی
دانشجویان عزیز	فرزانه حسینی	عبدالحمید علی‌زاده	محدثه بخشنده
ورودیان ۱۴۰۰	محمد رضا نصیرپور گلخوارانی	علی محمدی	پوریا انگشت‌بافت
محمدعلی منفرد	مهدی جلالی	حمیدرضا رضایی	ندا مراونی
مهدیه فرزانه	داود شیرزاد	مهدی امیری‌فارسانی	آرش سراجی
غزاله بردبار	ریحانه اخوای	محمد مهدی کشاورز خرامه	شیوا فرضی
	امید بابلیان		منیر عزیزی
			اسماعیل محمدپور

با آرزوی سلامت و عمری با عزت برای تمامی پاییزی‌های دانشکده مطالعات جهان

هولت

استاد ارجمند
جناب آقای دکتر حسن احمدیان
در اندوه فوت برادر محترم همسر بزرگوارتان،
تسلیت صمیمانه ما را پذیرا باشید. از درگاه الهی
برای آن مرحوم مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه
جناب‌عالی، صبر و شکیبایی خواستاریم. روحشان
شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

استاد ارجمند
جناب آقای دکتر محمدرضا سعیدآبادی
تسلیت واژه کوچکی است در برابر اندوه فوت پدر
بزرگوارتان. از درگاه الهی برای عزیز سفر کرده
مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه جناب‌عالی، صبر
و شکیبایی خواستاریم. شریک اندوه شماییم.
روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

استاد ارجمند
جناب آقای دکتر مهدی آهویی
تسلیت واژه کوچکی است در برابر اندوه فوت مادر
بزرگوارتان. از درگاه الهی برای عزیز سفر کرده
مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه جناب‌عالی، صبر
و شکیبایی خواستاریم. شریک اندوه شماییم.
روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

استاد ارجمند
جناب آقای دکتر محمدجواد ظریف
تسلیت واژه کوچکی است در برابر اندوه فوت
خواهر گرامیتان. از درگاه الهی برای عزیز سفر کرده
مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه جناب‌عالی، صبر
و شکیبایی خواستاریم. شریک اندوه شماییم.
روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

استاد ارجمند
جناب آقای دکتر علی‌اکبر علیخانی
تسلیت واژه کوچکی است در برابر اندوه فوت برادر
بزرگوارتان. از درگاه الهی برای عزیز سفر کرده
مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه جناب‌عالی، صبر
و شکیبایی خواستاریم. شریک اندوه شماییم.
روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

استاد ارجمند
جناب آقای دکتر علی‌اکبر علیخانی
تسلیت واژه کوچکی است در برابر اندوه فوت برادر
بزرگوارتان. از درگاه الهی برای عزیز سفر کرده
مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه جناب‌عالی، صبر
و شکیبایی خواستاریم. شریک اندوه شماییم.
روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

استاد ارجمند
جناب آقای دکتر علی‌اکبر علیخانی
تسلیت واژه کوچکی است در برابر اندوه فوت برادر
بزرگوارتان. از درگاه الهی برای عزیز سفر کرده
مغفرت و برای بازماندگان، به‌ویژه جناب‌عالی، صبر
و شکیبایی خواستاریم. شریک اندوه شماییم.
روحشان شاد و یادشان گرامی باد.
دانشکده مطالعات جهان

با قلبی ملامال از اندوه، به سوگ
سفر آخرت همکار ارجمندمان،
علی محمودی نشستیم. روحش
شاد و یادش گرامی باد.

